

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 21 MAART 2019

Namiddag

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 21 MARS 2019

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.20 uur en voorgezeten door de heer Siegfried Bracke.
La séance est ouverte à 14 h 20 et présidée par M. Siegfried Bracke.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Kris Peeters, Alexander De Croo, Didier Reynders, Pieter De Crem, Koen Geens, Maggie De Block, Daniel Bacquelaine, Sophie Wilmès, Denis Ducarme.

Berichten van verhindering **Excusés**

Gwenaëlle Grovonius, ambtsplicht / devoirs de mandat;
Philippe Blanchart, Luc Gustin, Jan Penris, Sébastien Pirlot, Evita Willaert, gezondheidsredenen / raisons de santé.

Federale regering / gouvernement fédéral:
Charles Michel, Europese Top / Sommet européen;
Philippe De Backer, met zending / en mission.

01 Herdenking van de terroristische aanslagen van 22 maart 2016

01 Commémoration des attentats terroristes du 22 mars 2016

De **voorzitter** (*voor de staande vergadering*)
Le **président** (*devant l'assemblée debout*)

Collega's, dames en heren, ik wens dit herdenkingsmoment te beginnen met een citaat van Mohamed El Bachiri, een Marokkaanse Belg, moslim en Molenbekenaar die op 22 maart 2016 zijn vrouw, zijn grote liefde en de moeder van zijn kinderen, heeft verloren. Hij schreef een boek met als titel: *Een jihad van liefde*.

Ik citeer: "De jihad van de liefde moet het antwoord zijn op de mensen die ons willen verdelen en die geweld en terrorisme propageren. Vervloekt zij de oorlog, vervloekt het terrorisme."

Il y a trois ans, le mardi 22 mars, notre pays a été ébranlé par plusieurs attentats sanglants. Trente-deux personnes ont soudainement été fauchées par des actes lâches et insensés, laissant un vide qui ne pourra plus jamais être comblé. La vie publique dans notre pays s'est collectivement arrêtée. Je me souviens comme vous de ce terrible silence dans les rues désertées de Bruxelles.

La tristesse, l'indignation, l'angoisse et la colère d'alors sont encore très présentes aujourd'hui. La vague du

souvenir est toujours aussi forte et laisse derrière elle d'innombrables familles déchirées et de nombreuses vies à jamais brisées. Ce jour-là, nous avons tous perdu une petite partie de nous-mêmes. Mais n'oublions pas qu'à côté de toute cette souffrance, il y a aussi de la place pour l'espoir, la foi et la fraternité.

Herdenkingen zijn belangrijk om de tragische gevolgen van haat, extremisme en fundamentalisme onder de aandacht te houden. Stilstaan is een goede manier om na te denken. Stilstaan? Zeker, maar ook en vooral durven verdergaan.

Uiteraard moeten we waakzaam blijven, maar we mogen ons niet laten leiden door angst. Wij, als assemblee, hebben van de burger de verantwoordelijkheid gekregen om het land mee te besturen. Telkens opnieuw moeten we antwoorden bieden op complexe uitdagingen en worden we geacht moeilijke beslissingen te nemen. Angst, woede en haat zijn daarbij slechte raadgevers. Dat zijn gevoelens die ervoor zorgen dat individuen zoveel leed kunnen veroorzaken, drie jaar geleden bij ons, vorige week in Christchurch in Nieuw-Zeeland en op maandag in Utrecht.

Les idées nauséabondes qui sous-tendent cette violence aveugle – qu'elle soit dictée par le racisme ou le fondamentalisme religieux – doivent être combattues avec acharnement par les démocrates que nous sommes. Idéal certes en mouvement, l'esprit des Lumières a encore beaucoup à faire dans la société actuelle.

N'ayons pas la naïveté de croire que nos démocraties sont éternelles. L'esprit des Lumières est aux prises avec de fortes résistances qui demeurent profondément ancrées dans la société. C'est pourquoi nous ne pouvons pas perdre de vue les principes des Lumières mais nous devons, au contraire, les défendre activement.

Collega's, graag sluit ik af met een gedicht van diezelfde Mohamed El Bachiri:

“Baden in liefde, drijven op de rivier van het leven: niets rechtvaardigt haat, niets zal tot haat leiden. Zelfs de zwaarste beproevingen en de grootste teleurstellingen zullen ons niet doen zwichten voor een taal of een ideologie die oproept tot haat en vernietiging.

Laten we verdergaan vanuit het hart en de rede, met een overtuiging, religieus of niet. Laten we de liefde aanboren, die onuitputtelijke grondstof, die uit het hart komt en niet uit de bodem.”

01.01 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, collega's, vandaag herdenken wij 22 maart 2016, een dag die als vele andere dagen begon met de dagelijkse routines, die wij allemaal kennen. Het mocht niet zo blijven.

Om 07.48 uur werd ons land opgeschrikt door de eerste aanslag in Zaventem. Om 09.11 uur volgde de tweede aanslag in Maalbeek.

Zoals de voorzitter al meegaf, tweeëndertig mensen werden van ons weggerukt door laffe en zinloze daden. Honderden raakten gewond van wie velen voor het leven.

Nous en sommes déjà à la troisième commémoration. Je n'arrive toujours pas à comprendre l'absurdité des événements. Nous avons pris de nombreuses mesures concernant la sécurité. Les victimes et leurs familles méritent notre soutien et notre sympathie. Nous devons garder espoir et rester unis, car l'intention des terroristes était de diviser notre société par le biais de la terreur. Ils ont échoué.

Meteen na de aanslagen kwamen mensen van alle kanten samen om hulp te bieden, te verzorgen en te ondersteunen. De hulpverlening, van alle kanten, was van wereldklasse en toonde de kracht van samenwerking en hoop. Laten wij niet vergeten wat ons verenigt. Laten wij nooit vergeten wat onze waarden zijn. Angst kunnen wij alleen samen overwinnen, met hoop, zowel op lange termijn als in ons dagelijkse taken.

22 maart 2016 was een gitzwarte dag, een dag waarop levens verwoest zijn. Het enige zinvolle antwoord van de samenleving is dichter naar elkaar te groeien. Laat deze herdenking van de slachtoffers daarin een leidraad zijn.

De **voorzitter**: Ik dank u, mijnheer de minister. Op dit moment passen hier alleen enkele ogenblikken stilte.

*De Kamer neemt een minuut stilte in acht.
La Chambre observe une minute de silence.*

02 Agenda

02 Ordre du jour

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 20 maart 2019, stel ik u voor de bespreking van volgende punten in te voegen na punten 1 en 2:

9. het wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle betreffende de nucleaire cyberbeveiliging, nrs 3336/1 tot 4.

10. het wetsontwerp houdende instemming met de Multilaterale overeenkomst ter implementatie van aan belastingverdragen gerelateerde maatregelen ter voorkoming van grondslaguitholling en winstverschuiving en met de verklarende Nota, gedaan te Parijs op 24 november 2016, nrs 3510/1 tot 3.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 20 mars 2019, je vous propose d'insérer la discussion des points suivants après les points 1 et 2:

9. le projet de loi portant modification de la loi du 15 avril 1994 relative à la protection de la population et de l'environnement contre les dangers résultant des rayonnements ionisants et relative à l'Agence fédérale de Contrôle nucléaire concernant la cybersécurité nucléaire, n°s 3336/1 à 4.

10. le projet de loi portant assentiment à la Convention multilatérale pour la mise en oeuvre des mesures relatives aux conventions fiscales pour prévenir l'érosion de la base d'imposition et le transfert de bénéfices et à la Note explicative, faites à Paris le 24 novembre 2016, n°s 3510/1 à 3.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 20 maart 2019, stel ik u voor de bespreking van volgende punten te verdagen naar volgende week:

3. het wetsvoorstel (de heer Damien Thiéry, mevrouw Els Van Hoof en de heer Dirk Janssens) houdende diverse bepalingen betreffende farmaceutische specialiteiten, wachtdienst van apothekers en profylactische maatregelen inzake poliomyelitis, nrs 3504/1 tot 3.

4. het wetsvoorstel (de dames Nathalie Muylle en Ine Somers, de heer Damien Thiéry) tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, nrs 3526/1 tot 4.

5. het wetsvoorstel (mevrouw Ine Somers, de heer Damien Thiéry, mevrouw Nathalie Muylle en de heer Dirk Janssens) tot wijziging van bepalingen betreffende uitbrengen van wetenschappelijk en technisch advies door het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten en betreffende de financiering van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten, nrs 3519/1 tot 5.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 20 mars 2019, je vous propose de reporter la discussion des points suivants à la semaine prochaine:

3. la proposition de loi (M. Damien Thiéry, Mme Els Van Hoof et M. Dirk Janssens) portant des dispositions diverses en matière de spécialités pharmaceutiques, garde des pharmaciens et des mesures prophylactiques en matière de poliomyélite, n°s 3504/1 à 3.

4. la proposition de loi (Mmes Nathalie Muylle et Ine Somers, M. Damien Thiéry) portant modification de la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice de professions de santé, n°s 3526/1 à 4.

5. la proposition de loi (Mme Ine Somers, M. Damien Thiéry, Mme Nathalie Muylle et M. Dirk Janssens) modifiant des dispositions relatives à la remise des avis scientifiques et techniques par l'Agence fédérale des médicaments et des produits de santé et portant sur le financement de l'Agence fédérale des médicaments et des produits de santé, n°s 3519/1 à 5.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 20 maart 2019, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag in te schrijven:

12. het wetsvoorstel (mevrouw Veerle Wouters en de heer Hendrik Vuye) tot wijziging van de wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het toezicht op de uitvoering van deze wetten, nr. 2299/1.

De commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt stelt voor dit voorstel te verwerpen.

13. het wetsvoorstel (de heer Benoît Piedboeuf, de dames Nathalie Muylle en Leen Dierick en de heer Dirk Janssens) houdende diverse bepalingen inzake landbouw en bepaalde begrotingsfondsen en bepaling inzake maatschappelijke integratie, nrs 3551/1 tot 3.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 20 mars 2019, je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière de cet après-midi:

12. la proposition de loi (Mme Veerle Wouters et M. Hendrik Vuye) modifiant les lois du 18 juillet 1966 sur l'emploi des langues en matière administrative en ce qui concerne la surveillance de l'exécution de ces lois, n° 2299/1.

La commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique propose de rejeter cette proposition.

13. la proposition de loi (M. Benoît Piedboeuf, Mmes Nathalie Muylle et Leen Dierick et M. Dirk Janssens) portant dispositions diverses en matière d'agriculture, concernant certains fonds budgétaires et en matière d'intégration sociale, n° 3551/1 à 3.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Vragen

Questions

03 Samengevoegde vragen van

- de heer Kristof Calvo aan de eerste minister over "de houding van de regering over de herziening van de Grondwet" (nr. P3497)

- de heer Patrick Dewael aan de eerste minister over "de houding van de regering over de herziening van de Grondwet" (nr. P3498)

03 Questions jointes de

- M. Kristof Calvo au premier ministre sur "la position du gouvernement par rapport à la révision de la Constitution" (n° P3497)

- M. Patrick Dewael au premier ministre sur "la position du gouvernement par rapport à la révision de la Constitution" (n° P3498)

03.01 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de vicepremier, ons Parlement nadert het einde van zijn werkzaamheden en de periode voor de verkiezingen is er een waarin programma's worden opgesteld en affiches gemaakt. Het is ook de periode waarin het Parlement en de regering zich traditioneel buigen over een lijst van artikelen van onze Grondwet die voor herziening vatbaar kunnen worden verklaard.

Er leven in het Parlement heel wat ideeën, soms uiteenlopend, soms gemeenschappelijk, over wat in onze Grondwet beter kan, waar die kan worden vernieuwd, waar die kan worden verdiept. In het verleden stelde zelfs het hele Parlement artikelen voor om er in de volgende beleidsperiode aan te kunnen werken.

Onze fractie Ecolo-Groen dient vandaag een gemeenschappelijke lijst van artikels in die wij als ecologen wensen te herzien. Alleen blijkt één man angst van de eigen schaduw te hebben en dat is de eerste minister. Blijkbaar heeft de eerste minister zo veel angst van geruchten over atoma-afspraken met de N-VA van 2014 dat hij in 2019 met het Parlement geen gesprek over de toekomst van onze Grondwet wil aangaan.

Mijnheer de vicepremier, de angst van een persoon, van iemand die op het moment meer lijkt te ageren als partijvoorzitter dan als eerste minister, mag dat boeiende debat niet verlammen.

Ik kan u geruststellen, wij hebben als ecologen heel andere ideeën over de Grondwet dan de N-VA. De N-VA wil alle artikelen van de Grondwet voor herziening vatbaar verklaren, inclusief het artikel over de doodstraf. Wij hebben daarover heel andere ideeën. Wij denken dat onze Grondwet net een aantal grondrechten moet verankeren en versterken. De N-VA wil het land splitsen. Wij denken dat een federale kieskring een heel goed idee is om ons land te versterken en te verdiepen en te zorgen voor meer samenwerking.

Het is geen geheim dat er heel veel verschillen tussen ons en de N-VA zijn, tussen de heer De Roover en mijzelf. Op een punt ben ik het wel met de heer De Roover eens. Als de regering een lijst van het Parlement, waarover hier een meerderheid zou bestaan, weigert, dan komt dat inderdaad neer op een staatsgreep. Een regering die nog amper een op drie kiezers vertegenwoordigt, zou de nederigheid en de openheid moeten

hebben om het Parlement op dat punt te laten werken.

Mijnheer de vicepremier, ik vraag u niet om onze lijst goed te keuren. Ik vraag aan u niet om al een lijst goed te keuren. Ik vraag wel aan de regering om een duidelijk signaal te geven: ja, de regering zal meewerken aan zo'n oefening, neen, er komt geen veto van Charles Michel. Dat is geen kwestie van staatshervorming. Dat is wel een kwestie van democratie en openheid, die men zeker van een regering in lopende zaken mag verwachten.

03.02 Patrick Dewael (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, een debat over het voor herziening vatbaar verklaren van een aantal grondwetsartikelen komt eigenlijk neer op een inoverwegingneming van een wetsvoorstel. Het Parlement is bereid daarover een debat te voeren. Het kan ook perfect dat verschillende fracties bepaalde artikelen voor herziening vatbaar willen laten verklaren, maar het helemaal niet eens zijn over wat daar uiteindelijk mee moet gebeuren. Dat is een zaak voor de volgende legislatuur. Het komt er dus eigenlijk alleen op neer dat het Parlement de openheid van geest heeft om over een aantal artikelen het debat te voeren in de volgende legislatuur.

Ik kan mij geen enkel precedent herinneren – ik zit hier toch al een tijdje – waarbij het Parlement het voortouw heeft genomen in zo een discussie. Het was altijd de regering, die naar het Parlement kwam en een lijst voorstelde. Het is als het ware de kleinste of de grootste gemene deler, die het onderwerp uitmaakt van wat wij kunnen doen. Ik noem dat de kleinste grootste gemene deler. Het moeten artikelen zijn die effectief op de lijst voorkomen van de Kamer, de Senaat en de regering, *la trinité* of – ik weet niet of dit heilig te noemen valt – de drievuldigheid. Kortom, die drie instellingen moeten mekaar ergens trachten te vinden.

Laten we eens van het volgende uitgaan. Mijn fractie is geen vragende partij voor een nieuwe staatshervorming in de volgende legislatuur. Ik meen dat het land andere prioriteiten heeft. Dat onderscheidt ons bijvoorbeeld van de collega's van de N-VA. Mijn fractie meent dat het een zeer slecht signaal zou zijn om de Grondwet helemaal op slot te doen en te zeggen dat geen enkel artikel het onderwerp kan uitmaken van een herziening.

De regering, mijnheer de vicepremier, heeft juridisch-technisch de mogelijkheid om dat laatste te doen. De Kamervoorzitter heeft hier vanochtend nog eens aan herinnerd op de radio. Ik zal hier geen kwalificaties als staatsgreep in de mond nemen, maar gewoon zeggen wat ik in de commissie voor de Grondwet heb gezegd. Die handelwijze zou zeer onkies zijn. Als Kamer en Senaat het eens kunnen worden over een beperkte lijst, dan lijkt het mij de logica zelf voor een regering in lopende zaken dat zij zich daarbij aansluit.

Ik vraag alleen om te kunnen praten over een aantal artikelen die te maken heeft met onze fundamentele rechten en vrijheden. Ik denk dan aan de gelijkheid van man en vrouw, het recht op vrije meningsuiting, de primaat of niet van de Grondwet op het geloof. Dat zijn fundamentele vragen die de mensen zich stellen. Mijn vraag houdt ook verband met de omvang van het staatsapparaat. Hebben wij nog een Senaat nodig? Hebben wij 150 Kamerleden nodig? Moet in ons land stemrecht of opkomstplicht bestaan? Die vragen hebben niets te maken met een staatshervorming, maar met een vorm van staatsvermindering.

Mijnheer de voorzitter, als het Parlement een dergelijke lijst vastlegt, is het mijns inziens ondenkbaar dat een regering in lopende zaken die geen meerderheid heeft, die juridisch-technisch zou blokkeren. *Cela ne se fait pas!*

03.03 Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil vooreerst de eerste minister verontschuldigen en wens te onderstrepen dat er geen sprake is van angst of van veto's, maar dat wel een aantal andere elementen meespeelt. Ik zal ze even overlopen.

Ten eerste, het is belangrijk te verwijzen naar het antwoord van de eerste minister in de plenaire vergadering van 14 februari 2019. Artikel 195 van de Grondwet geeft de federale wetgevende macht het recht te verklaren dat er redenen bestaan tot herziening van zoveel grondwettelijke bepalingen als zij aanwijst en beschrijft de procedure die moet worden gevolgd voor de herziening van de Grondwet.

Aangezien de federale wetgevende macht collectief wordt uitgeoefend door de Koning, de Kamer en de Senaat, zijn drie lijsten noodzakelijk, zelfs in lopende zaken. Een nota van de diensten van de Kamer die tijdens de Conferentie van voorzitters werd rondgedeeld, bevestigt deze juridische analyse van de eerste minister.

Sta mij toe even te citeren uit deze belangrijke nota: "Krachtens artikel 36 van de Grondwet wordt de federale wetgevende macht collectief uitgeoefend door de Koning, de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat. Een verklaring tot herziening van de Grondwet vereist dus de medewerking van de drie takken van de wetgevende macht, aangezien het gebruikelijk is dat elk van hen zijn eigen verklaring tot herziening aanneemt en zich aldus met volledige beoordelingsvrijheid kan uitspreken. Een herzieningsverklaring kan dus nooit tegen de wil van de Kamer en de Senaat worden aangenomen, ook niet in lopende zaken. Evenmin kan een herzieningsverklaring tegen de wil van de regering worden aangenomen."

Tot zover het juridisch kader en de juridische situatie, waarover geen enkele dubbelzinnigheid kan bestaan.

Het recht van de Kamer om al dan niet een lijst op te stellen, is er duidelijk ook voor de Senaat en voor de regering. De herzieningscommissie komt volgende week samen om te starten met de bespreking van de verschillende voorstellen die door de leden van de Kamer zijn ingediend. Hierover werd, wat de regering betreft, nog geen beslissing genomen. Wij hebben alleen een eerste besprekingsronde gehad, waarbij de kern niet tot een besluit is gekomen. Deze kwestie zal binnenkort opnieuw worden aangekaart.

De procedure is dus heel duidelijk. Geen enkele lijst kan door de Kamer alleen, of door de regering tegen de Kamer in worden goedgekeurd. Elke tak van de wetgevende macht moet zich daarover met volledige beoordelingsvrijheid kunnen uitspreken.

03.04 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de vice-eersteminister, het glas is halfvol. U zegt dat er nog geen beslissing is genomen. Dat motiveert onze fractie en vermoedelijk heel wat collega's in het Parlement alleen maar meer om het gesprek volgende week aan te gaan. De besluiteloosheid van deze regering van lopende of eerder stilstaande zaken mag ons land immers niet verlammen. Als wij in het Parlement goede ideeën hebben – dat heb ik al gemerkt bij de PS, bij de sp.a en bij de Open Vld – om de Grondwet te updaten en te vernieuwen om ons land beter te maken en grondrechten te verankeren, dan moeten wij dat gewoon doen. Wij moeten dat vastpakken.

Ik hoop, mijnheer de vice-eersteminister, dat de regering hierover dan ook met ons in dialoog wil treden. Wij zitten in een periode van lopende zaken waarin de regering regelmatig bij het Parlement aanklopt om dingen gedaan te krijgen. Het zou de regering sieren om op het vlak van de Grondwet een gelijkaardige opstelling aan te nemen, zoals wij dat de afgelopen weken heel vaak hebben gedaan in het Parlement.

Daarom kijk ik ook naar u, mijnheer de voorzitter. Ik heb deze vraag gesteld in de Conferentie van voorzitters en doe dat nu ook in de openbaarheid: ik eis dat de eerste minister uit zijn ivoren toren komt en dat hij hierover met ons in gesprek gaat in het Parlement, liefst in de openbaarheid maar als het moet, is het voor mij ook goed in de Conferentie van voorzitters. Ik aanvaard echter niet dat de regering nu zegt dat zij nog niet heeft beslist en dan uiteindelijk, zonder dat zij het Parlement in de ogen kijkt, toch tot een veto overgaat. Het gesprek is dus open, maar het moet dan wel worden gevoerd. Vandaar mijn vraag, mijnheer de voorzitter, om hierover met de eerste minister in dialoog te treden en te proberen een akkoord te bereiken over een aantal artikelen.

Het is zelfs mijn overtuiging dat dit geen cadeau is voor de nationalist. Onze Grondwet niet updaten, de grondrechten niet verankeren, dat is een cadeau voor nationalist en populist. Als Charles Michel dan toch, met vijf jaar vertraging, een vuist wil maken tegen de N-VA, dat hij dan samen met ons aan een betere Grondwet schrijft, die voor meer samenwerking en sterkere grondrechten gaat.

03.05 Patrick Dewael (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, u zult genoteerd hebben dat de heer Calvo zei dat wij dat gewoon moeten doen. Het feit dat onze slogan zo gretig wordt overgenomen door andere fracties, bewijst dat het een goede slogan is en dat hij aardig bekt.

Alle gekheid op een stokje, mijnheer de vice-eersteminister, hetgeen u namens de regering zei, is belangrijk, namelijk dat er daarover geen beslissing is genomen. Het is belangrijk dat wij de komende dagen het debat hier in de Kamer, en dan doe ik ook een beroep op u, mijnheer de Kamervoorzitter, in alle onafhankelijkheid en in alle autonomie kunnen voeren, als één onderdeel van die drievuldigheid. Op een bepaald ogenblik zal de regering geconfronteerd worden met hetgeen zich mogelijk aan consensus daarover in Kamer en Senaat aftekent.

Ik ga daar niet op vooruitlopen, maar ik wil mijn pleidooi nogmaals herhalen, mijnheer de vice-eersteminister. Toen de regering in lopende zaken is gegaan, is ze naar het Parlement gekomen en heeft ze gezegd dat ze

nog een zekere ambitie had, maar dat ze afhankelijk was van meerderheden in dit democratische huis dat nog steeds volheid van bevoegdheid heeft om een zekere politiek te kunnen doorvoeren. Als u ons die democratische legitimiteit toekent om wetten goed te keuren, houdt u dan ook rekening met en hebt u dan ook respect voor die democratische legitimiteit wanneer het op de Grondwet aankomt.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Question de M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, de la Lutte contre la pauvreté, de l'Égalité des chances et des Personnes handicapées, sur "l'action de la FGTB contre le dumping social" (n° P3499)

04 Vraag van de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking, over "de actie van het ABVV tegen sociale dumping" (nr. P3499)

04.01 **Raoul Hedebouw** (PTB-GO!): Monsieur le ministre, nous avons de plus en plus de témoignages affligeants qui nous viennent du secteur de la construction et du secteur du transport au sujet d'un incroyable dumping social. Des chauffeurs de camion qui travailleraient 80 heures par semaine pour 400 euros le mois, c'est tout à fait inacceptable dans notre pays. Des travailleurs de chantier qui seraient payés 300 ou 400 euros par mois en ne comptant pas leurs heures, en dormant dans des baraquements, c'est tout à fait inacceptable. D'une part, il s'agit d'une concurrence déloyale vis-à-vis des salariés en Belgique et d'autre part, ces travailleurs des pays de l'Est (Roumanie, Bulgarie, Pologne) subissent des conditions tout à fait inacceptables!

Lundi passé, nous avons été interpellés par 150 militants de la FGTB.

Zij zijn ons komen vertellen dat het zo niet verder kan. Zij zijn zelf op het terrein gaan kijken. Zij zijn zelf met een delegatie naar Slowakije geweest. Wat hebben zij daar gezien? Dat Belgische bedrijven daar eenvoudigweg een zetel hebben opgericht om Slowaken naar hier te halen.

Ce sont de simples boîtes aux lettres. Ils ont comparé les fichiers avec ceux des entreprises belges qui ont pignon sur rue et ils établissent des boîtes aux lettres alors qu'ils n'ont aucune activité, pas même un parking pour y parquer un camion. Ces sociétés ont, soi-disant, une activité en Slovaquie. C'est tout à fait inacceptable! Monsieur le ministre, les gens se demandent ce que le politique fait contre cela.

Dans la construction, secteur qui emploie 320 000 travailleurs, on compte 32 % de détachements. L'UE organise légalement le dumping social. Ce n'est pas une question de malhonnêteté. C'est la Commission européenne qui veut casser toutes les conditions de travail dont nous jouissons en Belgique, en permettant ce dumping social.

Monsieur le ministre, qu'allez-vous faire? J'ai le sentiment qu'on regarde et qu'on laisse faire, permettant ainsi à l'UE de continuer à organiser cette concurrence. Vous me répondez que Marianne Thyssen a pris des mesures. Quelles mesures? Au niveau du détachement, la régularisation des droits sociaux belges ne se fait qu'après 18 mois en Belgique et vous le savez fort bien, monsieur le ministre. Ces détachements sont beaucoup plus courts. Dans la réalité, cela ne change rien du tout. Pour le PTB, il faut mener le combat contre ces boîtes aux lettres, contre ce dumping social organisé par l'UE.

Monsieur le ministre, que comptez-vous organiser à court terme pour répondre aux demandes formulées par la FGTB, lundi dernier?

04.02 **Minister Kris Peeters:** Mijnheer Hedebouw, wat de sociale dumping betreft ben ik het met u eens. Wij hebben de strijd tegen sociale dumping aangevat, maar die is jammer genoeg nog niet afgelopen. Ik steun ten volle de voorstellen die geformuleerd worden door FGTB, ABVV en anderen om de strijd tegen sociale dumping te voeren.

Ik ben het niet met u eens wanneer u zegt dat wij nog niets gedaan hebben. U zegt dat het probleem zowel op federaal als op Europees niveau nog niet grondig werd aangepakt. Wij hebben, ten eerste, een federaal actieplan voor de strijd tegen sociale fraude en sociale dumping. FGTB en ABVV zijn nog niet zo lang geleden bij mijn kabinet langsgekomen en een aantal van de voorstellen die die organisaties heeft gedaan, is intussen omgezet in regelgeving, die op het terrein wordt toegepast. Denk maar aan de daling van het

grensbedrag van 800 000 naar 500 000 euro om te bepalen of er aanwezigheidsregistratie op de werf moet gebeuren. Ook de boetes voor fictieve aansluiting als zelfstandige zijn verdubbeld.

Betekent het dat we er al zijn? Neen, er zijn bijkomende maatregelen nodig, die dit jaar worden ingezet. U hebt ook geen gelijk wanneer u beweert dat er nog geen resultaat is geboekt. Het beleid tegen sociale fraude en sociale dumping heeft wel degelijk resultaten opgeleverd. Zo is de opbrengst van de regularisaties van de lonen van buitenlandse werknemers verachtvoudigd, van 2,5 miljoen tot 19,8 miljoen. Ik kan u nog meer voorbeelden geven.

Er komen ook bijkomende acties. In 2019 zullen de verschillende inspectiediensten minstens 700 controles specifiek gericht op sociale dumping uitvoeren, evenals 270 controles specifiek gericht op frauduleuze constructies. Er worden ook 10 netwerkanalyses uitgevoerd door de RSZ, gebaseerd op de resultaten verkregen door datamatching en datamining.

U zult toch erkennen dat hier ook op Europees niveau aan gewerkt wordt, bijvoorbeeld wat de postbusvennootschappen betreft. Daar was gisteren nog heel duidelijke berichtgeving over. De feiten zijn heel spijtig en we moeten een en ander blijven aanvechten; hoe dan ook zijn er in elk geval stappen vooruit gezet. Zo is de detacheringrichtlijn gewijzigd en was er heel recent de hele discussie over Verordening 883.

Wij moeten inderdaad sociale dumping bestrijden. Ik ben het ook met u eens dat we er nog niet zijn. De voorbeelden tonen aan dat er nog steeds sociale dumping uit andere EU-landen in België is. Dat is onaanvaardbaar. Ik ben het echter niet met u eens als zou er niets gebeurd zijn; wij nemen het probleem ter harte.

04.03 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Mijnheer de minister, u presenteert hier achtvoudige resultaten, maar volgens mij bekijkt u onvoldoende wat er op het terrein gebeurt. Zonder het ABVV wisten wij bijvoorbeeld niets over Google. Bij Google, nochtans geen klein bedrijf, vindt er sociale dumping plaats. Het gebeurt gewoonweg overal. Zo zijn 32 % van de werknemers in de bouwsector gedetacheerd. Dat wordt door Europa gewoon legaal georganiseerd. In wat u zegt over inspecties hebt u gelijk, maar het probleem is dat Europa die concurrentie eigenlijk organiseert. De lonen van de mensen die hier komen werken, liggen lager.

Au PTB, nous disons clairement: à travail égal, salaire égal! Le principe doit être celui-là. Il faut payer les mêmes cotisations sociales en Belgique pour tous les travailleurs. Voilà la solution, monsieur le ministre, et vous le savez. Le problème, c'est qu'on n'obtient pas de réponse. Cette concurrence déloyale va donc continuer. Le problème se situe au niveau fédéral mais aussi au niveau européen.

L'Union européenne doit être combattue aujourd'hui car elle organise cette concurrence. Ce n'est pas une erreur. Elle est créée pour cela, sur mesure, pour que le patronat profite au maximum d'une concurrence entre travailleurs, en nivelant vers le bas l'ensemble des acquis des travailleurs. C'est une des raisons pour lesquelles nous avons mené ce combat, monsieur le ministre, au niveau fédéral. Au niveau européen, nous n'avons pas encore de parlementaires, mais cela ira mieux le matin du 27 mai. Nous mènerons le combat là-bas. Nous agissons sur les commissaires, qu'il s'agisse de Mme Thyssen ou pas - nous verrons bien qui sera commissaire européen -, afin que toutes les directives sur le détachement soient revues. Le principe de base de l'Union européenne doit être: à travail égal, salaire égal!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van de heer Vincent Van Peteghem aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse en Europese Zaken, en van Defensie, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "het standpunt van de Belgische regering over de brexit" (nr. P3500)

05 Question de M. Vincent Van Peteghem au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et européennes, et de la Défense, chargé de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "la position du gouvernement belge par rapport au Brexit" (n° P3500)

05.01 Vincent Van Peteghem (CD&V): Mijnheer de minister, hier staan wij opnieuw. Week na week en vraag na vraag gaat het hier over de brexit. Elke keer opnieuw hopen wij dat er heel snel duidelijkheid en heel snel zekerheid komt. Ze komt er echter keer op keer niet. Afgelopen week heeft eerste minister May opnieuw uitstel voor de brexit gevraagd, nu met name tot 30 juni 2019.

Laten we eerlijk zijn. Een dergelijke vraag om uitstel klinkt heel eenvoudig, maar opent misschien wel opnieuw een doos van Pandora. Er zijn voor ons, voor ons land en voor de Europese Unie immers heel wat vragen.

Er is de vraag of wij het uitstel zomaar zullen goedkeuren dan wel voorwaarden aan de goedkeuring zullen koppelen. Er is ook de vraag of wij het uitstel al dan niet over de Europese verkiezingen zullen tillen, met alle gevolgen vandien. Er is ook de vraag wat zal gebeuren, indien de deal komende week in het Lagerhuis toch wordt afgeschoten en er een vraag om langer uitstel dan tot 30 juni 2019 komt. Ook rijst meteen de vraag wat er zal gebeuren, indien in de tussentijd ook nog eens de Britse regering valt. In welk scenario zullen wij dan terechtkomen?

Mijnheer de minister, ik moet eerlijk zijn. Wanneer ik naar de hele situatie kijk, moeten wij snel eens een duidelijk en ferm standpunt tegenover het Verenigd Koninkrijk innemen. Voor uitstel van executie is immers geen plaats. Dat komt niemand ten goede. Op een bepaald moment is de speeltijd voorbij en moeten wij vooruitgaan.

Bij dat alles zijn er voor ons land drie prioriteiten. Een eerste prioriteit is dat wij zo snel mogelijk zekerheid moeten hebben voor onze bedrijven en de werknemers. Wij moeten, ten tweede, duidelijkheid krijgen voor de landgenoten die in het Verenigd Koninkrijk verblijven. Ten derde, de Europese Unie mag zich vooral niet uit elkaar laten spelen. Wij moeten eensgezind blijven en niet toelaten dat aan ons beleid en aan onze instellingen wordt geraakt.

Mijnheer de minister, wordt het niet hoog tijd dat wij tegenover het Verenigd Koninkrijk een heel duidelijke en onherroepelijke datum voor de brexit vastleggen?

05.02 Minister **Didier Reynders**: Mijnheer Van Peteghem, ik begrijp uw redenering. Het is altijd erg moeilijk om in grote onzekerheid te blijven. Dat geldt zeker voor de bedrijven. Er zijn echter feiten.

Eerste minister Theresa May heeft op 20 maart 2019 een brief aan de voorzitter van de Europese Raad gestuurd, met daarin de hiernavolgende vragen: de goedkeuring van de documenten die in Straatsburg met president Juncker werden onderhandeld alsook de toekenning van een verlenging tot 30 juni 2019. In de brief geeft zij ook aan dat zij geen Europese verkiezingen wil organiseren.

Op de Europese top van vandaag zal men zich over die twee vragen buigen. Het Belgische standpunt luidt dat België geen *cliff edge no deal* wil en flexibel kan zijn over een korte of lange verlenging, op voorwaarde dat er een welomschreven doel wordt nagestreefd, zonder dat hierbij de goede werking van de EU in het gedrang komt. Bij de goede werking van de EU denken wij onder andere aan de correcte organisatie van de Europese verkiezingen in alle Europese landen tussen 23 en 26 mei 2019.

Mijnheer Van Peteghem, ik vestig uw aandacht ook op het feit dat wij ons, hoewel dit niet onze keuze is, op een *no deal* moeten voorbereiden. Het is dus belangrijk dat het Parlement de nodige wetgeving op tijd goedkeurt.

Voor ons is een verlenging dus mogelijk, maar alleen als er een echt doel omschreven is en als er geen schade is voor de werking van de Europese instellingen.

05.03 **Vincent Van Peteghem** (CD&V): Mijnheer de minister, dank u wel voor uw antwoord.

Een kort uitstel moet inderdaad mogelijk zijn, als daar een finaal besluit tegenover staat. Het enige probleem is dat wij niet weten welke doos van Pandora wij openen wanneer er volgende week of in de weken nadien geen duidelijkheid komt vanuit het Verenigd Koninkrijk.

De besluiteloosheid van de Britten mag de Europese Unie en België niet verlammen. Er is heel veel onzekerheid. Er is heel veel onduidelijkheid voor de bedrijven en voor de gezinnen die daar wonen. Wij moeten daar rekening mee houden. Als Europa een krachtig standpunt inneemt ten opzichte van het Verenigd Koninkrijk, met een kort uitstel maar met heel duidelijke voorwaarden, kunnen wij ons daarin vinden. Immers, dit is waarover het gaat: de duidelijkheid en de zekerheid voor onze bedrijven en voor onze inwoners.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Filip Dewinter aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken over "de uitvoering van het Stroomplan tegen de drugsoorlog in Antwerpen" (nr. P3501)
- de heer Koen Metsu aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken over "de uitvoering van het Stroomplan tegen de drugsoorlog in Antwerpen" (nr. P3502)
- mevrouw Veerle Wouters aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken over "de uitvoering van het Stroomplan tegen de drugsoorlog in Antwerpen" (nr. P3503)
- mevrouw Sandrine De Crom aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken over "de uitvoering van het Stroomplan tegen de drugsoorlog in Antwerpen" (nr. P3504)
- mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken over "de uitvoering van het Stroomplan tegen de drugsoorlog in Antwerpen" (nr. P3505)

06 **Questions jointes de**

- M. Filip Dewinter au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur sur "la mise en oeuvre du plan du Fleuve pour lutter contre la drogue à Anvers" (n° P3501)
- M. Koen Metsu au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur sur "la mise en oeuvre du plan du Fleuve pour lutter contre la drogue à Anvers" (n° P3502)
- Mme Veerle Wouters au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur sur "la mise en oeuvre du plan du Fleuve pour lutter contre la drogue à Anvers" (n° P3503)
- Mme Sandrine De Crom au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur sur "la mise en oeuvre du plan du Fleuve pour lutter contre la drogue à Anvers" (n° P3504)
- Mme Nahima Lanjri au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur sur "la mise en oeuvre du plan du Fleuve pour lutter contre la drogue à Anvers" (n° P3505)

06.01 **Filip Dewinter** (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in uw voormalige functie als minister van Landsverdediging luidde uw bijnaam Crembo, maar vandaag wordt u de loef afgestoken door uw eigen partijvoorzitter, de heer Beke, die aankondigde dat hij met een tank naar Antwerpen wil komen. Ik kan hem geen ongelijk geven. In de narcopolis die Antwerpen geworden is, met iedere dag een nieuwe aanslag en de met veel bombarie door burgemeester Bart De Wever aangekondigde *war on drugs*, is het in de praktijk een *drug war* geworden. Er vonden zestig aanslagen plaats op drie jaar tijd, zes aanslagen op nauwelijks drie weken tijd, twee deze week. De wijk Antwerpen-Noord, die 80 000 inwoners telt en daarmee even groot is als bijvoorbeeld de stad Mechelen, is een *war zone* geworden. De burgers hebben schrik en zij voelen zich terecht aan hun lot overgelaten.

De eergisteren – stel u voor, eergisteren pas, na drie jaar *drug war* en zestig aanslagen in Antwerpen – aangekondigde maatregelen zijn *too little, too late*. Het Stroomplan, voorgesteld vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2018, werkt niet. De Antwerpse burgemeester wil nu zelfs een doorlichting van het Kali-team en het Stroomplan laten doorvoeren. Politici schuiven vandaag de zwarte piet naar mekaar door. Het is de schuld van Justitie, of van het Antwerps stadsbestuur, dat intern ook nog eens verdeeld is, of van de politie, het is altijd wel de schuld van iemand anders.

Iedereen is het er echter over eens dat de angst in Antwerpen van kamp moet veranderen. Opnieuw moeten de drugdealers, de criminelen en de maffiabazen schrik hebben, niet de Antwerpenaren, niet de gewone burgers.

Mijnheer de minister, naast een lockdown van de betrokken wijk pleit ik daarom ook voor de inzet van het leger, zoals dat in het verleden nog al gebeurd is, naar aanleiding van terreuraanslagen. Alleen een schokeffect kan ervoor zorgen dat er opnieuw recht en orde heerst in de straten van Antwerpen-Noord.

06.02 **Koen Metsu** (N-VA): Mijnheer de minister, ik sta hier als een partner in de heel erg moeilijke strijd tegen de gewelddadige criminaliteit, ook die in het drugsmilieu. Nog geen zes maanden geleden werd het ambitieuze Stroomplan gelanceerd. Het feit dat wij hier nu staan, wil op zijn minst wel zeggen dat alle taboes doorbroken zijn.

Men kan hier komen roepen en zeggen dat het plan, dat enkele maanden oud is, volledig faalt of men kan dit verhaal samen met ons ook verder opdrijven. We kunnen wel vaststellen dat er flink in een pot geroerd wordt. Iedereen weet dat de initiële stank altijd het meest hardnekkig is wanneer men het deksel van de pot haalt.

Ik heb trouwens de indruk, als ik de pers lees, dat er nog nooit zo veel drugs onderschept zijn als in de afgelopen maanden. Dat wil niet zeggen dat het genoeg is, integendeel, maar doen alsof er een soort toverstaf is waarmee men op een-twee-drie het probleem kan oplossen, is natuurlijk flauwekul. Nieuwe structuren worden opgezet. Er is een 80-koppig Kali-team, dat die vorm van criminaliteit ook mee de kop zal indrukken. Ik heb nog nooit de federale en lokale politie zo constructief en intensief met elkaar weten samenwerken.

Zijn er nog uitdagingen? Natuurlijk zijn die er nog. Dat is nogal wiedes. Een ervan blijkt de informatiedoorstroming tussen de politie en de derde partijen te zijn. Mijn eerste vraag gaat dan ook daarover, mijnheer de minister. Hoe kunnen wij de informatiedoorstroming tussen bijvoorbeeld de havendiensten, de douane, de RVA en de politie optimaliseren? Er liggen inderdaad wetgevende obstakels op de weg ernaartoe.

Kunt u ons een korte stand van zaken geven, een soort micro-evaluatie van het Stroomplan, hoewel het nog maar enkele maanden oud is? Niets doen, zou politiek veel gemakkelijker zijn, maar gelukkig denken wij er, samen met u, mijnheer de minister, helemaal anders over.

06.03 Veerle Wouters (Vuye&Wouters): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, "duizend bommen en granaten" zei kapitein Haddock in *Kuifje*, maar het is nu ook toepasselijk voor Antwerpen. Het lijkt meer op een *drugs in war* dan op een *war on drugs*.

Mijnheer de minister, er bestaan echter zekerheden. Eén maand geleden was u de kop van jut, want u wilde niet samenwerken in de strijd tegen de drugs. Vandaag zijn anderen de kop van jut. Vandaag zijn het de yuppies en yogasnuivers. Ik voel mij persoonlijk ook een beetje aangesproken, als het gaat over yoga, het snuiven laat ik achterwege. In 2013 ging men de drugsdealers wegpesten uit Antwerpen. Dat is net zo goed gelukt als het uitroken van de PS in dit Parlement.

Zero tolerance en repressie, dat zijn de ordewoorden, maar wij zien dat dit gewoonweg niet werkt. 58 aanslagen in een periode van drie jaar, dat is toch niet meer normaal. Ik wil hiermee niet zeggen dat het repressieve niet noodzakelijk is, maar wat zien wij? Als er vandaag controles worden gehouden, worden de kleine drugsgebruikers gepakt, terwijl de grote vissen buiten schot blijven. Als het repressieve luik noodzakelijk is, dan is dat zeker niet het enige. Wij moeten op korte termijn sowieso die geweldspiraal zien te doorbreken, want de bewoners zijn het beu, maar wij moeten vooral ook naar de lange termijn kijken. Daar is het belangrijk dat er preventie komt.

Mijnheer de minister, hoe verloopt vandaag de samenwerking tussen u en de federale diensten, enerzijds, en het gemeentebestuur van Antwerpen, anderzijds?

Wordt ook de Vlaamse Gemeenschap betrokken bij die samenwerking in het kader van preventie?

06.04 Sandrine De Crom (Open Vld): Mijnheer de minister, collega's Dewinter en Wouters zegden al dat de afgelopen drie jaar in en rond Antwerpen meer dan 60 geweldincidenten in verband konden worden gebracht met drugs. Het gaat dan over schietpartijen, ontvoeringen, incidenten met handgranaten en semiautomatische wapens en moord. Geweld is inherent aan het drugsmilieu.

De afgelopen jaren is de Antwerpse haven jammer genoeg uitgegroeid tot de internationale draaischijf van de cocaïnehandel, onder meer doordat de Nederlandse drugsbendes hun actieterrein hebben verplaatst. Criminaliteit kent geen grenzen. Er is dan ook gigantisch veel geld mee gemoeid: zo zou de wereldwijde winst uit drugs die van de globale winst van de automobiel- en de olie-industrie overstijgen. Er is dus met andere woorden dringend nood aan een integrale aanpak, waarbij het middelengebruik maar ook de overlast en de criminaliteit dalen.

Hoe gaan wij dat doen? Er is al het Stroomplan en er wordt ook ingezet op doorgedreven identiteitscontroles door de politie, meer cameratoezicht en strengere controles in de haven.

Mijn fractie pleit voor de volgende maatregelen. Het drugsmilieu moet beter in kaart worden gebracht. Men kan iets niet bestrijden als men niet weet hoe het precies in elkaar zit. Er moet een gerichte opsporing komen van de criminelen. Wij pleiten ook voor een bestuurlijke aanpak van de georganiseerde misdaad. Alle smokkelmethodes moeten worden aangepakt en er is dringend nood aan meer internationale samenwerking. Kortom, een integraal plan van aanpak en een duidelijke strategie voor de bestrijding van de

georganiseerde misdaad in België.

Mijnheer de minister, ik heb vier concrete vragen voor u.

Op welke manier zal de haven van Antwerpen nog beter worden beveiligd? Zult u de controles er opvoeren?

Welke maatregelen zullen worden genomen om de overlast en het geweld eindelijk te doen dalen?

Hoe pakken wij de onderliggende structuren van de georganiseerde misdaad aan?

Hoe leggen wij, ten slotte, de georganiseerde misdaad structureel aan banden?

06.05 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, om de haverklap wordt Antwerpen-Noord opgeschrikt door ontploffingen, schietpartijen, brandstichtingen en bedreigingen. In amper drie weken ging het al om de zesde aanslag. Sinds 2016 tellen we meer dan 60 gewelddaden in Antwerpen. Dat leidde tot heel wat materiële schade, schade aan wagens en gevels.

Gelukkig zijn gewonden en doden ons bespaard gebleven. Ik hou toch mijn hart vast. Ik mag er niet aan denken wat er zou gebeuren als er toevallig iemand zou passeren op het moment waarop zo'n granaat ontploft. De buurt is bang en ze is het ook beu. Gezinnen met kinderen denken eraan om weg te trekken uit de buurt.

Het lijkt er sterk op dat dit allemaal het gevolg is van een escalerende drugsoorlog, een oorlog die men blijkbaar moeilijk onder controle krijgt. Integendeel zelfs, de *war on drugs* blijkt een *drugs war* te worden. Veiligheid is echter een basisrecht. Dat recht wordt in Antwerpen-Noord tot in het diepste van haar kern aangetast.

Mijnheer de minister, ik ben ervan overtuigd dat de Antwerpse diensten er alles aan doen om de situatie min of meer onder controle te krijgen. Antwerpen kan het echter niet alleen aan, er is samenwerking nodig in plaats van elkaar met de vinger te wijzen of de zwartepiet door te spelen.

Om die uitdagingen de baas te kunnen werd er zes maanden geleden, in september 2018 een Stroomplan goedgekeurd. Er werd ook een Kali-team opgericht, een gespecialiseerd team met federale en lokale politie, inspecteurs, douane en parket. Er wordt samengewerkt om de malafide businessmodellen van die drugscriminelen te ontmantelen.

Mijnheer de minister, wat is uw kijk op deze zaak? Het staat als een paal boven water dat er een toename van het geweld is. Hebt u ook het gevoel dat de situatie escaleert?

Hoe verloopt de samenwerking tussen de federale overheid en de stad? Het Kali-team zou starten met 30 specialisten en nadien worden uitgebreid. Hoe ziet u die uitbreiding?

Welke drempels ziet u nog? We hebben het over problemen op onder meer het vlak van informatiedoorstroming. Hoe kunnen die aangepakt worden?

Kan de federale politie de lokale politie eventueel versterken in het kader van de buurtgerichte werking of eventueel via het ter beschikking stellen van apparatuur of via een andere vorm van medewerking?

Hoe zult u het Stroomplan en het Kali-team verder volgen en evalueren? Hoe ziet u dat?

06.06 Minister Pieter De Crem: Ook al levert een aantal zaken dat hier werd aangehaald, stof voor een bespreking in de Antwerpse gemeenteraad of in de politieraad, toch zal ik proberen een antwoord te geven op de vragen over het Stroomplan op zich en de implementatie ervan.

Ik hoef niet te herhalen dat het Stroomplan ertoe strekt om de in- en doorvoer van cocaïne maximaal terug te dringen en de georganiseerde misdaad te bestrijden. De daarmee nauw verweven fenomenen van witwaspraktijken en geweldsdelicten zijn essentiële aandachtspunten in dat plan.

Ik wil in de eerste plaats medelen dat ik de federale politie opdracht heb gegeven om het bedrag dat in het verleden door Antwerpen in het kader van het Stroomplan werd geprefinancierd, volledig te betalen. Met

andere woorden, zoals altijd nemen wij ons deel van de verantwoordelijkheid op.

Net zoals bij de ontoelaatbare rellen in Molenbeek, zal de federale overheid ook een deel van de oplossing vormen voor de lokale problemen. In elk geval zal de federale overheid met Binnenlandse Zaken de aangegane engagementen nakomen en als er vragen komen, zullen wij daarop ingaan.

Het Stroomplan heeft dus tot doel het samenlevingsondermijnend karakter van de Antwerpse drugsclans aan te pakken. Die clans spelen een zeer negatieve sleutelrol bij de verspreiding van drugs vanuit de haveninfrastructuur van Antwerpen, waarvoor niet alleen de FOD Binnenlandse Zaken of het stadsbestuur bevoegd is, maar waarbij ook regionale partners hun rol spelen, om nog maar te zwijgen van de privésector.

Als een van de onderdelen van het Stroomplan werd er specifiek met het Kali-team gewerkt. In dat team, dat in september 2018 werd opgericht, zijn de stad Antwerpen, de lokale politie, met het drugsteam van de lokale recherche, en de federale gerechtelijke politie vertegenwoordigd. Daarnaast maken ook de douane van Antwerpen en een verbindingspersoon in Nederland deel uit van het Kali-team.

Concreet gaat het over de verhoging van de controledruk en gerechtelijke onderzoeken op basis van een geïntegreerde beeldvorming en gefocuste informatie-inwinning en over, zoals een aantal collega's heeft gezegd, identiteitscontroles en cameratoezicht.

U zult natuurlijk begrijpen dat ik in de openbare vergadering geen bijkomende details kan geven over de concrete onderzoekstechnieken.

De aanslagen met granaten, zoals recent in het park Spoor Noord en de Biekorfstraat, maken het onderwerp uit van een gerechtelijk onderzoek. Als lid van de regering kan ik daarover geen uitspraken doen.

Expertise, voortdurende informatie-uitwisseling en ervaring uit andere en vorige dossiers hebben ons geleerd dat die vormen van zichtbaar geweld – daarover gaat het – in regel wijzen op een toename van de strijd tussen diverse clans, bijvoorbeeld om de plaats in te nemen van ontmantelde clans of als bedreiging, intern in het circuit en naar de buitenwereld.

De burgemeester van Antwerpen heeft ondertussen extra maatregelen aangekondigd en de politiediensten hebben reeds bijkomende controleacties op het terrein uitgevoerd.

De werking van het Kali-team zal in september van dit jaar, exact na een jaar werking, worden geëvalueerd, maar nogmaals, het departement van Binnenlandse Zaken doet hierin zijn afgesproken deel van de inspanningen.

Als minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken steun ik de daadkrachtige aanpak – dat is het inderdaad – van het Stroomplan. De oprichting van het Kali-team is daar nauw bij betrokken. Ik zal ook blijven samenwerken met de politiek overheden van de stad Antwerpen. Zij zijn in de bestrijding van die criminaliteitsvormen samen met ons een essentiële partner.

Met de recente granaataanslagen is er natuurlijk wel heel duidelijk een grens overschreden, die noch ikzelf noch de betrokken autoriteiten zullen tolereren.

06.07 Filip Dewinter (VB): Mijnheer de minister, de maatregelen die gisteren zijn afgekondigd, waaronder identiteitscontroles in de betrokken wijk en cameratoezicht, komen drie jaar te laat. Vergeet niet dat de jongste aanslag in de Biekorfstraat de vijfde aanslag op drie jaar is. Daar hangen geen camera's. Er was geen verhoogd toezicht. Dat had allemaal vroeger kunnen worden uitgevoerd.

Het feit dat die oorlog zich nu zo uitdrukkelijk manifesteert in de straten, wijst er volgens u op dat de drugmaffia het moeilijk heeft, dat ze onderling in strijd zijn. Het zou wel eens een doodstrijd kunnen zijn, zegt u. Vergeet het. Nauwelijks een week geleden was er op VTM een drugdealer die uitdrukkelijk anoniem kwam verklaren: wij lachen met de *war on drugs*, en uit de doeken deed wat ze dan wel allemaal in de praktijk brachten.

Vergeet niet dat de driestheid, de arrogantie en vooral de gewelddadigheid van de drugmaffia niet wijst op onderlinge problemen of zwakheid, maar op de mentaliteit van wie doet ons wat en wij zijn de baas op straat. Vooral dat is het signaal dat de drugmaffia vandaag geeft. Laten we dat vooral niet verkeerd

interpreteren.

Terugslaan met dezelfde middelen, alleen een harde aanpak werkt bij dat soort mensen. Dat betekent inderdaad een *lockdown* van de betrokken wijk en het inzetten van het leger en met alle noodzakelijke middelen de drugmaffia terugdringen en zorgen dat de overheid de baas is op straat en niet de drugdealers, de drugcriminelen en de drugmaffia.

06.08 Koen Metsu (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u oprecht voor uw vastberadenheid om de strijd samen met ons voort te zetten. Wij wisten op voorhand dat die confrontatie aangaan een heus huzarenstukje zou worden.

Ik wil wel nog twee puntjes op de i zetten.

Ten eerste, wat gebeurd is, is vreselijk. Iedere aanslag is er effectief één te veel. Maar in de afgelopen periode is het criminaliteitscijfer in Antwerpen met 30 % gedaald. Ook dat mag gezegd worden. Dat vergeet men misschien af en toe.

Ten tweede, ik hoorde een collega zeggen dat de grote vissen buiten schot blijven. Het is precies daarom dat het Stroomplan gegenereerd is. Laat ook dat duidelijk zijn. De gerechtelijke politie en de lokale politie werken intensief samen om precies die grote vissen te vatten. Duurt dat een klein beetje langer en moet daar onderzoek naar verricht worden? Ongetwijfeld.

Ik herhaal wat ik eerder zei: niets doen, is heel gemakkelijk. Politiek gezien zou niets doen bijzonder gemakkelijk maar ook laf zijn. Ik ben enorm blij dat wij de roepers laten roepen, mijnheer de minister, en dat wij de strijd samen voort zullen zetten. Niets is onmogelijk.

06.09 Veerle Wouters (Vuye&Wouters): Mijnheer de minister, dank u wel voor uw antwoord.

Eén zaak is duidelijk: trek de stekker niet uit het Stroomplan. Een gecoördineerde aanpak is nodig, met naast maatregelen van repressie ook een onderdeel preventie. Allebei moeten zij besproken worden.

Het drugcircuit ontstaat trouwens niet alleen omdat er een aanbod is en wij moeten de aanbodzijde aanpakken, maar ook omdat er vraag naar drugs is. Wij moeten volgens ons dus preventie in het hele pakket maatregelen opnemen. Ik verwijs daarvoor graag naar de Nederlandse wet Bibob. Ik ben van mening dat u daar nog informatie in kunt vinden, want die wet zorgt ervoor dat druggeld via malafide ondernemingen niet witgewassen kan worden. Wij moeten eens kijken hoe het er aan de andere kant van de grens aan toegaat.

Mijnheer De Crem, zet de kar in gang. Misschien beseft u niet hoe lang u nog minister van Binnenlandse Zaken zou kunnen zijn. Zet er vaart achter!

06.10 Sandrine De Crom (Open Vld): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

Ik hoor goede acties en ik wil u ook uitdrukkelijk bedanken voor de reeds geleverde inspanningen. Heel expliciet wil ik ook de politieagenten op straat bedanken voor de strijd die zij eigenlijk elke dag leveren tegen de drugsoorlog.

Volgens mij zijn een structurele oplossing en daadkrachtige aanpak nodig. Wat er vandaag in de straten van Antwerpen gebeurt, is namelijk ronduit hallucinant. De situatie is gevaarlijk en de Antwerpenaar voelt zich helemaal niet meer veilig. Ik hoop dan ook dat u onze aanbevelingen ter harte zult nemen.

06.11 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord en uw volgehouden inspanningen.

Ik bedank u er ook voor dat u, zoals wij van u verwachten, uw deel van de inspanningen levert, zowel in mensen als in middelen: u stelt personeel ter beschikking, maar u zult ook het door de stad gefinancierd deel terugbetalen, zoals afgesproken. Het Stroomplan kwam eigenlijk geen seconde te vroeg. Het moet nu vooral uitgevoerd worden.

Mijnheer Dewinter, voor fatalisme is er hier geen plaats. Niets doen of stellen dat acties toch niets uithalen,

is geen optie. Wij moeten eraan voortwerken. Schouder aan schouder, samen moeten wij de drugsdealers aanpakken en de netwerken oprollen.

Mijnheer de minister, daartoe is samenwerking vereist en ik denk dat de stad Antwerpen op u kan rekenen. Daarvoor wil ik u bedanken.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Questions jointes de

- **M. Ahmed Laaouej** au premier ministre sur "le niveau d'alerte à la suite de l'attentat en Nouvelle-Zélande" (n° P3506)

- **M. Hans Bonte** au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur sur "le niveau d'alerte à la suite de l'attentat en Nouvelle-Zélande" (n° P3507)

07 Samengevoegde vragen van

- **de heer Ahmed Laaouej** aan de eerste minister over "het dreigingsniveau na de aanslag in Nieuw-Zeeland" (nr. P3506)

- **de heer Hans Bonte** aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken over "het dreigingsniveau na de aanslag in Nieuw-Zeeland" (nr. P3507)

07.01 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre de l'Intérieur, à peine le procès de l'attentat antisémite dirigé contre le Musée juif de Belgique – perpétré par un assassin se revendiquant de Daech – s'est-il terminé qu'il nous a fallu déplorer un nouvel attentat commis cette fois contre les fidèles d'une mosquée en Nouvelle-Zélande. Dirigé contre la communauté musulmane de ce pays, il a été accompagné de plusieurs échos au-delà des océans et, en particulier, chez nous.

Comment en est-on arrivé là? Une vidéo particulièrement violente s'est diffusée sur les réseaux sociaux – à l'heure de la mondialisation, il faut parfois le déplorer. Elle est violente parce qu'elle montre l'assassin en action, fusillant à l'arme automatique et tuant les fidèles musulmans réunis dans cette mosquée néo-zélandaise.

L'inquiétude, évidemment présente parmi nos concitoyens de confession musulmane, n'a cessé de croître. Elle est d'autant plus intense aujourd'hui que nous sommes à la veille d'un jour de prière. À travers leurs institutions et leurs représentants, ils nous ont informés de leurs craintes et nous ont donc interpellés.

C'est ce qui me conduit, monsieur le ministre de l'Intérieur, à vous interroger. En effet, certaines zones de police bruxelloises ont déjà considéré qu'il était indispensable d'indiquer aux patrouilles la nécessité d'un surcroît de vigilance aux abords des mosquées.

Monsieur le président, monsieur le ministre, je voudrais vous citer très brièvement les propos tenus par la première ministre néo-zélandaise, Mme Jacinda Ardern, à l'adresse de ses concitoyens de confession musulmane: "Les victimes de cette tuerie avaient décidé de faire de la Nouvelle-Zélande leur patrie. Elles sont nous. Le tueur ne l'est pas." Elle ajoute: "Mon travail est de garantir votre sécurité, votre liberté de prier en sécurité, votre liberté d'exprimer votre culture et votre religion." Je ne doute pas, monsieur le ministre de l'Intérieur, que ces propos vous inspireront. Dès lors, comment comptez-vous pouvoir rassurer nos concitoyens de confession musulmane?

07.02 Hans Bonte (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, bij het begin van deze vergadering is terecht gewezen op het drama dat zich vorige week vrijdag in Christchurch heeft voltrokken. Ik meen dat ook die gruwelijke slachtpartij voor heel wat beroering heeft gezorgd in de wereld. Ook in ons land, in buurten, in steden en vooral in de moslimgemeenschap heeft het voor heel wat ongerustheid gezorgd en creëert het een onveiligheidsgevoel.

Die aanslag is zeer snel gevolgd door dreigementen en afschuwelijke berichten op sociale media die erop wezen dat dit voorbeeld best kon worden gevolgd en dat ook in ons land moskeeën moesten worden platgebrand. Een beetje later kwam de mededeling van IS dat een vergelding op komst was. Mijnheer de minister, u zult het dan misschien ook met mij eens zijn dat er vandaag in de samenleving zeer veel ongeruste, bange mensen die vragen om bescherming en zekerheid.

Ik was des te meer verbaasd over de bijzonder snelle reactie van het OCAD, diezelfde vrijdag, om aan te

geven dat er geen verhoogde dreiging was. Vanuit het lokale perspectief was dit bijzonder eigenaardig. Dit werd ook zeer snel gevolgd door de mededeling van minister Geens die aangaf dat er geen bijkomende maatregelen of beschermingsrichtlijnen nodig waren.

Mijnheer de minister, elk radicalisme en gewelddadig extremisme moet ernstig worden genomen. Ook het extreemrechtse extremisme, waarvan ondertussen ook is geweten dat het zich internationaal organiseert en in opmars is, heeft nauwkeuriger opvolging nodig.

Mijnheer de minister, dit brengt mij tot twee vragen.

Op vrijdag 15 maart is er gecommuniceerd. Mij is het echt onduidelijk of dit is gebeurd in het kader van de Nationale Veiligheidsraad. Heeft men unaniem afgesproken dat er geen bijkomende richtlijnen nodig waren en men niet wenste in te gaan op de oproep van de moslimgemeenschap in ons land om in extra bescherming te voorzien?

Ik ben ervan overtuigd, mijnheer de minister, dat het absoluut noodzakelijk is dat de lokale integrale veiligheidscellen, die lokaal extremisme en radicalisme moeten opvolgen, best concrete richtlijnen krijgen om ook dat afschuwelijk extreemrechtse radicalisme in de gaten te houden en op te volgen, en dit zowel preventief, bestuurlijk, politieel en, als indien nodig, gerechtelijk.

07.03 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Laaouej, mijnheer Bonte, ik wil, ten eerste, benadrukken dat ik natuurlijk elke vorm van extremisme sterk veroordeel.

Ook wil ik mijn medeleven betuigen aan de slachtoffers van de gewelddadige aanslag in Nieuw-Zeeland, een land waarmee wij om historische redenen een bijzonder grote en diepe band hebben, die met de Eerste Wereldoorlog te maken heeft.

Monsieur le président, chers collègues, suite aux événements de Christchurch, l'Organe de coordination pour l'analyse de la menace (OCAM) a rédigé aussitôt une évaluation de la menace.

Collega Bonte, daarnaast werd reeds op 19 maart om 15.00 uur het Strategisch Comité voor Inlichtingen en Veiligheid samengeroepen om de situatie in Nieuw-Zeeland en de mogelijke impact ervan op ons land te analyseren.

La dernière actualisation de l'évaluation générale de la menace du 20 mars 2019 tient également compte de cette composante de la menace.

Zoals u weet, is het OCAD een orgaan dat in alle onafhankelijkheid zijn dreigingsanalyses uitvoert. Op basis daarvan worden door het crisiscentrum van de regering maatregelen bepaald.

À l'heure actuelle, l'OCAM ne dispose pas d'indications concrètes permettant de conclure à la menace d'un attentat de quelque inspiration que ce soit contre l'une des plus de 400 mosquées ou d'autres institutions dans notre pays.

Er is geen aanwijzing dat Brendon Tarrant niet alleen gehandeld zou hebben of dat er enige link met ons land zou zijn.

Sur cette base, l'OCAM maintient les niveaux de menace existants, et notamment le niveau 2 pour la menace générale dans le pays.

Voor bepaalde instellingen en overheden blijft veiligheidsniveau 3 van kracht. De lokale overheden kunnen echter zelf bijkomende maatregelen nemen om de zogenaamde soft targets op hun eigen grondgebied te beveiligen, zoals duidelijk blijkt uit het advies van het OCAD. Ik meen evenwel dat wij de gelegenheid zullen hebben om daarover binnenkort bij u in Vilvoorde van gedachten te wisselen.

07.04 **Ahmed Laaouej** (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre de l'Intérieur, je prends acte des éléments que vous venez de nous indiquer.

Je vous demande cependant de bien prendre en considération l'inquiétude grandissante et réelle d'une grande partie de nos concitoyens de confession musulmane à la veille du vendredi, jour de prière dans les

mosquées.

Je vous le demande parce que, sans alimenter nous-mêmes la panique, il est nécessaire, de manière proportionnée et appropriée, de faire en sorte qu'il puisse y avoir, dans le cadre d'un dialogue que vous pourriez mener, un effort de pédagogie, d'explication, d'information et de maintien d'une vigilance qui permette de bien identifier celles et ceux qui, aujourd'hui, en Belgique, selon un rapport de la Sûreté de l'État, considèrent qu'il y a lieu de pouvoir impunément proférer des menaces. Celles-ci ne sont heureusement pas mises à exécution mais la Sûreté de l'État estime qu'elles constituent un danger réel pour la sécurité d'une grande partie de nos concitoyens.

Soyons clairs: la barbarie et le fanatisme ne laissent aucun répit à nos démocraties. Nous devons nous montrer forts, responsables, vigilants et rassurants à l'égard de nos concitoyens, quelles que soient leurs convictions religieuses ou philosophiques.

07.05 Hans Bonte (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de voorbije jaren hebben ons tot onze spijt inderdaad geleerd wat de taak is van het OCAD en de Veiligheidsraad. Als het OCAD geen elementen heeft om het dreigingsniveau te herzien, kan men daarvan alleen maar akte nemen. Ik weet echter ook dat het OCAD veel minder goed geïnformeerd is, georganiseerd is en geïnvesteerd heeft in het onderzoek naar extreemrechts radicalisme, ook op internationaal niveau. Dat betreft het OCAD. Ik verneem dat de Nationale Veiligheidsraad pas eergisteren, op 19 maart, zijn analyse gemaakt heeft en ik betreur dat. Dan was de communicatie van minister Geens inderdaad veel sneller.

Mijnheer de minister, wij moeten erover waken dat er bij een zeer ongeruste bevolkingsgroep in onze steden en gemeenten, niet het gevoel ontstaat dat er met twee maten en twee gewichten gewerkt wordt. Wij hebben immers allemaal de plicht, ook op het lokale niveau, om daar waar ongerustheid en angst is, te zorgen voor rust en om zekerheid te bieden.

Ik wil ook de oproep doen, zelfs in een periode van virtuele regering of geschorst parlement, dat er effectief geen laksisme ontstaat, maar dat een tandje wordt bijgestoken om die dreiging au sérieux te nemen op lokaal niveau. Wat mij betreft is daarvoor ondersteuning nodig aan het lokale niveau, met duidelijke richtlijnen voor de LIVC's, om ook dat extremisme de kop in te drukken. Er ligt daar op korte termijn werk op de plank.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

08 Question de M. Éric Thiébaud au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur sur "la Protection civile de Crisnée" (n° P3508)

08 Vraag van de heer Éric Thiébaud aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken over "de Cíviele Bescherming van Crisnée" (nr. P3508)

08.01 Éric Thiébaud (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, la protection civile a véritablement été mise à mal par votre prédécesseur et je n'ai cessé de dénoncer cette réforme au Parlement depuis son annonce. Pour moi, la suppression de quatre casernes réduit dramatiquement le niveau de protection d'une grande partie de la population du pays, en cas de catastrophe naturelle, d'incident nucléaire, de catastrophe chimique ou de nouvelle attaque terroriste.

De plus, le personnel de la protection civile a subi cette réforme de plein fouet. Certains agents ont vu leur lieu de travail déplacé de pratiquement 100 kilomètres et d'autres ont encore des incertitudes quant à leur avenir, à l'avenir de leur statut. On apprend en outre ce matin que vous auriez refusé des aménagements d'horaire proposés par le personnel, qui permettraient à la fois de faire des économies, d'améliorer la formation et de diminuer les déplacements.

Dans ce contexte, monsieur le ministre, on peut comprendre que les travailleurs de la protection civile en aient marre. On peut comprendre qu'ils aient décidé aujourd'hui de partir en grève.

Ma question est, dès lors, très simple: quand rétablirez-vous enfin un dialogue social avec les agents de la protection civile?

08.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, monsieur Thiébaud, la réforme de la protection civile

qui a débuté le 1er janvier 2019 a débouché sur un plan qui a été concrétisé par mon prédécesseur, le ministre Jambon, et qui a été approuvé par le Conseil des ministres, le 28 juillet 2017.

Comme vous le savez, cette réforme vise à faire passer le nombre de casernes de 6 à 2. Quant aux deux centres d'expertise restants de Crisnée et Brasschaat, ils continueront à effectuer des tâches spécialisées, telles que le CBRN (*chemical, biological, radiological and nuclear defense*), le *Search & Rescue*, le *Heavy Technical Deployment* et l'*Information & Communication Management* ainsi que le déploiement à plus long terme si nécessaire. Leurs missions s'inscrivent dans ce contexte et sont complémentaires à celles des services qui interviennent en première ligne, tels que les services d'incendie.

Tous les membres du personnel de l'ancienne protection civile ont été invités à participer à une sélection visant à être incorporé dans la nouvelle protection civile en 2019. Un trajet individualisé de réorientation a été proposé à ceux et à celles qui ne souhaitaient pas participer à la sélection ou qui ne l'avaient pas réussie. Des fonctions au sein et en dehors du SPF Intérieur leur ont été proposées.

Le nouveau statut administratif et pécuniaire affectant les membres de la protection civile, aligné sur celui des pompiers, a résulté en une augmentation salariale par une prime d'opérationnalité de 18 à 38 % et a fait partie de plusieurs mesures de réforme comme, entre autres, la modification du régime de travail adapté aux réels besoins des interventions.

Le 22 janvier dernier, j'ai rencontré les syndicats et j'ai pris connaissance d'un certain nombre de préoccupations. J'ai ensuite demandé à l'administration de se concerter avec les syndicats afin de dégager des solutions. Récemment encore, quatre propositions ont été soumises aux représentants syndicaux afin d'améliorer le fonctionnement de l'organisation et surtout le bien-être du personnel.

Je comprends qu'une partie du personnel considère ces propositions comme insuffisantes et va à présent examiner avec les différents responsables s'il est possible d'y travailler davantage. J'insiste pour ma part sur le fait qu'elles sont substantielles et équilibrées. En tout état de cause, il est primordial de maintenir un équilibre entre les droits et les tâches et missions. Tout cela doit faire partie d'une protection civile réformée.

Ma première préoccupation était, est et restera de garantir l'opérationnalité optimale de la protection civile tout en préservant le bien-être du personnel.

08.03 **Éric Thiébaud** (PS): Monsieur le ministre, sur le papier, cela semble fonctionner mais sur le terrain, c'est tout le contraire. Je peux d'ailleurs vous dire qu'au moment de la fermeture officielle des casernes, au mois de janvier, il y avait encore des agents qui ne savaient pas du tout où ils devaient aller travailler. Il y a donc encore énormément de travail.

Je crois que vous devriez aussi très rapidement déjà envisager une première évaluation de cette réforme et constater sur le terrain tous les manquements qu'elle va engendrer, en particulier les surcharges de travail pour les zones de secours. Je suis moi-même président d'une zone de secours et je peux en témoigner avec les retours que j'ai du terrain.

Vous avez eu des contacts avec les représentants des travailleurs mais manifestement, ces contacts doivent être multipliés car ils ne sont pas suffisants. Aujourd'hui, je peux vous dire que le mécontentement dans le personnel est très important.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

09 **Question de M. Philippe Pivin au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur sur "la formation des policiers" (n° P3509)**

09 **Vraag van de heer Philippe Pivin aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken over "de politieopleiding" (nr. P3509)**

09.01 **Philippe Pivin** (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, ce mardi, je vous interpellais au sujet de la problématique de la formation continuée des policiers à la suite de la publication d'un rapport du Comité P qui posait un certain nombre de questions à ce sujet.

Il y a quelques semaines, c'est la Commission permanente de la police locale (CPPL) qui publiait son

Mémorandum 2019-2023 – l'ordre de marche des policiers locaux –, et qui pose des constats interpellants sur la formation de base des policiers: "La formation de base, malgré les différentes réformes pour en améliorer le concept et le contenu, reste insuffisante en termes de qualité des aspirants terminant leur cursus, en termes de quantité aussi. Le résultat final ne correspond donc pas aux attentes des zones de police."

En clair monsieur le ministre, le niveau de connaissance des candidats sortant des académies est jugé faible, souvent approximatif et superficiel. Il en résulterait notamment des erreurs dans la rédaction de procès-verbaux, ce qui est grave pour des policiers ou dans des interpellations non légales de certaines personnes. Dans la relation police/citoyen, il apparaît que c'est la capacité d'empathie et la place de la victime si importante dans le *Community policing* qui sont également impactées.

Pour être complet, je préciserai néanmoins que les responsables des académies de police qui ont été interrogés par la presse à la suite de la publication du rapport, ont été plus nuancés, exprimant leur étonnement et maintenant qu'il s'agit d'une formation exigeante mais dont certains aspects pourraient être revus. Ne perdons pas de vue non plus qu'il y a un grand nombre d'échecs à l'entrée des académies de police pour tous les candidats et que c'est donc sérieusement traité.

Quoi qu'il en soit, la CPPL ne fait pas que des recommandations. Elle fait des suggestions concrètes pour améliorer cette situation.

Monsieur le ministre, quelle est votre analyse de la situation? Partagez-vous les constatations faites par la CPPL? Dans l'affirmative, envisagez-vous des initiatives pour améliorer cet état de fait en matière de formation?

09.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, cher collègue, nous avons déjà eu l'occasion de parler de ces problématiques cette semaine en commission. J'ai vu, comme vous, un article paru dans *Sud Presse* concernant la discussion entre la Commission permanente de la police locale et les différentes académies de police. Nos aspirants policiers ne seraient pas assez bien formés. Les académies de Liège, de Jurbise et de Namur trouvent cette critique injustifiée.

J'étais également présent, il y a un mois, lors de la présentation du Mémorandum de la CPPL à Namur. J'ai pris bonne note, à cette occasion, des recommandations ainsi que des points d'attention et d'amélioration formulés par la police locale et les suggestions visant la rédaction d'un futur accord de gouvernement.

Le Mémorandum contenait également des remarques relatives à la formation des policiers. Les écoles de police essaient toujours d'élaborer leurs formations en fonction des nécessités et des besoins généraux et particuliers.

L'enseignement de police fait partie des thèmes traités par un groupe de projet composé de représentants de mon cabinet, de la police locale, de la CPPL et des écoles de police. Ce matin encore, ce groupe de projet s'est réuni pour se pencher sur les défis de formation. J'ajoute que les recommandations de la CPPL y ont été immédiatement abordées, justement à la suite de l'échange de vues mené en commission.

Les formations de base seront donc revues et éventuellement allongées dans le but de les optimiser et de les faire agréer par les Communautés. C'est le cas, pour l'instant, de la formation de base des inspecteurs.

J'essaierai de faire avancer le dossier le plus loin possible en cette période d'affaires courantes. Je reste convaincu, comme vous, qu'une bonne formation, adaptée aux besoins et dynamiques du terrain, constitue la base de tout service de police moderne prêt à servir les intérêts de nos citoyens.

09.03 Philippe Pivin (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

J'entends que c'est et que cela reste une priorité. C'est très bien, d'autant que, selon le Mémorandum, une des conséquences des critiques formulées est que le policier lui-même devient moins sûr de l'acte qu'il pose. Il n'est plus ici uniquement question de la protection du citoyen; il est aussi question de la protection du policier lui-même. Il est dès lors nécessaire d'avoir des formations optimales et harmonisées dans notre pays, en faveur du fonctionnement d'un métier pas facile.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 **Vraag van de heer Brecht Vermeulen aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken over "de aanpak van transmigranten" (nr. P3510)**

10 **Question de M. Brecht Vermeulen au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur sur "la gestion du problème des migrants en transit" (n° P3510)**

10.01 **Brecht Vermeulen (N-VA):** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het probleem van de transmigranten is natuurlijk niet nieuw. Het is al verschillende jaren actueel en werd de voorbije jaren alsmáar erger. Dat wordt bevestigd in de cijfers: in 2018 werden er in mijn provincie 7 000 transmigranten opgepakt, wat een verdubbeling is ten opzichte van de cijfers van 2015. Er zijn ook de problemen rond het Maximiliaanpark; wij zien de problemen rond het Noordstation; wij stellen problemen vast als gevolg van de aanwezigheid van transmigranten op de snelwegparkings; er is de toestand in Zeebrugge en vandaag heeft de rechtbank van Brugge nog een aantal criminele transmigranten veroordeeld voor feiten in de nabijheid van Blankenberge.

Transmigranten zijn niet op zoek naar asiel en worden niet bedreigd wegens hun geloof, overtuiging of geslacht; zij komen om economische redenen als een soort toerist België binnen om zo snel mogelijk tot in het economische walhalla van het Verenigd Koninkrijk te geraken.

Uw voorganger werd, samen met de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, een aantal keer met het probleem geconfronteerd. Het gaat immers over een gedeelde bevoegdheid. Toen werden regelmatig conflicten vastgesteld en oplossingen gezocht. Er werd van heel nabij op zoek gegaan. Na recente problemen in oktober 2018 is er een bijkomend negenpuntenplan gekomen, om een aantal zaken aan te pakken en van dichtbij te volgen.

Zo zou er meer politiebewaking nabij de snelwegen komen. Er zouden betere afspraken worden overeengekomen over de ontruiming van het Maximiliaanpark en Zeebrugge zou beter worden beveiligd. Heel belangrijk is ook dat er een betere samenwerking met het Verenigd Koninkrijk zou komen.

Vorige week hebben burgemeesters van verschillende politieke partijen erop gewezen dat het probleem nog altijd brandend actueel is, dat het niet goed wordt opgelost en dat er eigenlijk niet veel gebeurt.

Mijnheer de minister, hoe ver staat het met de uitvoering van het negenpuntenplan? Wat hebt u gedaan om de transmigrantenproblematiek aan te pakken? Hoe staat het op het moment met de gesprekken met het Verenigd Koninkrijk?

10.02 **Minister Pieter De Crem:** Mijnheer Vermeulen, de problematiek van de transmigratie, waarvan iedereen weet wat hij inhoudt – u hebt ook verwezen naar de kwalificatie van een transmigrant –, staat voortdurend op mijn scherm.

Het aantal opgepakte transmigranten is sterk toegenomen in 2018, ook onder mijn voorganger. Zo werden 7 020 transmigranten onderschept in de provincie West-Vlaanderen alleen al. Die stijgende trend zet zich voort in de eerste twee maanden van 2019. Om al die redenen heb ik kort na de regeringsherschikking meerdere werkbezoeken gebracht, onder andere aan de haven van Zeebrugge, samen met de structurele taskforce Transmigratie, met onder meer gouverneur Decaluwé, de betrokken burgemeesters en de politiechefs.

Hierbij werd een brede reeks van maatregelen en beveiligingsmethoden voor de haven zelf, snelwegparkings en andere mogelijke aantrekkingspolen besproken en verfijnd. Ik nam hier tevens de beslissing tot uitvoering van een deel van het negenpuntenprogramma dat nog niet was uitgevoerd, namelijk het versterken van de steun in manschappen, die bijzonder belangrijk zijn. Tegen het eind van deze maand, uiterlijk over tien dagen dus, komen er 20 politiemensen bij in West-Vlaanderen. In de vooravond zal ik trouwens een eerste ontmoeting hebben met de politiediensten en de burgemeesters en de eerste tien versterkingen bij het interventiekorps persoonlijk verwelkomen. Er zijn ook op zeer frequente basis gerichte acties, waarbij de federale en lokale politie nauw samenwerken.

Daarnaast wordt de situatie in de andere delen van het land op de voet gevolgd, met naast de provincie West-Vlaanderen een bijzondere aandacht voor de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen wegens de aanwezigheid van havens en snelwegen en het hieruit voortvloeiende transit- en vrachtverkeer. Ik heb dan

ook in het begin van de afgelopen week daaromtrent contact opgenomen met de burgemeester van Mol, de heer Caeyers, en de burgemeester van Wommelgem, de heer Gys, met wie ik heel binnenkort persoonlijk een onderhoud ter plaatse zal hebben.

U haalde het probleem van de brexit aan. Het zal de transmigratie onwillekeurig op scherp stellen. Transmigranten willen nog voor de brexit in het Verenigd Koninkrijk raken en als de brexit eenmaal een feit zal zijn, kunnen de langere rijen van vrachtwagens aan de grens voor extra overlast zorgen. Dat aandachtspunt geldt natuurlijk ook voor de snelwegparkings, die een bijzonder grote aandacht in mijn politiek krijgen. Specifiek in het kader van de brexit heb ik daarom ook versterkingen gevraagd en gekregen op de Ministerraad. Het gaat dus om extra personeelsleden voor de federale politie en een Belgische verbindingsofficier in het Verenigd Koninkrijk met het oog op de continuïteit van de gegevensuitwisseling. Ik volg de problematiek van heel dichtbij met een bijna dagelijks overleg met alle betrokken partijen.

10.03 Brecht Vermeulen (N-VA): Dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister, vooral omdat u een grote klemtoon gelegd hebt op de activiteiten die voor West-Vlaanderen ontplooid worden. U hebt gelukkig ook gezegd dat er ook in andere delen van het land maatregelen worden genomen. Het gaat vooral over Vlaanderen, want de problematiek laat zich veel minder gevoelen in het Franstalige landsgedeelte.

De transmigratieproblematiek is niet eenvoudig. Niemand heeft ooit het tegendeel beweerd, ik ook niet, maar door weinig of niets te doen, zal er zeker niets verbeteren. Net verbetering is nodig. We hebben een sterkere en kordatere aanpak nodig. De transmigranten zijn hier illegaal, veroorzaken schade aan de publieke infrastructuur, aan onze economie en aan eigendommen van mensen en bedrijven. Een kordatere aanpak zal dus zeker nodig zijn, niet alleen van de mensensmokkelaars, waaraan uiteraard veel aandacht gegeven moet worden, maar zeker ook van de transmigranten, die zelf voor problemen zorgen. Ik vond het alleen heel spijtig dat de burgemeester van Brugge een heel ander signaal heeft gegeven en veel losser wil omgaan met transmigranten.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

11 Questions jointes de

- **M. Olivier Maingain au ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "l'appel du monde judiciaire à 'sauver la justice'" (n° P3511)**

- **M. Christian Brotcorne au ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "l'appel du monde judiciaire à 'sauver la justice'" (n° P3512)**

11 Samengevoegde vragen van

- **de heer Olivier Maingain aan de minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, over "de actie van de gerechtelijke wereld om 'justitie te redden'" (nr. P3511)**

- **de heer Christian Brotcorne aan de minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, over "de actie van de gerechtelijke wereld om 'justitie te redden'" (nr. P3512)**

Le président: M. Maingain est excusé.

11.01 Christian Brotcorne (cdH): Monsieur le ministre, j'ai été particulièrement surpris de vous entendre parler il y a deux jours du refinancement nécessaire de la justice. Je me suis demandé si ce que j'entendais était la vérité. Il m'intéresserait de savoir sur quel chemin vous vous trouviez le jour où vous avez eu cette révélation! Pendant cinq ans, vous avez assumé ce département pour découvrir que vous n'aviez pas les moyens de votre politique!

Peut-on encore vous croire? J'aurais tendance à l'espérer. Comme tous les acteurs de la justice, nous croyons qu'on va pouvoir avancer! Le problème est que vous avez dit que ce sera pour la prochaine législature.

Je vous mets au défi de commencer tout de suite! La semaine prochaine, nous allons reparler des crédits provisoires. N'en profiterions-nous pas pour entamer cette réforme ô combien radicale et d'augmenter les moyens mis à votre disposition dès aujourd'hui? Je suis certain que des groupes politiques au sein de cette assemblée nous suivraient dans cette demande.

Cela étant dit, selon vos calculs, sur les 740 millions que vous proposez, il y a 300 millions pour l'ordre judiciaire. De quoi s'agit-il? Les cadres de l'ordre judiciaire, du parquet et des greffes tels qu'ils existent

aujourd'hui remplis à 100 %? En ce qui concerne l'informatisation, que prévoyez-vous pour qu'elle soit enfin complète et harmonieuse? Le relèvement des plafonds de l'aide juridique est-il concerné par votre sollicitation de crédits supplémentaires?

Qu'en est-il des prisons? Va-t-on encore investir dans les grandes structures ou, enfin, vers des formules plus humaines? Vous avez parlé à plusieurs reprises de l'accompagnement du détenu, de l'exécution des peines, d'une réflexion sur le sens de l'enfermement.

On pourrait croire que l'augmentation de votre budget pourrait servir à payer les astreintes que les barreaux viennent d'obtenir à l'encontre de l'État belge pour suppléer à la surpopulation carcérale et l'éviter à l'avenir.

Bref, monsieur le ministre, quel héritage allez-vous laisser demain à vous-même ou à votre successeur?

11.02 Koen Geens, ministre: Monsieur le président, monsieur Brotcorne, tout d'abord, j'ai constaté que votre parti était entièrement d'accord avec le montant que j'avais proposé lors de l'émission de la RTBF. À votre avis de mercredi dernier. Nous sommes donc sur la même longueur d'ondes, ce qui n'est déjà pas mal. Je ne vais pas insister sur la polémique, ni sur le fait que vous me croyez ou pas. Il s'agit de formules de style, et il est inutile d'insister sur celles-ci; le contenu est plus important.

Je crois que les 300 millions pour l'ordre judiciaire devraient servir, à hauteur de 130 millions, à rendre possible l'autogestion, à donner l'appui nécessaire à l'ordre judiciaire et à rendre possible la distribution de moyens en fonction des charges de travail. Vous savez que j'ai obtenu un accord avec le siège sur cette autogestion, mais que malheureusement, cet accord n'a pas pu être transposé en projet de loi, en raison de la chute du gouvernement.

Ensuite, il y aurait 35 millions de plus pour l'informatique. Après tout, et malgré toutes les critiques, le système MaCH, qui est utilisé par 90 % de la chaîne pénale pour l'instant, parquets et tribunaux confondus, fonctionne assez bien. Il doit certainement être amélioré lors de la législature prochaine.

En outre, il y aurait 120 millions pour augmenter les plafonds des *pro deo*.

Quant au reste, 200 millions seraient pour la sûreté et surtout pour le système pénitentiaire qui souffre d'un manque d'agents, pas spécialement au niveau des agents pénitentiaires, mais au niveau des psychologues, des assistants sociaux, etc.

Les bâtiments sont le domaine de la Régie, dont j'ai la charge, comme on dit, en utilisant un terme un peu masochiste. En ce qui concerne la Régie, je proposerais, uniquement pour les bâtiments de la Justice, qui génèrent surtout des loyers à payer dans des projets DBFM (*Design, Build, Finance & Maintain*), une augmentation de budget pour les prisons, les palais de justice et leur rénovation, à hauteur de 240 millions. Pour l'instant, en effet, nous vivons des situations qui ne sont pas dignes des hommes qui doivent y travailler, y loger ou y être hébergés.

11.03 Christian Brotcorne (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour les précisions apportées quant à la ventilation de cette manne financière.

Nous serons à vos côtés – si nous en avons l'occasion – pour en discuter au-delà du mois de mai. De nombreux services publics sont en souffrance mais celui de la Justice l'est véritablement. Il est vital que nous y soyons attentifs et que nous la refinancions car elle protège notre État de droit et nos concitoyens.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

12 Question de M. Georges Dallemagne au ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "le statut des victimes des attentats terroristes" (n° P3513)

12 Vraag van de heer Georges Dallemagne aan de minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, over "het statuut van slachtoffers van terreuraanslagen" (nr. P3513)

12.01 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, nous avons commémoré au Parlement et commémorerons demain à Zaventem et à Maelbeek le troisième anniversaire de ces attentats terroristes. Nous nous souvenons de l'horreur, de cette sauvagerie aveugle et de la souffrance des

centaines de victimes broyées dans leur corps, dans leur cœur. Nous savons que, depuis, notre société a changé. Si elle a été remarquablement résiliente, elle s'est adaptée aussi à cette menace.

Nous avons cherché à comprendre pourquoi nous n'avons pas pu mieux protéger notre population. Nous avons vu cet État désarticulé, que nos services de renseignement et de police étaient insuffisamment équipés, qu'ils se parlaient insuffisamment et que notre cadre législatif n'était pas adapté.

Et nous avons aussi cherché à soutenir les victimes. Elles se sont senties abandonnées et seules face à la bureaucratie, à cet État désarticulé et aux assureurs.

Entre-temps nous avons travaillé. Nous avons ce statut de solidarité nationale, ces indemnisations qui sont améliorées, à la fois pour les soins de santé, pour les frais de justice, pour les frais de déplacement. Mais il reste beaucoup à faire. De très importants progrès restent à accomplir, en particulier sur des aspects sur lesquels les victimes étaient très attentives: il n'y a toujours pas de véritable guichet unique, car le guichet fédéral n'est pas articulé avec ceux des entités fédérées; le principe de subrogation, qui donnerait la capacité à l'État d'agir en premier puis à se retourner vers les assurances, n'existe toujours pas; il n'y a toujours ni agrément ni aide financière pour les associations.

Ces dernières demandent qu'une attention particulière soit accordée aux victimes souffrant de poly-traumatismes, notamment Karen Northshield, que les indemnités soient à la hauteur de celles allouées aux victimes de guerres, à nos militaires victimes de blessures graves, enfin, que les mineurs bénéficient d'une attention particulière.

Monsieur le ministre, sachant que vous n'êtes pas responsable de tous ces volets, j'aimerais vous entendre sur ce que compte encore faire le gouvernement avant la fin de la législature. Quels progrès peut-on encore espérer dans ces domaines?

12.02 Koen Geens, ministre: Monsieur Dallemagne, merci pour votre question concernant le soutien aux victimes du terrorisme. Il est vrai qu'en quelque sorte, confrontés à ce grave malheur, nous avons rencontré des problèmes de dualité: entre le fonds de victimes, qui tombe sous le ministère de la Justice, et les assureurs, d'une part, et d'autre part, au niveau du guichet unique, entre l'État fédéral et les Communautés. Ce qui a entraîné une concertation interfédérale de longue haleine.

Pour ce qui concerne le statut de solidarité nationale, conçu par ma collègue De Block, permettant un remboursement de frais médicaux ainsi qu'une pension de dédommagement, je crois savoir que le gouvernement a, pour l'instant, rempli ses obligations.

Pour ce qui concerne le mécanisme de l'assurance, il me semble que mon collègue Kris Peeters veut encore soumettre sa proposition de loi à la commission du Parlement compétente.

Pour ce qui me concerne, j'avais promis lors de la modification de la loi sur la Commission pour l'aide financière aux victimes que je modifierais l'arrêté royal pour agréer les associations de victimes. Ce projet d'arrêté royal est actuellement soumis au Conseil d'État. De plus, un arrêté royal sera bientôt publié. Il vise à organiser une procédure de médiation dans le cadre du statut de solidarité nationale.

Enfin, nous continuerons à œuvrer au niveau interfédéral à la création d'un guichet unique, afin d'aider les victimes en matière d'aide aux victimes laquelle s'avère très complexe dans notre pays. Nous continuons à avancer et malgré les préoccupations et les ressentiments de victimes, que je comprends et partage, au niveau de l'aide médicale, j'estime que notre pays a montré une qualité et une résilience remarquables.

12.03 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre de la Justice, je vous remercie pour votre réponse.

Je constate les efforts que vous faites. Je ne dis pas qu'ils ne sont pas sans résultats, mais il faut être de bon compte: selon moi, la Belgique a réagi trop tard pour répondre au sentiment d'abandon ressenti par les victimes. Nous avons singulièrement manqué d'empathie à l'égard de leur souffrance. Cette dernière va se prolonger dans les années à venir.

En conséquence, je vous demande, monsieur le ministre, de continuer à engranger des résultats dans ces domaines cruciaux et, notamment, dans cet accompagnement tant demandé par les victimes. Vous savez qu'elles sont encore confrontées à des blessures importantes, à une lourde bureaucratie et à un État qu'elles

ont des difficultés à comprendre, à des assureurs qui les renvoient de porte en porte, ... Il faut que nous restions présents encore dans les semaines et années à venir. Elles ont besoin de nous. Elles ont été frappées au nom de l'État parce qu'elles étaient des citoyens belges ou résidaient en Belgique. Je pense qu'elles ont droit à notre solidarité et à notre soutien concret tous les jours dans les semaines et années à venir.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

13 Question de M. David Clarinval à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "la Journée trisomie 21" (n° P3514)

13 Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "Wereld Downsyndroomdag" (nr. P3514)

13.01 David Clarinval (MR): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, le 21 mars est une date symbolique pour les personnes atteintes de trisomie 21. En effet, le 21 mars est la journée mondiale de sensibilisation à la trisomie 21 car cette date fait référence au fait qu'il y a trois chromosomes 21 pour ces personnes. Le 21 mars, les personnes atteintes de trisomie mais aussi les personnes qui travaillent autour d'elles, leurs familles, participent à des activités de sensibilisation du public, activités qui visent à défendre les droits à l'inclusion et le bien-être des personnes atteintes de trisomie 21.

Pour symboliser cette journée, elles portent des chaussettes dépareillées. Monsieur le président, je voulais donc vous montrer mes chaussettes. Pour l'occasion, j'ai mis aujourd'hui deux chaussettes dépareillées pour symboliser cette journée. Je sais que d'autres collègues ont également fait cette démarche, je les félicite!

Madame la ministre, à chaque niveau de pouvoir, nous devons porter la voix de ces personnes, que ce soit dans nos communes, au niveau des Régions ou Communautés, dans l'enseignement ou sur le lieu travail. À notre niveau, d'un point de vue fédéral, je pense que nous pouvons aussi agir. J'ai relevé quatre domaines dans lesquels nous pourrions être actifs.

Primo, au niveau des hôpitaux, il faut soutenir les consultations multidisciplinaires. Elles existent mais il faut les renforcer et aller plus loin.

Secundo, en ce qui concerne les professionnels de la santé, ceux-ci doivent être sensibilisés à l'écoute. Il y a parfois encore trop peu d'empathie ou d'écoute à l'égard des familles concernées.

Tertio, au niveau de la recherche, des avancées formidables sont faites actuellement. Il est important d'intégrer les derniers résultats de la recherche scientifique, notamment dans le traitement cognitif.

Quarto, il y a l'accessibilité des prestations logopédiques monodisciplinaires aux personnes qui ont un QI inférieur à 86.

Cette proposition de loi sera sur la table du Parlement ce mardi en commission. Madame la ministre, quelle est votre position sur cette proposition de loi ainsi que sur les aspects plus globaux que j'ai décrits préalablement? Madame la ministre, mardi serait l'occasion de faire une belle avancée pour le combat dans ce domaine.

13.02 Maggie De Block, ministre: Monsieur le président, monsieur Clarinval, je tiens tout d'abord à saluer le fait qu'ici, au Parlement, on accorde également une attention particulière à la journée mondiale de sensibilisation à la trisomie 21. Vos chaussettes le démontrent!

Comme tout un chacun, ces personnes ont droit aux meilleurs soins de santé tant hospitaliers qu'ambulatoires, adaptés à leurs besoins spécifiques. Un enfant souffrant d'un handicap reconnu à au moins 66 %, comme dans le cas de la trisomie, a automatiquement droit à l'intervention majorée. Grâce à cela, les soins sont moins chers. Ils bénéficient en outre d'un régime plus favorable dans le cadre du maximum à facturer (MAF) pour les enfants.

Les personnes porteuses de trois chromosomes 21 sont davantage confrontées à des problèmes de santé qui requièrent des traitements pluridisciplinaires. Il y a en outre souvent des besoins en kinésithérapie et en révalidation pluridisciplinaire. Depuis la sixième réforme de l'État, cette révalidation pluridisciplinaire a été

transférée aux entités fédérées. Oui, des problèmes se posent encore, comme des listes d'attente et une carence de centres mais, en la matière, je pense que les entités fédérées doivent s'atteler à les résoudre.

En ce qui concerne la logopédie monodisciplinaire, il est vrai que la limite de quotient intellectuel est fixée à 66 et ce, pour tous les patients. J'examine comment nous pouvons gérer la zone grise autour de cette limite afin de pouvoir proposer les soins les plus appropriés à chaque enfant. Les discussions sont en cours au sein du SPF Santé publique.

Par ailleurs, je vous informe que l'assurance obligatoire soutient également des initiatives qui ne relèvent pas *stricto sensu* de ses prérogatives, à savoir le soutien aux Special Olympics.

J'observe que les personnes atteintes de trisomie 21 osent davantage s'exprimer et se faire entendre. Elles peuvent aujourd'hui atteindre des positions qui semblaient autrefois hors de portée, par exemple dans les médias. C'est une très bonne chose et on n'a pas besoin de cette journée spéciale pour être conscient qu'il s'agit d'un groupe important qui mérite les soins les plus adaptés.

13.03 David Clarinval (MR): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Les familles concernées cherchent à pouvoir offrir le plus d'autonomie possible à leur enfant, via des stimulations précoces. C'est leur combat. J'entends que vous vous montrez favorable à des avancées en termes de logopédie et vous en saisissez. Dans les jours à venir, nous pourrions progresser dans ce combat.

Merci pour votre écoute.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

14 Vraag van mevrouw Monica De Coninck aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "de forse stijging van het aantal langdurig zieken" (nr. P3515)

14 Question de Mme Monica De Coninck à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "la forte augmentation du nombre de malades de longue durée" (n° P3515)

14.01 Monica De Coninck (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil u graag een case voorleggen van een vrouw die al dertig jaar in een chique boetiek werkt. Dertig jaar geleden startte zij als een hippe verkoopster, maar nu, dertig jaar later, is zij iets minder hip en slank. De werkgevers willen haar eigenlijk weg, omdat zij niet meer in de context past. Dikwijls zien wij in zulke situaties pestgedrag ontstaan, met een burn-out of depressie tot gevolg en ten slotte langdurig op de ziekenkas. De vrouw wordt ontslagen wegens langdurige ziekte. Zij kan niet meer tewerkgesteld worden, zij krijgt geen uitbetaalde vooropzeg, ondanks dertig jaar dienst.

Mevrouw de minister, u zou kunnen zeggen dat ik slechts één geval aanhaal.. Dat klopt, maar volgens mij zijn er veel vergelijkbare praktijkgevallen. Wij zijn daarvan echter niet op de hoogte omdat er geen cijfermateriaal over bestaat. Wij weten alleen dat er per half jaar ongeveer tienduizend invaliden bijkomen. Dat aantal is tot een half miljoen aan het groeien.

In 2016 hebt u twee koninklijke besluiten gemaakt om ervoor te zorgen dat zieke mensen en langdurig zieken terug geïntegreerd konden worden in de arbeidsmarkt. Op zich vind ik dat een eerbare doelstelling. Dat moet echter wel goed georganiseerd worden.

Het beleid moet ook geëvalueerd kunnen worden. Gisteren heb ik u daaromtrent nog ondervraagd, maar er zijn geen cijfergegevens beschikbaar. Wij zijn dus blind aan het varen, waardoor er ook niet bijgestuurd kan worden. U zegt dat de verzekeringsinstellingen niet meewerken en alles blokkeren, maar de verzekeringsinstellingen zeggen dat zij de software veel te laat hebben gekregen en dat die niet goed werkt.

De Nationale Arbeidsraad, waarin werkgevers en vakbonden zetelen, heeft een unaniem advies uitgebracht. Als werkgevers en vakbonden een unaniem advies uitbrengen, dan betekent dat wel wat. De Nationale Arbeidsraad formuleerde ook aanbevelingen om een en ander beter te organiseren. In juni 2018 heb ik zelf ook een wetsvoorstel ingediend, maar ik heb de indruk dat u dat weinig gebruikt. Finaal wordt er een goedkope ontslagmachine gecreëerd, waarmee u mensen heel veel pijn doet. Mensen hebben dertig jaar of

langer het beste van zichzelf gegeven voor hun baas en hun job, maar zij worden goedkoop aan de kant geschoven.

Mevrouw de minister, hoe verklaart u de toename van de invaliditeitscijfers met tienduizend per zes maanden?

Met welke maatregelen hoopt u dat toch nog enigszins te kunnen bijsturen?

Hoe zult u de aanbevelingen van de Nationale Arbeidsraad betrekken bij uw bijsturing, vóór het einde van de huidige legislatuur?

14.02 Minister **Maggie De Block**: Mevrouw De Coninck, gisteren hebben wij al een deel van deze bespreking gevoerd in de commissie voor de Sociale Zaken. Misschien neemt u de case van iemand die gedurende dertig jaar in een boetiek heeft gewerkt omdat het vandaag uw verjaardag is? Proficiat!

In deze legislatuur hebben wij fel ingezet op de hervorming van het beleid inzake langdurig zieken. De categorie langdurig zieken is niet net nu uitgevonden, hun aantal stijgt al tien jaar, met 8 % tot 10 % per jaar. Doe dus niet alsof die groep plots vandaag wordt uitgevonden.

Er zijn hier verschillende verklaringen voor. U gaf het voorbeeld van iemand die niet langer geschikt geacht wordt om in een boetiek te werken. Ik kan nog een aantal andere cases noemen.

Het aantal langdurig zieken groeit minder snel dan de vorige jaren. Terwijl men destijds een stijging noteerde van 8 % tot 10 % per jaar, situeert deze zich nu tussen 4 % en 5 %.

Hoe komt dat? Sinds wij de re-integratie hebben ingevoerd, merken wij een aantal effecten. Wij zien een duidelijke stijging van het aantal toelatingen om gedeeltelijk terug aan de slag te gaan tijdens de ziekteperiode. In 2014 was dat voor ongeveer 30 000 mensen het geval, in 2017 al voor 55 000 mensen. Ook het aantal herscholingstrajecten zit duidelijk in de lift. Tussen 2014 en 2017 is dat aantal verdubbeld. Is daarmee de kous af? Nee, natuurlijk niet. Sinds 2016 merkt men een daling van het aantal gevallen van intrede in invaliditeit, en die daling zet zich ook dit jaar verder.

Er moeten inderdaad verschillende zaken aangepakt worden. Maar de maatregelen die wij genomen hebben, zijn structureel en zullen een mentaliteitswijziging moeten opleveren. Men moet beseffen dat mensen die oud zijn niet out zijn. Er moet ook meer aan preventie gedaan worden. Dat doen wij ook. Inzake preventie tegen burn-out bijvoorbeeld hebben wij een aantal pistes gelanceerd. Eén op drie langdurig zieke werknemers kampt immers met een burn-out.

Wat de mutualiteiten betreft, zij moeten inderdaad cijfermateriaal bijhouden. Ik heb het u gisteren al gezegd. Zij zeggen wel dat zij niet klaar zijn met de ICT, enzovoort, maar meten is weten. Ik heb u gisteren dan ook gelijk gegeven, in die zin dat men moet kunnen meten en controleren. Ik roep de ziekenfondsen dus nogmaals op om hier prioritair werk van te maken. Wat betreft de aanbeveling van de NAR, dat is een gedeelde bevoegdheid met minister Peeters. Wij zullen daar verder mee gaan.

14.03 **Monica De Coninck** (sp.a): Mevrouw de minister, ik blijf toch enigszins op mijn honger.

Wij gaan de discussie hier niet blijven voeren maar de cijfers inzake invaliditeit blijven stijgen. De vergrijzing van de bevolking is daar een element van. Zaken als loopbaanonderbreking, landingsbanen, SWT en deeltijds werken voor oudere werknemers moeten zeker herbekeken worden.

Er moeten vooral veel meer inspanningen geleverd worden rond werkbaar werk. Toen ik twintig jaar was en nog studeerde, ging ik twintig uur per week poetsen. Ik ben dus mijn carrière begonnen als poetsvrouw om mijn studies te betalen. Toen had ik daar allemaal geen probleem mee, maar mocht ik het vandaag nog moeten doen, met de artrose die ik nu heb, dan zou ik dat niet voltijds meer kunnen doen, zelfs al wou ik voltijds werken. Dergelijke gevallen, waarvan er nogal wat zijn, moeten wij echt op een andere manier zien aan te pakken.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

15 Question de Mme Sarah Schlitz au premier ministre sur "les raisons qui ont amené la Belgique à ne pas pousser l'ambition climatique au Conseil européen" (n° P3516)

15 Vraag van mevrouw Sarah Schlitz aan de eerste minister over "de redenen waarom België geen voortrekker is op het vlak van klimaatambitie bij de Europese Raad" (nr. P3516)

15.01 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, des États membres de l'Union européenne se sont mobilisés ces derniers jours pour rehausser les ambitions climatiques de l'Union au Conseil européen qui s'ouvre aujourd'hui. Nos voisins, la France, les Pays-Bas, le Luxembourg mais aussi l'Espagne et le Portugal, veulent inscrire dans les conclusions un objectif ambitieux: la neutralité carbone en 2050 et la nécessité pour l'Union européenne d'être en phase avec les objectifs de Paris en restant sous le seuil de 1,5 °C. Apparemment, ils ne vont pas y arriver car ils manquent de bras.

Qu'apprend-on? La Belgique n'a pas rejoint ce groupe de pays ambitieux. Pourtant, dans ce cas-ci, il n'est pas nécessaire de modifier la Constitution. Quelle est donc l'excuse? Les gens en ont marre. Ils veulent de l'action et de l'ambition. Ils vous le disent dans la rue toutes les semaines. Aujourd'hui encore, à Liège, à Saint-Georges, à Wavre, à Anvers, des milliers de jeunes vous l'ont dit. Ils ne vont pas vous lâcher.

Madame la ministre, pouvez-vous me confirmer que notre premier ministre est bien en train de défendre cette position à la baisse en notre nom à tous, aujourd'hui, au Conseil européen?

15.02 Marie-Christine Marghem, ministre: Monsieur le président, madame la députée, je vous confirme au contraire que le premier ministre soutient bel et bien des objectifs européens plus ambitieux en matière climatique, conformément à la résolution du Parlement du mois de décembre dernier.

Il plaide clairement pour un objectif au niveau européen de 55 % en 2030 et de 95 % en 2050. Nous avons d'ailleurs passé le Plan national Énergie-Climat au Comité de concertation dernièrement et nous avons sollicité de l'ensemble des intervenants, y compris les intervenants régionaux, de relever les ambitions en cette matière. Le premier ministre vous a déjà dit qu'il est en faveur d'un Green Deal européen. Il en a parlé à ses homologues chefs d'État, Macron et Merkel. Il rencontrait M. Tusk ce matin.

Nous soutenons également la mise en place d'une stratégie de long terme ambitieuse telle que prévue par le règlement européen sur la gouvernance de l'union de l'énergie et de l'action pour le climat. Tout cela, vous le découvrirez très officiellement lorsque ce sommet européen, qui a lieu en ce moment, sera terminé. Je suppose que vous avez pris vos informations dans la presse.

Voilà la réponse qui m'a été préparée pour répondre à la question que vous posiez au premier ministre.

15.03 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Madame la ministre, je vous remercie, mais en fait, vous n'avez pas répondu à ma question.

Je vous demandais si le premier ministre avait bien rejoint ce groupe de pays ambitieux. J'en déduis que non. Encore une fois, vous êtes prise en flagrant délit d'incohérence!

(Brouhaha)

Mais si, tout à fait! Vous venez encore une fois de tourner autour du pot!

15.04 Marie-Christine Marghem, ministre: (...)

Le **président**: Madame la ministre, Mme Schlitz a la parole.

15.05 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Il vous reste encore une chance pour vous rattraper en modifiant l'article 7bis de la Constitution et en votant la loi climat!

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: Fin des questions orales.

Wetsontwerpen en voorstellen

Projets de loi et propositions

16 Wetsontwerp tot opening van voorlopige kredieten voor de maanden april, mei, juni en juli 2019 (3587/1-3)

16 Projet de loi ouvrant des crédits provisoires pour les mois d'avril, mai, juin et juillet 2019 (3587/1-3)

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De heren Calomne en Laaouej verwijzen naar het schriftelijk verslag.

16.01 **Benoît Piedboeuf** (MR): Monsieur le président, il s'agit d'un projet technique qui permet à l'État de poursuivre ses activités. C'est donc un projet parfaitement responsable qui permet d'assurer tous les paiements nécessaires et ceux qui le seraient rendus par des règlements ou des obligations légales.

En outre – et ce n'est pas technique –, ce projet permet au gouvernement de faire ce qu'il avait annoncé, c'est-à-dire de rendre l'enveloppe bien-être utilisable à 100 %. L'enveloppe bien-être se trouvait bien entendu dans le budget 2019, qui n'a pas été voté. Il était donc fondamental de trouver une solution et la ministre du Budget et ses collaborateurs, en partenariat avec la Cour des comptes, ont trouvé la solution qui permet à l'enveloppe bien-être de se déployer. Il s'agit de 358 millions d'euros répartis entre travailleurs salariés (277 millions), travailleurs indépendants (41 millions) et assistantes sociales (40 millions).

Il était donc très important qu'on puisse mettre cette enveloppe bien-être en action. Elle le sera dans les délais prévus. Notre groupe soutiendra évidemment ce projet de loi.

16.02 **Eric Van Rompuy** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, onze fractie steunt dit ontwerp van voorlopige kredieten.

Het is goed dat wij dat tijdig doen. Voor vier maanden is de continuïteit van de Staat hierdoor verzekerd.

Zoals collega Piedboeuf zei, wij hebben erop aangedrongen, bij de stemming over de eerste voorlopige kredieten in december, dat de welvaartsenveloppe van 360 miljoen euro ter beschikking zou staan. Dat was beloofd bij het sociaal overleg. Dit wordt nu mogelijk gemaakt. De wet op de voorlopige kredieten creëert de ruimte om de welvaartsenveloppe toe te kennen. Aldus kunnen de engagementen die werden aangegaan ten aanzien van personen met een lage uitkering, worden gerealiseerd.

Wij zullen het ontwerp van voorlopige kredieten dus steunen. Men moet er niet enthousiast over zijn, het is een noodwet voor vier maanden, maar hierdoor hebben de regering en het Parlement woord gehouden ten aanzien van de sociale partners.

16.03 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Notre groupe, quoique n'étant aucunement responsable de la situation du gouvernement démissionnaire et quoique siégeant, jusqu'au 26 mai, dans l'opposition, a décidé d'apporter son soutien au vote des douzièmes provisoires.

16.04 **Marcel Cheron** (Ecolo-Groen): On va siéger jusque là?

16.05 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): En effet, nous sommes soucieux de la continuité de l'État et du service à rendre aux citoyens.

Notre avis ne change cependant pas sur le budget initial 2018 que nous avons fortement critiqué et qui sert de base à ces douzièmes provisoires. Ces seconds – ou peut-être deuxièmes - douzièmes provisoires qui sont votés aujourd'hui contiennent, comme madame la ministre et le gouvernement s'y étaient engagés, les habilitations pour mettre en oeuvre l'accord intervenu entre les partenaires sociaux en ce qui concerne le relèvement des allocations sociales les plus basses, tel que le prévoit la loi. Je voudrais en remercier le gouvernement et la ministre, même si c'est la moindre des choses que d'appliquer une loi.

Je voudrais à nouveau interroger la ministre qui était dans l'incapacité technique de me répondre lorsque je lui ai posé la question en commission. Quelles sont les étapes et quels sont les engagements du gouvernement sur l'affectation de ces enveloppes? Faire votre travail de ministre du Budget et prévoir les enveloppes nécessaires à la liaison au bien-être est une chose. Une autre chose est de prévoir les actes législatifs ou les arrêtés nécessaires pour que ces moyens soient affectés, dans le contexte particulier de cette fin de législature. Au niveau du gouvernement, cette discussion a-t-elle eu lieu? La ministre peut-elle nous donner des indications quant au calendrier de cette décision?

16.06 Sophie Wilmès, ministre: Mijnheer de voorzitter, monsieur Gilkinet, je vous remercie pour vos remerciements.

Je ne peux malheureusement que répondre ce que je vous ai répondu la dernière fois. Nous devons d'abord attendre la validation de la proposition de l'AIP (accord interprofessionnel). Tant que les points ne sont pas validés par les différents partenaires, je pense qu'il est prématuré d'envisager la prochaine étape.

Je repense à nos débats lors de la première discussion sur les douzièmes provisoires. D'aucuns s'interrogeaient sur la volonté supposée des uns ou des autres de non seulement voir inscrire l'enveloppe bien-être, mais aussi de la voir exécuter. Je vous confirme que la volonté est pleine et entière. En fonction des retours des différents partenaires, chaque ministre, dans ses compétences respectives, posera le cas échéant les actes nécessaires.

16.07 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre, je vous remercie à nouveau pour vos remerciements à la suite de mes remerciements.

Je prends acte de votre réponse. Il est vrai que nous attendons la position finale des partenaires sociaux, en tout cas de leur base, quant à cet accord qui est intervenu sur le relèvement des allocations sociales minimales.

Je formule le vœu et l'espoir que l'accord puisse, sur ce volet comme sur les autres volets, être appliqué de façon intégrale. Nous avons eu la semaine passée un débat avec M. le premier ministre pour ce qui concerne le volet des pensions. Il paraît que je devais comprendre de sa réponse que le ministre et le gouvernement s'en tiendraient à l'accord des partenaires sociaux, ce qui est notre vœu en la matière.

Je peux vous confirmer que le groupe Ecolo-Groen sera attentif jusqu'à la décision finale à ce que cet accord soit implémenté correctement par le gouvernement minoritaire en affaires courantes, et le cas échéant, si nécessaire, par le Parlement.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen ***Discussion des articles***

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3587/3+1)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3587/3+1)**

Het wetsontwerp telt 13 artikelen.
Le projet de loi compte 13 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 13 worden artikel per artikel aangenomen, alsmede de bijgevoegde tabellen.
Les articles 1 à 13 sont adoptés article par article, ainsi que les tableaux annexés.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

17 Wetsontwerp tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid (3340/1-4)

17 Projet de loi établissant un cadre pour la sécurité des réseaux et des systèmes d'information d'intérêt général pour la sécurité publique (3340/1-4)

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De rapporteurs, de heren Demon en Thiébaut, verwijzen naar het schriftelijke verslag.

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3340/4)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3340/4)**

Het wetsontwerp telt 96 artikelen.
Le projet de loi compte 96 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 96 worden artikel per artikel aangenomen, alsook de bijlagen I en II.
Les articles 1 à 96 sont adoptés article par article, ainsi que les annexes I et II.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

18 Wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle betreffende de nucleaire cyberbeveiliging (3336/1-4)

18 Projet de loi portant modification de la loi du 15 avril 1994 relative à la protection de la population et de l'environnement contre les dangers résultant des rayonnements ionisants et relative à l'Agence fédérale de Contrôle nucléaire concernant la cybersécurité nucléaire (3336/1-4)

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

Le rapporteur, M. Thiébaut, se réfère à son rapport écrit.

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen ***Discussion des articles***

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3336/4)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3336/4)**

Het wetsontwerp telt 6 artikelen.
Le projet de loi compte 6 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 6 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 6 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

19 **Wetsontwerp houdende instemming met de Multilaterale overeenkomst ter implementatie van aan belastingverdragen gerelateerde maatregelen ter voorkoming van grondslaguitholling en winstverschuiving en met de verklarende Nota, gedaan te Parijs op 24 november 2016 (3510/1-3)**
19 **Projet de loi portant assentiment à la Convention multilatérale pour la mise en oeuvre des mesures relatives aux conventions fiscales pour prévenir l'érosion de la base d'imposition et le transfert de bénéfices et à la Note explicative, faites à Paris le 24 novembre 2016 (3510/1-3)**

Algemene bespreking ***Discussion générale***

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

Le rapporteur, Mme Grovonius se réfère à son rapport écrit.

19.01 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, toen ik, dertig jaar geleden, als jong parlementslid in de Kamer toekwam, was er op het einde van de legislatuur een heel mooie geste van de collega's ten aanzien van een collega die afscheid ging nemen van de politiek. Men probeerde namelijk, vaak via een compromis, om een wetsontwerp of wetsvoorstel waarvoor die collega zich de voorbije periode had ingezet, toch goedgekeurd te krijgen

Ik dank de regering, en meer bepaald de minister van Buitenlandse Zaken, want het is een ongelooflijk toeval, dat vandaag dit wetsontwerp houdende instemming met de multilaterale overeenkomst ter stemming voorligt. Ik had immers het voorrecht en het genoegen om, toen deze minister van Buitenlandse Zaken in 1999 minister van Financiën werd, heel vaak met hem in debat te gaan over de volgens mij nefaste rol van fiscale paradijzen en over de noodzaak in België aan andere modellen voor verdragen tot vermijding van dubbele belasting — zoals de officiële naam luidde.

Ik heb met deze minister tussen 1999 en 2011 heel vaak de degens gekruist, want wij hadden afwijkende meningen op dat vlak. Onze toenmalige minister van Financiën dacht dat hij moest proberen om van Brussel een financieel centrum te maken, door een netwerk van verdragen tot vermijding van dubbele belasting te laten goedkeuren, en meestal dan nog via een model dat een handig iemand toeliet om de belastinggrondslag uit te hollen of om te schuiven met winsten.

Ik moet toegeven dat vele van die discussies en debatten uitliepen in stemmingen die ik helaas heel vaak

heb verloren. In ongeveer negenennegentig procent van de keren dat ik het probeerde, kreeg ik niet de nodige steun. Ik kreeg ook geen steun van bijvoorbeeld collega Van Biesen, die heel vaak op dezelfde lijn zat als de minister.

Ik herinner mij nog het volgende, toen deze minister bevoegd werd voor Buitenlandse Zaken. Ons Reglement telt een eigenaardigheid, in die zin dat dit soort verdragen, die volgens mij veeleer thuishoren in de commissie voor de Financiën, blijven komen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Ik herinner mij nog dat ik bij het begin van de huidige legislatuur een hoorzitting heb georganiseerd, waarin wij met een aantal experts en een aantal leden hebben gedebatteerd. Ik had een resolutie, zoals er veel resoluties in het Parlement voorliggen. In die resolutie stond één punt dat ik vandaag onder de aandacht wil brengen, namelijk een oproep dat België zich zou inzetten voor de totstandkoming van een multilateraal verdrag dat als voordeel zou hebben dat in één klap de bij ons bestaande 70 of 80 verdragen tot vermindering van dubbele belasting zouden verdwijnen. Die verdragen waren, zoals ik al aangaf, erg gevaarlijk, omdat ze de belastinguitholling van de grondslag toelieten. Ze lieten vooral ook toe dat grote bedrijven met hun winsten konden schuiven, waardoor ze geen belastingen moesten betalen.

Die resolutie werd toen in de commissie voor de Buitenlandse Zaken door de huidige meerderheid glorieus bij stemming niet goedgekeurd.

Groot was mijn genoegen dus, toen ik drie weken geleden zag dat via voorliggend ontwerp betreffende een multilateraal verdrag ineens werd gerealiseerd waarvoor ik twintig jaar had gestreden.

Ik herhaal dat ik daarvoor de minister van Buitenlandse Zaken en gewezen minister van Financiën dank. Ik dank ook de huidige minister van Financiën alsook de vorige minister van Financiën, Johan Van Overtveldt, en iedereen die vóór hem op die post heeft gezeten. Dankzij hen zetten wij straks een heel belangrijke stap in de richting van een rechtvaardigere internationale fiscaliteit.

Maar het is nog niet gedaan. Ik ben er immers zeker van dat, gesteund door heel dure advocaten en andere consultancykantoren, sommigen al op zoek zijn naar andere mogelijkheden om toch maar geen belastingen te moeten betalen.

Niettemin doet het mij heel veel genoegen dat, het einde van mijn politieke loopbaan in zicht, voorliggend ontwerp toch nog zal worden goedgekeurd. Waarvoor dank.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, dat is een dankbetuiging waarbij een repliek vanzelfsprekend mag worden gegeven.

19.02 Minister **Didier Reynders**: Mijnheer de voorzitter, het is geen echte repliek.

Ik wil enkel meegeven dat ik blij ben een heel brede steun voor de conventie te zien.

Mijnheer Van der Maelen, na zoveel jaren in verschillende commissies is het naar mijn mening soms beter de lange weg te volgen, om tot een goede oplossing te komen.

Wij hebben nu een goede oplossing. Na zoveel jaren is het vandaag een zeer belangrijk moment voor de plenaire vergadering.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3510/1)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.

(Rgt 85, 4) **(3510/1)**

Het wetsontwerp telt 4 artikelen.
Le projet de loi compte 4 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

*De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article.*

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

20 Voorstel van resolutie betreffende de hormoonverstorende stoffen (1367/1-7)

20 Proposition de résolution relative aux perturbateurs endocriniens (1367/1-7)

Voorstel ingediend door:

Proposition déposée par:

Anne Dedry, Jean-Marc Nollet, Kristof Calvo, Marcel Cheron, Georges Gilkinet, Stefaan Van Hecke, Evita Willaert, Gilles Vanden Burre, Sarah Schlitz, Véronique Waterschoot.

Bespreking

Discussion

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1367/7)**

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1367/7)**

De bespreking is geopend.

La discussion est ouverte.

De heren Vercammen en Janssens en mevrouw Muylle, rapporteurs, verwijzen naar het schriftelijk verslag.

20.01 Anne Dedry (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, collega's, dit voorstel van resolutie heeft een heel lange weg afgelegd. Wij hebben het voorstel in oktober 2015 ingediend. Wij hebben het vijf keer besproken en tussendoor even vaak geamendeerd in de commissie om uiteindelijk te landen op 26 februari laatstleden.

De doorbraak is er gekomen dankzij een uitstekend informatieverslag van de Senaat. Dit werd op 23 maart 2018 aangenomen. U weet allemaal dat onze fractie een koele minnaar is van de Senaat. Doch, ere wie ere toekomt, want op initiatief van de heer Thiéry van de MR werden stappen vooruitgezet. Hij diende een amendement in, conform de nieuwe inzichten uit het informatieverslag van de Senaat.

Dit informatieverslag heeft een heel groot draagvlak. Het heeft ook de deelstaten aan het werk gezet, met CD&V op kop in het Vlaams Parlement. Ondertussen is dit zelfs opgenomen in het preventiedecreet.

Na het algemene amendement van de MR hebben wij als fractie beslist om hierop verder te werken. U weet dat wij altijd heel constructief oppositie voeren. Wij hebben een aantal subamendementen ingediend om de geest en de letter van het informatieverslag toch nog helderder te krijgen in deze resolutie.

Dank u wel, collega's, om al deze subamendementen ook goed te keuren. Hierdoor worden het voorzorgsprincipe bij en het cocktaileffect van hormoonverstoorders en vooral de aandacht voor kwetsbare groepen zoals prematuurtes, zwangere vrouwen, kinderen en adolescenten, naast de alternatieve oplossingen, geëxpliciteerd in deze resolutie.

Uiteindelijk hebben wij dit voorstel van resolutie unaniem goedgekeurd, op twee onthoudingen na van de N-VA. Dit had echter niets met de inhoud te maken, als wel met het feit dat de N-VA geen resoluties wil goedkeuren in een periode van lopende zaken. Ik permitteer mij dan ook te zeggen dat wij dit voorstel van resolutie unaniem hebben goedgekeurd.

Ik rond af met een persoonlijke noot, wat meestal niet de gewoonte is op dit spreekgestoelte.

Ik klop al een aantal jaar op de nagel van de hormoonverstoorders. Zoals het dikwijls gaat, hebben vorige zomer de hormoonverstoorders ook in mijn privéleven toegeslagen, toen mijn dochter een zeer zware operatie wegens endometriose moest ondergaan, met vruchtbaarheidsproblemen tot gevolg. De artsen wezen toen de hormoonverstoorders duidelijk als veroorzaker aan. Mijn dochter stelt het ondertussen wel en ik word binnenkort oma, dus het is allemaal goed afgelopen.

Ik kan dus niet genoeg beklemtonen dat wij de voorliggende resolutie niet mogen afdoen als 'maar een resolutie', die na deze legislatuur netjes zal worden vergeten. Ik kan alleen maar hopen dat er in de volgende legislatuur wel degelijk verder wordt gebouwd met serieus wetgevend werk. Ik weet nu immers ook uit mijn persoonlijke ervaring hoe belangrijk het thema is.

20.02 Damien Thiéry (MR): Monsieur le président, chers collègues, je tiens à remercier Mme Dedry pour son intervention, qui résume très adéquatement la teneur de nos travaux relatifs à ce texte assez ancien.

Le terme de perturbateurs endocriniens est quelque peu obscur, si ce n'est qu'au cours des derniers mois on en a parlé de plus en plus. En outre, ces perturbateurs sont présents absolument partout: s'ils le sont dans nos aliments, nos cosmétiques, nos pesticides, ils occupent aussi la scène politique européenne, les débats télévisés et les articles de presse.

Selon les estimations, 84 000 substances chimiques auraient été commercialisées en 2017. Toutefois, seul 1 % d'entre elles a été testé pour vérifier si elles ne présentaient pas de risque de perturbations endocriniennes. L'Organisation mondiale de la Santé a pourtant attiré notre attention, dès 2002, sur les dangers des perturbateurs endocriniens pour le fonctionnement de notre organisme. Selon l'OMS – et il me semble judicieux de le signaler –, on peut définir un perturbateur endocrinien comme "une substance exogène ou un mélange qui altère les fonctions du système endocrinien et cause des effets négatifs ou indésirables dans un organisme intact, sa progéniture ou des sous-populations".

Les conséquences sur la santé sont multiples: l'obésité – dont nous avons parlé pas plus tard que la semaine dernière –, le diabète, l'autisme, l'hyperactivité, des troubles de l'appareil reproducteur et de la fertilité – bref, beaucoup de troubles neurocomportementaux. Il importe de souligner que ce n'est pas vraiment la dose qui fait le poison, mais bien le mélange qui, en effet, est le moment d'exposition qui représente le véritable danger, qu'on appelle "l'effet cocktail".

Comme vous l'avez indiqué, madame Dedry, le Sénat a travaillé pendant deux ans sur la question. De nombreuses auditions ont été organisées. À ma connaissance, plus de 70 recommandations ont été élaborées à ce sujet. Notre volonté était évidemment – car, madame Dedry, vous connaissez mon pragmatisme – de nous servir d'un travail déjà existant. C'est ce qui m'a conduit à proposer cet amendement global, qui a été longuement discuté en commission.

Cet amendement reprend six domaines essentiels énumérés ci-dessous très brièvement.

Premièrement, l'approche politique générale: nous connaissons la complexité de notre système de fonctionnement belge. Il est nécessaire de recevoir une collaboration de la part des entités fédérées: c'est une demande faite au gouvernement.

Deuxièmement, la recherche scientifique: collecter des données provenant d'études indépendantes – j'insiste sur la validité scientifique et indépendante de ces études –, mettre en place un large programme de biomonitoring humain à échelle fédérale et veiller à l'établissement d'un rapport interfédéral mentionnant les résultats des différentes recherches et programmes de biosurveillance humaine. C'est également une demande adressée au gouvernement.

Troisièmement, la protection du consommateur: mettre l'accent sur l'information et la sensibilisation de la population sur la base d'une communication claire. Il faut continuer à promouvoir la mise en œuvre de mesures de prévention et d'utilisation dans le cadre de la gestion intégrée des pesticides.

Quatrièmement, l'étiquetage des produits: inciter les consommateurs à faire davantage usage de leur droit à l'information. Ils sont détenteurs de ce droit.

Cinquièmement, la limitation et la fixation des normes de produits: je pense plus spécifiquement à

l'interdiction des perturbateurs endocriniens dans des produits dans lesquels leur présence n'est pas vraiment nécessaire, pour limiter au maximum l'exposition aux perturbateurs en question. Plus particulièrement, pour les enfants dans la tranche de 0 à 3 ans, dans le cadre du dossier que nous avons nommé le bisphénol A, il est demandé qu'une action soit prise pour que ce produit ne soit plus utilisé dans tous les contenants alimentaires qui leur sont destinés.

Sixièmement, en rapport avec la politique internationale et européenne, à l'instar du GIEC dans le domaine climatologique, faire appel à des experts internationaux aptes à nous communiquer des informations objectives relatives aux perturbateurs endocriniens, nous permettant d'assurer la coordination et la recherche au niveau international, et insister auprès de l'Union européenne afin qu'elle fixe sans attendre des critères précis et ambitieux permettant d'identifier les perturbateurs endocriniens, comme elle l'a fait pour les biocides et les pesticides.

Tels étaient les différents éléments, non exhaustifs bien entendu, monsieur le président, chers collègues, que je tenais à mettre en avant concernant cette résolution qui a été minutieusement rédigée et basée sur des données tant concrètes que scientifiques. Il restera au prochain gouvernement à mettre tout en œuvre pour que cette résolution ne reste pas sans suite.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De bespreking is gesloten.
La discussion est close.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.
Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.

21 Wetsvoorstel houdende bepalingen betreffende terugbetaling farmaceutische specialiteiten (3555/1-7)

21 Proposition de loi portant des dispositions en matière du remboursement des spécialités pharmaceutiques (3555/1-7)

Voorstel ingediend door:
Proposition déposée par:
Dirk Janssens, Nathalie Muylle, Damien Thiéry, Yoleen Van Camp.

Algemene bespreking ***Discussion générale***

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Ine Somers, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

21.01 André Frédéric (PS): Monsieur le président, madame la ministre, ce projet de loi émane bien de ce gouvernement. Il aurait d'ailleurs dû nous être présenté il y a de nombreux mois puisqu'il est censé exécuter une série de mesures relatives au budget 2019. Il s'agit de mesures d'économies prévues sur l'ensemble de l'année 2019 et qui ne pourront être mises en œuvre qu'à partir d'avril. Un déficit dans le budget des médicaments risque donc bien de se creuser plus encore, j'y reviendrai.

Quand on sait qu'en novembre dernier, le conseil général de l'INAMI prévoyait déjà un dépassement de 82 millions pour 2019, on se dit qu'on pourrait sans aucun doute y ajouter – et c'est déplorable – plusieurs dizaines de millions d'euros suite au retard pris dans l'exécution des mesures d'économies qui nous sont soumises aujourd'hui. Madame la ministre, je souhaite bonne chance à celui ou celle qui vous succédera dans quelques mois et qui démarrera avec un fameux caillou dans sa chaussure.

Ce texte met une nouvelle fois clairement en avant votre politique de "deux poids deux mesures" en matière

de médicaments, en faveur de l'industrie pharmaceutique et au détriment des patients. Il est vrai que vous rappelez souvent que vous avez diminué les prix de 1 300 médicaments avec 11 millions d'euros d'économies pour le patient. Mais nous rappelons aussi que vous avez augmenté les antibiotiques, les médicaments pour l'estomac et les sprays nasaux en 2017 et que cela a fait grimper la facture de plus de 40 millions d'euros.

Le résultat est que la facture pour nos concitoyens a augmenté de 9 % alors qu'il s'agit déjà du premier poste de dépenses dans le budget santé des ménages belges.

Deux poids deux mesures en faveur de l'industrie pharmaceutique et au détriment des patients puisque entre 2015 et 2019, le budget de l'industrie pharmaceutique aura dérapé de près de 1 milliard d'euros.

Elle en aura remboursé 365 millions. Il y a ce fameux mécanisme du *clawback* obligeant l'industrie pharmaceutique à rembourser une partie de son dépassement budgétaire, mais de manière très limitée. Résultat: une note avoisinant les 600 millions, à charge du budget des soins de santé de la sécurité sociale; situation que vous avez tolérée, voire cautionnée. Pour mon groupe, il est incompréhensible que vous n'ayez jamais cherché à corriger cela.

Sans vouloir exagérer, je veux rappeler aussi les économies réalisées sur le budget des soins de santé. Sous cette législature, cela représente près de 2 milliards d'euros. Tout le monde a payé le prix fort: les patients, les professionnels de soins et les hôpitaux. Un secteur a été épargné, celui de l'industrie pharmaceutique.

En juillet dernier, vous avez dû constater une nouvelle augmentation importante des dépenses dans les médicaments en 2018 ainsi, déjà, qu'un dépassement annoncé pour 2019. Vous avez donc décidé d'imposer à l'industrie pharmaceutique le paiement d'une cotisation supplémentaire d'un montant de 105 millions d'euros. Vous ne l'aviez prévue que pour 2019 alors que le dépassement du budget des médicaments est structurel. Ce montant aurait dû s'ajouter au mécanisme habituel du *clawback*.

Puis vous nous présentez ce texte.

Nous lisons avec attention son article 9, devenu le 10. Tel qu'il est rédigé, il n'y aura aucun remboursement supplémentaire de l'industrie pharmaceutique pour le dépassement annoncé en 2019. Cela alors que vous vous étiez engagée auprès du Comité de l'assurance à réformer les modalités du prélèvement compensatoire pour renforcer la responsabilité budgétaire du secteur et restreindre les éventuels dépassements. En fait, vous supprimez le mécanisme de compensation et donc celui de responsabilisation de l'industrie pharmaceutique.

Madame la ministre, nous avons donc réintroduit, avec détermination, l'amendement que nous avons présenté en commission et que vous aviez balayé d'un revers de la main pour permettre d'exécuter correctement la décision du budget 2019, à savoir une cotisation compensatoire de 105 millions, plus le *clawback* habituel. Nous savons qu'une fois de plus, vous ne le soutiendrez pas, que votre ex-majorité, pour autant qu'elle existe encore, ne le soutiendra pas, alors que l'accessibilité à de nombreux médicaments n'a jamais été aussi problématique, que les pénuries n'ont jamais été aussi nombreuses et que les prix de certains médicaments ont littéralement flambé.

Monsieur le président, pour notre groupe il est grand temps de protéger le budget des soins de santé et de faire primer les intérêts des patients sur ceux des actionnaires du secteur pharmaceutique, en responsabilisant le secteur, en ayant la volonté de contrer les monopoles bâtis sur les brevets qui font exploser les prix, en posant des conditions au financement de la recherche et en imposant des conditions d'accessibilité financière aux médicaments. Ce n'est pas votre choix.

Vous avez choisi votre camp en protégeant systématiquement l'industrie pharmaceutique au détriment de notre sécurité sociale, du budget de nos soins de santé et des patients. Mon groupe votera donc contre ce texte. Je vous remercie.

21.02 Damien Thiéry (MR): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, monsieur Frédéric, j'ai écouté attentivement votre intervention. Vous ne serez probablement pas surpris si je n'ai pas tout à fait la même interprétation de la proposition de loi, telle qu'elle est présentée, surtout par rapport aux économies qui sont faites. C'est essentiellement à ce niveau-là que je voudrais intervenir car toutes les

mesures qui sont prises ici avaient déjà été décidées et approuvées par le Conseil général de l'INAMI. Comme vous l'avez dit, monsieur Frédéric, ces mesures ont effectivement été prises dans le cadre de la confection du budget 2019.

J'insiste sur le fait que pratiquement toutes les mesures qui ont été prises l'ont été dans l'intérêt des économies du budget des soins de santé, sans pour autant impacter le patient. C'est un élément fondamental qui ne va pas tout à fait de pair avec ce que j'ai entendu précédemment.

On introduit le *volume cliff*. C'est un élément fondamental. Cette mesure vient s'ajouter au *patent cliff*, dont nous avons discuté, il y a quelque temps déjà. Cette mesure devrait contribuer pour environ 10 millions d'euros d'économies par an, sans pour autant, je le répète, que les patients ne soient impactés. Au contraire, les patients en profiteront également. Les 10 millions que j'évoquais représentent bien entendu le profit que pourraient en faire les patients mais l'impact de la mesure complète tourne aux alentours des 55 millions d'euros.

Avec le *patent cliff*, les prix des médicaments baissent drastiquement en une fois à l'expiration du brevet, au lieu de réductions successives comme auparavant. C'est également une avancée importante qui facilite, en définitive, la tâche administrative pour absolument tout le monde.

Grâce au *volume cliff*, le prix des médicaments diminuera encore plus en fonction du volume vendu et, petite particularité, le prix du médicament pour lequel il n'existe pas d'alternative générique continuera ainsi également à baisser.

D'autres mesures sont mises en place par cette proposition de loi: le prix maximum et les médicaments les moins chers. À partir du 1er janvier 2018, la ministre a instauré des prix maximum pour les médicaments en pharmacie classique. Cela signifie que, deux ans après l'expiration du brevet d'un médicament, l'assurance des soins de santé ne rembourse plus que les médicaments qui tombent dans la catégorie des médicaments les moins chers. Ce mécanisme est maintenant étendu aux médicaments délivrés en milieu hospitalier. En même temps, les médecins en milieu hospitalier seront obligés d'atteindre un certain pourcentage de médicaments moins chers ou qu'on appelait, en son temps, les "médicaments bon marché", dans leurs prescriptions. Cette économie est évaluée à environ neuf millions d'euros par an.

La définition de la "prescription bon marché" est renforcée. En milieu hospitalier, une grande partie des réductions reçues par les hôpitaux sur les prix des médicaments retournera à l'assurance soins de santé. Pour les médicaments en catégorie F, les prix de ces anciens médicaments baissent après douze ou quinze ans de remboursement dans notre pays. Pour les médicaments de cette catégorie F, ce n'était pas le cas. À partir du 1er avril, cela changera. Le prix diminuera également.

Outre les montants précités, pour chacune des mesures concernées par cette proposition de loi, d'autres mesures ont été prises qui ne nécessitent pas spécialement une base légale et pour lesquelles on prévoit environ 25 millions d'économies en 2019, avec une moyenne de 33 millions annuels.

En ce qui concerne l'extension du périmètre de confidentialité des contrats, prévue à l'article 81, le texte en projet correspond à la décision qui a été reprise dans la note budgétaire des soins de santé 2019, également approuvée par le Conseil général, le 15 octobre 2018.

Je rappelle que cette procédure a permis aux patients dans notre pays d'accéder de manière effective aux traitements les plus récents. C'est un élément extrêmement important que j'avais rappelé en commission. Tout l'avantage va aux patients, d'autant plus qu'il faut se retrouver dans une situation où on a un proche qui est atteint d'une maladie relativement grave pour laquelle un médicament est mis à disposition mais pas spécialement remboursé ou payable. Il y a ici des accords par l'intermédiaire de cet article 81 qui permettent non seulement d'aider les patients par rapport à leur qualité de vie, mais aussi et il faut oser le dire, de sauver des patients de leur pathologie.

Pour rappel, ces contrats sont le résultat de négociations entre les autorités et l'entreprise. Ce n'est ni l'autorité, ni l'entreprise seule qui décide. Il y a bien une concertation préalable.

Ces contrats peuvent être lancés à la demande de la CRM (Commission de remboursement des médicaments): si elle estime qu'il existe une incertitude budgétaire ou clinique; ou si elle émet un avis négatif ou pas d'avis, pour cette raison, en ce moment. Dans ce cas, les autorités peuvent entamer des

négociations supplémentaires en fonction du résultat du traitement, du fardeau de la maladie ou du besoin médical, en tenant compte du rapport coût-efficacité, qui est toujours un critère pris en considération, ainsi que de l'impact budgétaire. Ainsi, le patient belge pourra quand même avoir accès à ce médicament, comme je l'ai dit, dans certaines situations où il n'y a plus d'autre possibilité. Cette décision est fondamentale. Il fallait le relever.

Madame la ministre, chers collègues, c'est sur la base de ces éléments concrets, qui permettent à nouveau de faire des économies dans le budget des soins de santé 2019, mais qui n'auront, je le rappelle, pas d'impact sur le patient, que nous soutiendrons cette proposition de loi.

Je vous remercie.

21.03 Karin Jiroflée (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, om te beginnen, dit voorstel houdt een aantal goede maatregelen in.

Wij delen zelfs de centrale bekommernis. Er moet worden ingegrepen om te vermijden dat geneesmiddelen offpatent te zwaar zouden doorwegen op het budget van de ziekteverzekering. Nochtans, ook de cadeaus die u geeft aan de farmasector worden voortgezet. De voorbije jaren lag de terugvordering van de budgetoverschrijdingen, de clawbacks, te laag.

Wat het systeem van terugvordering volgend jaar zal geven, daarover tasten wij in het duister. Wij vragen ons af of er in de volgende legislatuur geen rem meer staat op de uitgaven in de farmasector.

Het voorstel dat door de vroegere Zweedse meerderheid werd ingediend, implementeert de besliste besparingen rond geneesmiddelen, meer in het bijzonder voor de farmaceutische bedrijven, die de voorbije jaren honderden miljoenen in het rood gingen.

Iedereen staat achter het uitgangspunt. De besparingsoperatie in de geneesmiddelensector mag de patiënt niet treffen en men moet focussen op de budgetoverschrijdingen die de firma's zelf organiseren.

Mevrouw de minister, u beweert dat u al het mogelijke doet om prijsdalingen voor geneesmiddelen offpatent te bedingen. U stelt dat u dat dan combineert met het aanbieden van generieke alternatieven, waarbij op het eind een prijsdynamiek met plafondprijzen wordt geïnstalleerd.

Dat klopt. U mag inderdaad een paar pluimen op uw hoed steken, zoals het toegankelijker en goedkoper maken van geneesmiddelen tegen bijvoorbeeld hepatitis C en HIV, alsook een aantal oncologische geneesmiddelen.

Alleen, daarover gaat het ons hier niet echt. De bepalingen die wij in het voorstel zullen goedkeuren, zijn nodig omdat de geneesmiddelen offpatent een te hoge kostprijs blijven hebben voor de ziekteverzekering en er dus moet worden ingegrepen.

Het is helaas te weinig, te laat en het gaat niet ver genoeg. Daarom zullen wij alvast, samen met onze collega's van de PS, een belangrijk amendement opnieuw indienen in deze plenaire vergadering, om in een extra teruggave van 105 miljoen euro door de farmasector te voorzien, die aan de reeds gepland clawback moet worden toegevoegd. De clawback, ook wel de vrijwaringsbijdrage genoemd, treft ook de patiënten van generische geneesmiddelen, en zelfs onevenredig.

Het is precies de sector van de generische geneesmiddelen die een belangrijke partner is in het hele verhaal van het bedwingen van de geneesmiddelenprijs. Daarom heeft mijn collega, mevrouw Temmerman, in de commissie een amendement van de sp.a ingediend om dit ongedaan te maken. Wij zullen dit amendement vandaag opnieuw indienen.

Een ander door mevrouw Temmerman ingediend en weggestemd amendement zullen wij eveneens opnieuw indienen. Het is een amendement dat zou moeten toelaten dat onderzoekers van het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg ook toegang kunnen krijgen tot de werkelijke evolutie van de netto-uitgaven voor de geneesmiddelen onder de zogenaamde artikel 81-contracten, de beruchte geheime contracten waarbij duurdere weesgeneesmiddelen, middels een onderhandeling door de minister en de producent, worden geregeld zodat patiënten geholpen kunnen worden. Inzagerecht door het KCE in alle gegevens zou volgens ons leiden tot betere adviezen van het kenniscentrum.

Een belangrijke en onbeantwoorde vraag is of het systeem van de clawforward, dus het vooraf vorderen van de opgelegde besparingen, ook na 2019 zal blijven bestaan. Als ik de verslagen van de debatten herlees, biedt voorliggend voorstel daarover geen uitsluitel, waardoor de opkuis en de ontsparing van de geneesmiddelenbudgetten voor een volgende regering zullen zijn. Dat is op zijn minst niet netjes en het zal vroeg of laat toch een impact hebben op de prijzen voor de patiënt.

Er wordt door de Zweedse partijen, als ik dat zo mag zeggen, voorgesteld om de prijsdalingen na vijftien jaar verder uit te diepen op basis van het trapsgewijs systeem, waarbij de uitdieping hoger wordt naargelang het volume. Daarnaast wordt het systeem van de plafondprijzen uitgebreid naar de geneesmiddelen die alleen beschikbaar zijn in de ziekenhuizen. Vorig jaar werd het plafondprijsstelsel reeds ingevoerd voor geneesmiddelen afgeleverd in open officina. Het voorstel voert tevens het systeem van goedkoopst voorschrijven in ziekenhuizen in en er worden bijbehorende quota geïntroduceerd. Dat zijn alvast een aantal goede elementen in de tekst. We zijn met sp.a al een decennium pleitbezorger om dat plafondprijsmodel in de geneesmiddelenpolitiek te maximaliseren.

In de debatten hebben wij samen met de collega's van de PS gevraagd waarom de regering de reeds in oktober genomen beteugelende maatregelen voor de farmabedrijven niet in de wet inzake diverse sociale bepalingen van 21 december 2018 heeft gestoken. Door het uitstel is het tekort, veroorzaakt door de farmasector, in de voorbije maanden nog eens opgelopen tot enkele tientallen miljoenen extra. Geëxtrapoleerd naar een vol jaar schat men dat het voorbije en het lopende jaar rekening mag worden gehouden met een oplopend tekort van 82 miljoen euro.

Mevrouw de minister, als ik goed ben ingelicht, hebt u die bemerkingen gepareerd met de melding dat de maatregelen niet eerder in een wet houdende diverse bepalingen of in een programmawet konden worden ingevoegd door de val van de regering. U had echter kunnen weten, als gewezen parlementslid, dat u in de Kamer over een ruime meerderheid had kunnen beschikken om het werk meteen aan te vatten. U hebt ervoor gekozen om dat niet te doen.

Ter conclusie, wat wij vandaag wel kunnen zeggen, en dat mag voor mij best gelden als een eindbalans van uw geneesmiddelenbeleid, is dat u van bij de aanvang van deze regeringsperiode de farmasector met fluwelen handschoenen hebt aangepakt.

Het zogenaamde Toekomstpact met de farmaceutische industrie, dat u in juli 2015 ondertekende, bepaalde dat de uitgaven voor geneesmiddelen met niet meer dan 0,5 % per jaar zouden stijgen. Sindsdien bedraagt de gecumuleerde overschrijding van uw budget voor de farmaceutische industrie bijna een miljard euro. De aandeelhouders smullen daarvan, de patiënten niet.

Ik herhaal wat collega Karin Temmerman in de commissie heeft gesteld. De budgetoverschrijdingen van de farmaceutische industrie mogen niet door de ziekenhuizen, noch door de patiënten, gecompenseerd worden. Zo moet de winst die de ziekenhuizen op hun apotheek genereren in de eerste plaats worden aangewend ter compensatie van de onderfinanciering van hun zorgopdrachten.

Mevrouw de minister, wij dienen opnieuw een aantal amendementen in om het mechanisme dat vandaag geïnstalleerd wordt bij te sturen, zodat dat billijk is. De farmasector moet meer bijdragen, de sector van de generische producenten moet worden gevrijwaard, en het KCE moet meer inzage krijgen in de geheime geneesmiddelencontracten.

Met deze tekst, waarvan de Zweedse partijen zo vriendelijk waren hem op de valreep voor u in te dienen, komt Big Pharma weg met een lage factuur. Wij zullen daarom ook in deze plenaire vergadering tegenstemmen.

De echte factuur volgt allicht in de volgende legislatuur, wanneer de nieuwe regering de boel mag opkuisen. Wij kunnen slechts hopen dat de patiënten en de ziekenhuizen er niet, met een paar jaar vertraging, zullen voor opdraaien

21.04 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Monsieur le président, pour nous cette proposition de loi – pour ne pas dire projet de loi – va globalement dans le bon sens, notamment en entérinant des économies dans le secteur pharmaceutique, mesure d'économies qu'il faut prendre au plus vite pour ne pas grever davantage le budget des soins de santé.

En revanche, l'article 9 nous pose problème. S'il permet d'éviter que le secteur pharma soit moins dans le rouge en 2019, il ne résout pas le problème du dépassement systématique du budget par le secteur pharmaceutique. En 2015, le budget des spécialités pharmaceutiques dépassait de 192 millions nets. En 2018, on serait encore à minimum 373 millions de dépassement brut et minimum 205 millions nets. C'est énorme!

Entre 2018 et 2019, la croissance du budget des spécialités pharma accordée par le cabinet est d'environ 7,3 %. D'ailleurs, en passant, les travailleurs disent dans l'oreillette qu'ils sont intéressés par un tel taux d'augmentation de leurs salaires.

En proposant au secteur pharmaceutique de ne rembourser que 105 millions pour 2019 en lieu et place du mécanisme de responsabilisation existant, vous leur faites un magnifique cadeau. Ils n'auraient pas pu rêver mieux!

Madame la ministre, vous passez à côté de l'opportunité de résoudre structurellement le problème du dépassement de budget pour les spécialités pharmaceutiques. En effet, étant donné que cette mesure n'est pas compensée par des efforts structurels parallèles, elle n'aura d'effet que pour l'année 2019, si elle ne change rien à l'avenir au remboursement par les firmes, effectué habituellement sur une base de 0,5 % de leur budget quand se révèle un dépassement. Pour les années suivantes, 2020, 2021, elle génère, en outre, un point de calcul au départ d'une nouvelle base, 7 % plus élevée que la base actuelle. Ce nouveau départ pour le pharma est très peu cher payé, seulement 105 millions, quand on sait que la norme de croissance légale s'appliquant aux soins de santé et donc aux autres secteurs de soins est de 1,5 %.

En outre, vous leur permettez d'échapper à un remboursement d'un montant supérieur en cas de dépassement plus élevé pour l'année 2019, car celle-ci n'est pas encore terminée.

Enfin, vous ne mettez pas en place la diminution structurelle du budget pharma afin de contenir les coûts pour les années à venir et laissez ainsi un bien mauvais cadeau à votre successeur pour la prochaine législature.

Avec le PS et le sp.a, nous avons cosigné des amendements qui permettront de régler structurellement le problème des dépassements de budget. J'invite les collègues à soutenir ces amendements, auquel cas nous nous abstiendrons sur le texte.

21.05 Valerie Van Peel (N-VA): Mijnheer de voorzitter, onze fractie zal het voorstel steunen, hoewel ik een amendement heb op artikel 9. Ik licht dat graag toe. Artikel 9 legt het forfaitaire bedrag vast voor 2019 dat door het RIZIV aan de ziekenfondsen wordt gegeven om hun administratiekosten te betalen.

Niet onbelangrijk is dat de Inspectie van Financiën een advies heeft uitgebracht over het bedrag van die administratiekosten, dat zij te hoog vindt. Bij de berekening van het forfaitaire bedrag wordt er ten gevolge van de overdracht van de bevoegdheden naar de deelstaten 36,165 miljoen euro in mindering gebracht. Maar dat bedrag is gebaseerd op een raming van de verzekeringsinstellingen zelf, die de realisaties van 2016 als uitgangspunt nemen.

Het bedrag is gewoon foutief en te laag. Volgens de Inspectie van Financiën moet er 39,320 miljoen in mindering worden gebracht. Ze verduidelijkt dat als volgt: "Indien op dit bedrag voor 2016 de parameterformule voor de periode 2016-2019 wordt toegepast en er rekening wordt gehouden met het bijkomende bedrag voor de Duitstalige Gemeenschap, leidt dit tot een geraamd bedrag van 39,320 miljoen". Dat bedrag van 39,3 miljoen wordt wel vermeld in een nota aan de algemene raad van het RIZIV. Hoewel het bedrag van 36 miljoen euro ingeschreven staat in de begroting voor 2019, wijst de Inspectie van Financiën erop dat het bedrag onmogelijk te verifiëren valt op basis van de verstrekte informatie. Ze vraagt dan ook om daar geen rekening mee te houden.

Het is niet de eerste keer dat er berekeningen worden gemaakt door de verzekeringsinstellingen zelf, die achteraf gezien weinig onderbouwd en foutief blijken te zijn. Meer nog, het blijkt nu ook dat de verantwoording van het amendement waarmee het artikel in het wetsvoorstel werd ingevoegd er bovendien op wijst dat de deelstaten zo'n 40 miljoen euro zullen bijpassen voor de financiering van de administratiekosten van de ziekenfondsen als gevolg van de overgedragen bevoegdheden. Met andere woorden, zowel door wat de Gemeenschappen uiteindelijk zullen bijdragen als door wat de Inspectie van

Financiën zegt, is de logica eigenlijk volledig zoek als men blijft vasthouden aan die 36,165 miljoen.

Het zijn veel cijfers maar met het amendement stel ik voor om te gaan voor de berekening die is gemaakt door de Inspectie van Financiën. Daardoor wordt dan eigenlijk op een zeer simpele en correcte manier 3,2 miljoen euro bespaard. Ik neem dus aan dat het amendement ten volle zal worden gesteund.

21.06 Minister **Maggie De Block**: Mijnheer de voorzitter, ik zal het nu kort houden, aangezien de bespreking in commissie veel tijd in beslag nam.

Geen enkele sector heeft zo veel bijgedragen tot een vermindering van de uitgaven – er wordt altijd over besparingen gesproken – in de gezondheidszorg. De groeinorm voor de gehele gezondheidssector bedroeg 1,5 % per jaar, maar voor de farmaceutische sector gemiddeld 0,5 %.

Heel veel innovatieve geneesmiddelen zijn rechtstreeks naar de patiënt gebracht door een systeem waarvoor al onze buurlanden ons benijden. Het gaat niet alleen om oncologische medicatie, maar ook om geneesmiddelen tegen hepatitis en HIV, die sneller naar de patiënten, ook naar kinderen, werden gebracht. En inderdaad, het budget wordt daarbij overschreden, maar als wij de silobenadering verlaten, valt de budgetoverschrijding nog mee gelet op de minderuitgaven op andere posten van de sociale zekerheid.

De farmaceutische sector heeft het meest bijgedragen. Alle overschrijdingen van de 0,5 %-groeinorm werden namelijk door de sector zelf terugbetaald door maatregelen, waarbij enkel de patiënt werd gespaard. Dat is deze keer opnieuw het geval, zoals de heer Damien Thiéry al zei. Bovendien is de farmaceutische sector elk jaar ook goed voor ongeveer 400 miljoen euro aan heffingen en bijdragen, terwijl de claw back deze keer 105 miljoen euro bedraagt. Daar komen nog alle maatregelen bij die elk jaar in verschillende programmawetten goedgekeurd worden.

Ik denk dan ook dat het beleid eerlijk gevoerd werd. De bewering dat meer geld voor geneesmiddelen een cadeau voor de farmaceutische sector is, gaat niet op, want het is een cadeau voor de patiënt. Immers, de patiënt heeft toegang tot de geneesmiddelen en daar heeft hij ook recht op. Wij hebben ervoor gezorgd dat de patiënt de beste genezingskansen heeft of zijn levenskwaliteit kan verhogen.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen ***Discussion des articles***

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3555/6)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3555/6)**

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel houdende bepalingen betreffende de terugbetaling van farmaceutische specialiteiten alsook de administratiekosten, de efficiëntie en de transparantie van de verzekeringsinstellingen".

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi portant des dispositions en matière de remboursement des spécialités pharmaceutiques ainsi que de frais d'administration, d'efficacité et de transparence des organismes assureurs".

Het wetsvoorstel telt 13 artikelen.
La proposition de loi compte 13 articles.

* * * * *

Ingediende amendementen:

Amendements déposés:

Art. 9

- 12 – Valerie Van Peel (3555/7)

Art. 10

- 11 – André Frédéric cs (3555/7)
- 13 – Karin Jiroflée cs (3555/7)

Art. 11

- 14 – Karin Jiroflée cs (3555/7)

* * * * *

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Aangehouden: de amendementen en de artikelen 9, 10 en 11.

Réservés: les amendements et les articles 9, 10 et 11.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 tot 8, 12 en 13.

Adoptés article par article: les articles 1 à 8, 12 et 13.

* * * * *

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

22 Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van economisch recht wat de toepassing van dwanglicenties op geneesmiddelen betreft (3456/1-2)

22 Proposition de loi modifiant le Code de droit économique en ce qui concerne le recours à des licences obligatoires pour les médicaments (3456/1-2)

Voorstel ingediend door:

Proposition déposée par:

Raoul Hedebouw, Marco Van Hees.

De commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing stelt voor dit wetsvoorstel te verwerpen. **(3456/2)**

La commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société propose de rejeter cette proposition de loi. **(3456/2)**

Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over dit voorstel tot verwerping, na de rapporteur en eventueel de indiener te hebben gehoord.

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement, l'auteur.

22.01 Sarah Schlitz, rapporteur: Monsieur le président, je me réfère au rapport écrit.

22.02 Marco Van Hees (PTB-GO!): Monsieur le président, chers collègues, voici une proposition de loi sur un sujet particulièrement important. Cette proposition est soutenue par une pétition qui, en quelques jours seulement, a récolté 7 000 signatures. Elle s'inscrit dans un combat initié par Nelson Mandela à la fin des années '90. Il s'est battu contre les multinationales pharmaceutiques qui empêchaient la production de médicaments bon marché contre le sida en Afrique du Sud. Une proposition pour que la survie de certains malades en Belgique ne se joue pas sur le chantage de multinationales du médicament, n'ayant pour seul objectif que de continuer à faire des milliards de profits. On peut citer Novartis qui fait 8,6 milliards d'euros de bénéfice, et Pfizer 12,3 milliards. C'est une proposition pour qu'un traitement qu'on peut obtenir pour 300 euros en Inde ne coûte pas 25 000 euros en Belgique.

C'est la toute première proposition de loi du PTB sur laquelle il y a eu un vote en commission, en toute fin de législature. Un vote négatif. Avant d'être député, je pensais que le débat sur une telle proposition de loi était un exercice dense, avec des arguments, des contre-arguments, des références à des experts, à des études, à des expériences dans d'autres pays. Un débat à l'issue duquel celui qui avait les meilleurs arguments pouvait emporter l'adhésion des autres.

Mais pour qu'il y ait des arguments et contre-arguments dans un débat, il faut déjà qu'il y ait un débat. Or,

quel a été ce débat? Je vous lis le rapport. Après mon introduction sur la proposition, la discussion: "M. Damien Thiéry (MR) fait remarquer que la proposition de loi à l'étude vise à modifier le Code de droit économique. Il se demande s'il ne faudrait pas soit demander un avis à la commission de l'Économie, soit renvoyer le texte à ladite commission."

Monsieur Thiéry, j'ai chronométré: neuf secondes et demie. Vous avez même ajouté avec un certain dédain: "C'est tout ce que m'inspire cette proposition." En tout cas, vous avez eu le mérite d'intervenir, contrairement aux autres. Nous avons donc eu droit à neuf secondes et demie de débat pour un sujet qui me semble particulièrement important.

L'autre surprise fut constituée par le vote. On a voté sur l'article 1er: huit contre et deux pour. Cet article énonce: "La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution." C'est un peu comme s'il disait, "aujourd'hui, c'est le 21 mars" et que huit députés sur dix votaient contre cette affirmation, qui n'est rien d'autre que l'expression du formalisme législatif. Le plus incroyable est qu'après avoir voté contre cet article, il n'y a plus eu de débat et même plus de vote sur l'ensemble de la proposition!

Voilà comment se déroulent les débats ou plutôt à quoi ressemble l'absence de débat dans cette enceinte que d'aucuns qualifient de "temple de la démocratie", mais qui me semble surtout relever d'une démocratie de basse intensité.

Cette proposition aborde un sujet grave, puisqu'elle s'intéresse à des personnes qui souffrent de maladies rares. La presse a révélé quelques cas concrets de patients confrontés à la rapacité de multinationales pharmaceutiques. Je pense à l'histoire de Jean-François, qui est atteint d'une maladie génétique rare, le XCT, qui touche le cerveau. On l'a privé de traitement, parce que l'entreprise pharmaceutique qui en avait obtenu le monopole avait augmenté le prix, le faisant passer de 38 euros à 12 500 euros, rendant ainsi le traitement impayable.

Une autre histoire est celle de Valentina, une petite fille atteinte d'une maladie rare qui affecte les os, le cœur et les poumons. Pour obtenir que l'État rembourse son médicament, la firme pharmaceutique a fait du chantage. Elle arrêta d'offrir le médicament gratuitement à deux patients, dont Valentina, si la sécurité sociale ne remboursait pas le médicament. Il se fait que ces entreprises pharmaceutiques peuvent fixer elles-mêmes le prix d'un médicament tant que celui-ci est sous brevet.

La ministre de la Santé Maggie De Block affirme qu'en Belgique, elle ne peut rien faire, ou pas grand-chose, pour remédier à ce genre de situation. Pourtant, c'est elle-même qui contribue à la forte augmentation du prix des médicaments, puisqu'elle applique la procédure que l'on appelle "article 81". Celle-ci permet d'établir des conventions directement entre le cabinet de la ministre et l'industrie pharmaceutique. Le prix est fixé en secret et concerne des médicaments innovants. L'an dernier, le cabinet de la ministre aurait ainsi octroyé un milliard d'euros pour des médicaments de ce type, dont le sofosbuvir contre l'hépatite C.

Reprenons l'exemple de ce médicament. En Belgique, le coût d'un seul traitement s'élève aujourd'hui à 25 000 euros, alors qu'en Inde, où on a appliqué le principe des licences contraignantes, ce même médicament coûte 300 euros le traitement. Lorsque l'on constate une malversation dans le chef de la multinationale pharmaceutique, on impose la production de ce médicament par la firme qui pourra le produire au prix le plus bas. Il s'agit bien de 25 000 euros en Belgique, contre 300 euros en Inde.

Par cette proposition, nous voulions instaurer ce principe dans notre pays. Ce droit d'octroyer des licences contraignantes est né à la fin des années 90, lorsque Nelson Mandela, fort du soutien de nombreux mouvements populaires et d'ONG à travers le monde, a engagé la lutte contre les multinationales pharmaceutiques, qui empêchaient justement des entreprises indiennes d'exporter des médicaments bon marché contre le sida vers l'Afrique du Sud.

Cette proposition prévoyait que la ministre de la Santé pourrait, de sa propre initiative, imposer des licences obligatoires pour un médicament. À cet égard, nous mentionnions explicitement l'hypothèse de situations où sont relevés des indices sérieux indiquant que les prix de vente pratiqués par ces multinationales du médicament sont disproportionnés par rapport aux coûts de production.

Cette proposition aurait pu régler ces problèmes de prix exorbitants des médicaments pour des maladies rares. Elle aurait réglé un problème fondamental que rencontrent ces familles et, à la fois, celui du surcoût souvent imposé sous forme de chantage par les multinationales du médicament à notre sécurité sociale.

Mais visiblement, une majorité des députés de droite de la commission de la Santé n'en ont pas voulu. Il reste encore une possibilité de voter contre le rejet de cette proposition de loi, même si, malheureusement, je ne me fais pas beaucoup d'illusions sur la volonté des députés de droite de cette assemblée de s'occuper réellement de la santé des patients et de celle de la sécurité sociale.

De **voorzitter**: Geen andere spreker mag het woord nemen.
Plus personne ne peut prendre la parole.

De stemming over het voorstel tot verwerping van dit wetsvoorstel zal later plaatsvinden.
Le vote sur la proposition de rejet de cette proposition de loi aura lieu ultérieurement.

23 Wetsvoorstel tot uitbreiding van de taxshelter naar de gaming-industrie (3078/1-10)

- **Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 teneinde de taxshelter uit te breiden tot de gamingindustrie (3128/1-3)**

23 Proposition de loi visant à étendre le tax shelter à l'industrie du jeu vidéo (3078/1-10)

- **Proposition de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en vue d'étendre le tax shelter à l'industrie du jeu vidéo (3128/1-3)**

Voorstellen ingediend door:

Propositions déposées par:

- 3078: Luk Van Biesen, Dirk Van Mechelen, Vincent Van Quickenborne, Rita Gantois

- 3128: Roel Deseyn, Jef Van den Bergh, Vincent Van Peteghem.

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De heren Calomne en Gilkinet, rapporteurs, verwijzen naar het schriftelijk verslag.

23.01 Luk Van Biesen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik wil dank betuigen aan iedereen die heeft meegewerkt aan het voorliggende wetsvoorstel. Wij hebben met de taxshelter extra mogelijkheden gegeven aan Belgische ondernemingen om uit te groeien tot grote spelers op de markt. Na de filmindustrie en de podiumkunsten krijgt het taxsheltersysteem nu een derde luik, de gamingindustrie.

De Vlaamse en Waalse gamingindustrie heeft een zeer sterke reputatie in de wereld. Het grote probleem voor de ondernemingen is echter dat zij te weinig financiële middelen kunnen ophalen op de markt om hun producten op de markt te brengen, waardoor zij na hun start vrij snel worden overgenomen door zeer grote buitenlandse ondernemingen. Zo komt onze technologie eigenlijk volledig terecht bij buitenlandse bedrijven.

Om de industrie in België alle ontplooiingskansen te geven, hebben wij het voorliggende taxsheltervoorstel ingediend, samen met de collega's van CD&V. Ook heel wat collega's van de oppositie hebben het voorstel gesteund in de commissie voor de Financiën, waarvoor dank.

23.02 Rita Gantois (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ook onze fractie zal dit wetsvoorstel steunen, omdat wij deze sector alle kansen willen geven om te groeien. Computerspellen zijn echt niet meer weg te denken uit de leefwereld, vooral van onze kinderen, maar ook volwassenen laten zich graag verleiden tot deze vorm van ontspanning. De wereld van deze spellen wordt echter vooral beheerst door buitenlandse producten.

Ons land heeft nochtans heel wat te bieden. De voornaamste grondstof waarover wij beschikken, zijn uiteraard onze hersenen. Wij kunnen daarmee de concurrentie met het buitenland echt wel aangaan. Op het vlak van games hebben wij trouwens zeer goede, specifieke en uitstekende opleidingen. Onder andere de Hogeschool West-Vlaanderen, de Universiteit Hasselt en de hogeschool Albert Jacquard in Namen bieden die opleidingen aan.

Desondanks blijft deze sector een relatief kleine sector. In België zijn ongeveer 800 mensen tewerkgesteld in deze sector. Dat heeft als gevolg dat onze studenten, wanneer ze afgestudeerd zijn, vaak genoodzaakt zijn om werk te zoeken in de sector in het buitenland of buiten de sector in eigen land. Dat is toch wel heel

jammer.

De ontwikkeling van die sector wordt vooral geremd door onderfinanciering. De ontwikkeling van games vraagt nu eenmaal grote voorfinancieringen. Daarbij moet in gedachten worden gehouden dat de opbrengsten onzeker zijn. De taxshelter is de geknipte techniek om die groei in de gamesector te ondersteunen. Deze beoogt immers de financiering aan te trekken voor producten die een lange productietijd kennen en waar bij de lancering cashflow wordt gegenereerd, zoals bij de filmproductie.

De Waalse producenten zullen met deze taxshelter competitiever worden, doordat zij, net zoals hun Franse concurrenten, van een taxshelter kunnen genieten. En de meertaligheid in Vlaanderen is een troef die wij via deze sector internationaal kunnen uitspelen. Daarom zullen wij dit wetsvoorstel steunen.

23.03 Benoît Piedboeuf (MR): Monsieur le président, je confirme que nous sommes heureux de donner des moyens de financement à ce secteur, qui en manquait. Il y a une centaine d'entreprises concernées dans notre pays et cela évitera qu'elles se tournent vers l'étranger pour essayer de trouver un développement.

Il y a encore deux conditions: l'accord de la Commission européenne et l'accord interne à notre pays puisque cela suppose une coopération entre Communautés, notamment dans les secteurs culturel et pédagogique.

Toutefois, il faudrait peut-être qu'on réfléchisse à la capacité du secteur du *tax shelter* – ainsi qu'à celle de nos finances publiques – à encore supporter un élargissement.

Nous sommes néanmoins très heureux de donner ce coup de pouce au financement du secteur du jeu vidéo.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen ***Discussion des articles***

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3078/10)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3078/10)**

Het wetsvoorstel telt 7 artikelen.
La proposition de loi compte 7 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 7 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 7 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

24 Wetsvoorstel tot wijziging van de wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het toezicht op de uitvoering van deze wetten (2299/1-5)

24 Proposition de loi modifiant les lois du 18 juillet 1966 sur l'emploi des langues en matière administrative en ce qui concerne la surveillance de l'exécution de ces lois (2299/1-5)

Voorstel ingediend door:
Proposition déposée par:
Veerle Wouters, Hendrik Vuye.

De commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt stelt voor dit wetsvoorstel te verwerpen. **(2299/5)**

La commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique propose de rejeter cette proposition de loi. **(2299/5)**

Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over dit voorstel tot verwerping, na de rapporteur en eventueel de indiener te hebben gehoord.

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement, les auteurs.

Le rapporteur, M. Éric Thiébaut, renvoie à son rapport écrit.

[24.01] Hendrik Vuye (Vuye&Wouters): Mijnheer de voorzitter, in 1962-1963 is hier in de Kamer een groot taalpact goedgekeurd. Wij hebben nadien echter moeten vaststellen dat het taalpact in Brussel nooit is nageleefd. Jaarlijks schrijft de vicegouverneur daarover een verslag met cijfers. Jaarlijks blijkt dat de Brusselse lokale besturen, de gemeenten en de OCMW's de taalwet steeds meer met voeten treden.

Nu blijkt uit het laatste jaarverslag voor 2017 dat van de beslissingen van de Brusselse OCMW's over contractueel personeel nog slechts 4,4 % in overeenstemming met de taalwet is. Het cijfer van nul beslissingen die in overeenstemming met de taalwet zijn, komt dus echt in zicht. De taalwet is dus een wet zonder tanden geworden. De wet wordt immers niet toegepast.

Hoe werkt het mechanisme? De vicegouverneur kan schorsen. De vicegouverneur schorst ook altijd. Helaas werkt de schorsing maar gedurende 40 dagen, waarna ze ongedaan wordt gemaakt, tenzij de Brusselse Hoofdstedelijke regering, indien het de gemeente betreft, de schorsing in een vernietiging omzet. Als het een OCMW betreft, kan de schorsing in een vernietiging worden omgezet door het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Alleen gebeurt dat niet.

De leden van de Open Vld hebben zich in de commissie onthouden, met verwijzing naar voornoemd mechanisme. Beste leden van de Open Vld, in het laatste verslag van de vicegouverneur staat dat er in 2017 exact 0,0 vernietigingen zijn geweest. Met andere woorden, u verkoopt flauwe pap.

De ene na de andere minister van Binnenlandse Zaken heeft hier altijd geopperd dat het een probleem van de Brusselaars betrof, verwijzend naar het mechanisme dat ik zonet heb uitgelegd en erop wijzend dat het probleem niet kon worden opgelost op federaal niveau. Ook de heer Jambon heeft dat hier vaak herhaald. De kracht van verandering was op dat punt blijkbaar veeleer de kracht van de herhaling.

Mevrouw Wouters en ikzelf hebben een voorstel ingediend dat zowel een positief advies van de Nederlandstaligen als van de Franstaligen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht krijgt. Het heeft ook een positief advies van de Algemene Vergadering van de Raad van State gekregen. Ook daar ging het om Nederlandstaligen en Franstaligen samen.

Het zijn natuurlijk juridische adviezen.

Hetgeen hier altijd werd ontkend, ook tijdens deze legislatuur, namelijk dat men dit niet kan oplossen op federaal niveau, wordt nu ontkracht. Men kan dit wel degelijk oplossen door het instellen van een bijzonder administratief toezicht, dat wordt toegelaten door artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Dat is de techniek die wij gebruiken. Wij wijzigen met ons wetsvoorstel niets, geen letter, aan de taalwetgeving, maar wij zorgen er wel voor dat er een mechanisme komt waardoor de taalwet afdwingbaar wordt.

De vraag is natuurlijk, zoals mevrouw Wouters en ikzelf ooit in een opiniestuk hebben geschreven in verband met dit wetsvoorstel, of de Vlamingen zich zullen gedragen als Pontius Pilatus. Collega's, u hebt een meerderheid in deze Kamer. En ja, zij zullen zich gedragen als Pontius Pilatus.

Wij hebben ons wetsvoorstel met veel moeite en dankzij de val van de regering-Michel I, uiteindelijk ter stemming kunnen brengen in de commissie voor de Binnenlandse Zaken. De voorzitter van deze commissie heeft de behandeling vertraagd, met heel veel talent trouwens, van oktober 2017 tot twee weken geleden. Het is spijtig dat men in een democratie niet het lef heeft om tegen voorstellen te stemmen waar men tegen is. Integendeel, men gaat de behandeling van dergelijke wetsvoorstellen vertragen door adviezen te vragen,

hoorzittingen te organiseren en dergelijke.

Mijnheer de voorzitter, de wonderen zijn echter de wereld niet uit. De N-VA heeft het licht gezien en heeft in de commissie — en ik ben de collega's daar bijzonder dankbaar voor — vóór ons voorstel gestemd. U hebt vóór een wetsvoorstel gestemd waarvan de heer Jambon hier altijd heeft gezegd dat dit onmogelijk was. U hebt daar toen zelfs voor geapplaudisseerd. Bekeerlingen, zij zijn altijd welkom. De deur staat wijd open voor wie berouw toont. U kunt altijd bij ons terecht.

En dan de anderen. Mijnheer Verherstraeten, wat heeft CD&V gedaan met dat voorstel in de commissie voor de Binnenlandse Zaken? Uw fractie heeft zich gedragen als Pontius Pilatus. U hebt uw handen gewassen in onschuld. U hebt zich onthouden. Uw partij klaagt al decennialang over de niet-toepassing van de taalwet in Brussel en op het moment dat u het kunt oplossen, in plaats van te doen als de barmhartige Samaritaan uit de bijbel en voor te stemmen, doet u als Pontius Pilatus en wast u uw handen in onschuld. Bekeerlingen zijn welkom, mijnheer Verherstraeten. Ook uw fractie kan straks misschien opnieuw Vlaamsgezind worden en dat voorstel goedkeuren. Dan zult u in de toekomst niet meer moeten klagen.

De andere Vlaamse partijen die aanwezig waren in die commissie, die deden ook als Pontius Pilatus. Ook telkenmale in de media erover klagen dat de taalwet in Brussel niet wordt toegepast, maar als zij er iets kunnen aan doen, steken zij de kop in het zand om de Franstaligen toch maar niet voor het hoofd te stoten.

De Franstaligen komen uit voor hun standpunt en stemmen ongegeneerd tegen, maar de Vlamingen... helaas. Trek met zo'n parlementsleden naar de oorlog en men weet op voorhand dat men best een vredesverdrag tekent of, wellicht beter, een capitulatieverdrag.

Ik hoop dat er hier toch een aantal bekeerlingen zal zijn. Mijn fractie en het Vlaams Belang hebben geen stemrecht in de commissie, dus wij hebben daar toen niet meegestemd. Dat voorstel is nu verworpen omdat de meeste Vlaamse partijen in die commissie zich hebben onthouden.

Als u dat straks opnieuw doet, klaag dan nooit meer over de niet-toepassing van de taalwet in Brussel. Ik zal hier niet meer zitten, maar mijn spook zal wel nog altijd ergens ronddwalen en dat van mevrouw Wouters ook. Wij zullen u telkenmale aan deze stemming herinneren, aan hoe u vandaag Pontius Pilatus bent, of bekeerling naargelang de houding die u zult aannemen.

Vlaamse collega's, u hebt hier een meerderheid. Wij zitten hier ook in een bijzondere situatie. Er is geen regering, of een regering zonder meerderheid. U hebt dus veel meer vrijheid van stemmen dan anders. U kunt nu een probleem, waarover u elk jaar klaagt op 11 juli, zijnde de niet-toepassing van de taalwetgeving in Brussel, oplossen zodat u binnen een paar maanden heel fier kunt zeggen dat u het hebt opgelost. En het kan!

Mevrouw Wouters en ikzelf kijken dus uit naar uw gedrag. Voor welk Bijbels tafereel zult u kiezen? *Horresco referens* in mijn geval, maar voor een keer zal ik de N-VA toch als voorbeeld citeren. Zij zijn bekeerlingen. Zij hebben zich bekeerd na dit zo vele jaren te hebben tegengehouden. In de commissie hebben zij voor gestemd, waarvoor dank. U had die moed beter vroeger gehad, collega's van de N-VA maar elke bekeerling is welkom. Wij zullen uw stem met veel plezier aanvaarden.

De **voorzitter**: Geen andere spreker mag het woord nemen.
Plus personne ne peut prendre la parole.

De stemming over het voorstel tot verwerping van dit wetsvoorstel zal later plaatsvinden.
Le vote sur la proposition de rejet de cette proposition de loi aura lieu ultérieurement.

25 Wetsvoorstel houdende diverse bepalingen inzake landbouw en bepaalde begrotingsfondsen en bepaling inzake maatschappelijke integratie (3551/1-3)

25 Proposition de loi portant dispositions diverses en matière d'agriculture, concernant certains fonds budgétaires et en matière d'intégration sociale (3551/1-3)

Voorstel ingediend door:

Proposition déposée par:

Benoît Piedboeuf, Nathalie Muylle, Leen Dierick, Dirk Janssens.

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

M. Jean-Marc Delizée, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

25.01 **Benoît Piedboeuf** (MR): Monsieur le président, il s'agissait d'un projet de loi transformé en proposition visant des adaptations de la législation relative au Fonds sanitaire, la mise en œuvre du règlement européen sur le traitement des données à caractère personnel, la création d'un service administratif à comptabilité autonome " Helena en Isabella Godtschalck", et d'une base légale permettant la concrétisation de la mesure Fipronil 2.

On sait que la première mesure Fipronil 2 visait à couvrir les éleveurs impactés avec deux types d'aide. Signalons que 83 opérateurs ont introduit un ou plusieurs dossiers et qu'un montant de plus de 11 millions d'euros a déjà été payé aux éleveurs. Il restait à régler le problème de la transformation et de la distribution. C'est notamment ce que cette proposition règle.

La proposition a été adoptée à l'unanimité en commission. Je suggère que nous fassions la même chose en séance plénière.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3551/3)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3551/3)**

Het wetsvoorstel telt 22 artikelen.
La proposition de loi compte 22 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 22 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 22 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

26 Technische verbetering

26 Correction technique

Bij brief van 12 maart 2019 vraagt de minister van Justitie om een technische verbetering te willen aanbrengen aan het wetsontwerp tot invoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en houdende diverse bepalingen.

Par lettre du 12 mars 2019, le ministre de la Justice demande d'apporter une correction technique au projet de loi introduisant le Code des sociétés et des associations et portant des dispositions diverses.

Het wetsontwerp werd aangenomen in de plenaire vergadering van 28 februari 2019, nr. 3119/24.
Le projet de loi a été adopté lors de la séance plénière du 28 février 2019, n° 3119/24.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 20 maart 2019 stel ik u voor hiermede in te stemmen.
Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 20 mars 2019, je vous propose d'approuver cette demande.

Een corrigendum met de technische verbetering zal op de webstek van de Kamer worden bekendgemaakt, nr. 3119/26.

Un corrigendum avec la correction technique sera publié sur le site web de la Chambre, n° 3119/26.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

27 Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen – Benoeming van een plaatsvervangend lid – Oproep tot kandidaten

27 Conseil central de surveillance pénitentiaire – Nomination d'un membre suppléant – Appel aux candidats

De heer Jan Decock werd door de plenaire vergadering van 28 februari 2019 benoemd tot plaatsvervangend lid van de heer David Baele van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen.

M. Jan Decock a été nommé en qualité de membre suppléant de M. David Baele du Conseil central de surveillance pénitentiaire lors de la séance plénière du 28 février 2019.

Bij e-mail van 13 maart 2019 diende hij evenwel zijn ontslag in.

Par courriel du 13 mars 2019, il présente toutefois sa démission.

Overeenkomstig artikel 24, § 7, vierde lid, van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden dient de Kamer bij het openvallen van een plaats van plaatsvervangend lid onverwijld over te gaan tot de benoeming van een nieuw plaatsvervangend lid.

Conformément à l'article 24, § 7, alinéa 4, de la loi de principes du 12 janvier 2005 concernant l'administration pénitentiaire ainsi que le statut juridique des détenus, la Chambre doit sans délai nommer un nouveau membre suppléant lors de la vacance d'une place de suppléant.

De Kamer dient dus een nieuw plaatsvervangend lid te benoemen voor de heer David Baele

La Chambre doit donc nommer un nouveau membre suppléant pour M. David Baele.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 20 maart 2019 stel ik u voor een oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken voor het mandaat van plaatsvervangend lid van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 20 mars 2019, je vous propose de publier un appel aux candidats au *Moniteur belge* pour le mandat de membre suppléant du Conseil central de surveillance pénitentiaire.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

28 Verzending van wetsvoorstellen naar een andere commissie

28 Renvoi de propositions de loi à une autre commission

Op verzoek van de indieners, stel ik u voor het wetsvoorstel (mevrouw Vanessa Matz, de heer Michel de Lamotte, mevrouw Catherine Fonck en de heer André Frédéric) tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen, om rechtspersonen te verbieden een openbaar mandaat uit te oefenen, nr. 2201/1, te verwijzen naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt, teneinde het te voegen bij de beraadslaging over het wetsvoorstel (de heer Vincent Van Peteghem, mevrouw Catherine Fonck, de heren Kristof Calvo, Gilles Vanden Burre en Brecht Vermeulen) tot verbod

van managementsovereenkomsten voor overheidsbestuurders, nr. 3616/1.

À la demande des auteurs, je vous propose de renvoyer à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique la proposition de loi (Mme Vanessa Matz, M. Michel de Lamotte, Mme Catherine Fonck et M. André Frédéric) modifiant le Code des sociétés, visant à interdire aux personnes morales d'exercer un mandat public, n° 2201/1, afin de la joindre à la discussion de la proposition de loi (M. Vincent Van Peteghem, Mme Catherine Fonck, MM. Kristof Calvo, Gilles Vanden Burre et Brecht Vermeulen) interdisant le recours aux contrats de gestion aux administrateurs publics, n° 3616/1.

Het wetsvoorstel werd op 15 december 2016 verzonden naar de commissie voor Handels- en Economisch Recht.

Cette proposition de loi avait été précédemment renvoyée le 15 décembre 2016 à la commission de Droit commercial et économique.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Op vraag van de indieners, stel ik u voor het wetsvoorstel (de heer Vincent Van Quickenborne, mevrouw Ine Somers en de heer Damien Thiéry) betreffende de toekenning van een forfaitair bedrag aan de personen die lijden aan aangeboren misvormingen die het gevolg zijn van het innemen van geneesmiddelen met thalidomide door de moeder tijdens de zwangerschap, nr. 3622/1, te verwijzen naar de commissie voor de Sociale Zaken.

À la demande des auteurs, je vous propose de renvoyer à la commission des Affaires sociales, la proposition de loi (M. Vincent Van Quickenborne, Mme Ine Somers et M. Damien Thiéry) relatif à l'octroi d'une somme forfaitaire en faveur des personnes atteintes de malformations congénitales dues à l'ingestion par leur mère pendant la grossesse de médicaments contenant de thalidomide, n° 3622/1.

Het wetsvoorstel werd op 28 februari 2019 verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing.

Cette proposition de loi avait été renvoyée le 28 février 2019 à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geheime stemming over de naturalisaties

Scrutin sur les demandes de naturalisation

Aan de orde is de geheime stemming over de naturalisaties. **(3630/1-2)**

L'ordre du jour appelle le scrutin sur les naturalisations. **(3630/1-2)**

De leden wordt verzocht het voorstel van naturalisatiewetten te deponeren in de stembus.

Les membres sont priés de déposer la proposition de lois de naturalisation dans l'urne.

Het voorstel van naturalisatiewetten mag niet ondertekend worden.

La proposition de lois de naturalisation ne peut pas être signée.

Wanneer een lid gekant is tegen de naturalisatie van een aanvrager, schrapte hij de naam van de belanghebbende op de lijst, die hem werd bezorgd.

Le membre qui n'entend pas accorder la naturalisation à un demandeur biffera le nom de l'intéressé sur la liste qui lui a été remise.

Twee leden moeten tot de stemopneming overgaan. Ik stel u voor onze jongste twee leden, mevrouw Nawal Ben Hamou en de heer Kristof Calvo, als stemopnemer aan te duiden.

Deux membres doivent procéder au dépouillement du scrutin. Je vous propose de désigner les deux plus jeunes membres, Mme Nawal Ben Hamou et M. Kristof Calvo, en qualité de scrutateur.

Ik nodig de stemopnemers uit de namen af te roepen.
J'invite les scrutateurs à procéder à l'appel nominal.

*Er wordt overgegaan tot de naamafroeping.
Il est procédé à l'appel nominal.*

Wij zullen de geheime stemming over de naturalisatieaanvragen zo dadelijk sluiten.
Nous allons clore le scrutin pour les demandes de naturalisation.

Ik vraag de leden die zulks nog niet gedaan hebben hun stembiljet onmiddellijk in de bus te steken.
Je prie les membres qui n'ont pas encore déposé leur bulletin de le faire immédiatement.

De geheime stemming is gesloten.
Je déclare le scrutin clos.

29 Inoverwegingneming van voorstellen **29 Prise en considération de propositions**

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik ze als aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 20 maart 2019 stel ik u ook voor in overweging te nemen:

- het wetsvoorstel (de dames Caroline Cassart-Mailleux, Isabelle Galant en de heer Benoît Friart) tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en het koninklijk besluit van 8 januari 2017 tot uitvoering van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen, nr. 3656/1.

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

- het wetsvoorstel (de heer Michel de Lamotte cs) teneinde de leesbaarheid te verzekeren van het voor de verenigingen en de stichtingen geldende recht, nr. 3664/1.

Verzonden naar de commissie voor Handels- en Economisch Recht

- het wetsvoorstel (de heer Philippe Pivin cs) tot wijziging van artikel 25, § 1 van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen, nr. 3665/1.

Verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven

- het voorstel van verklaring (de heren Kristof Calvo, Georges Gilkinet en Stefaan Van Hecke) tot herziening van de Grondwet, nr. 3666/1.

- het voorstel van verklaring (de heer Patrick Dewael) tot herziening van diverse bepalingen van de Grondwet, nr. 3668/1.

- het voorstel van verklaring (mevrouw Monica De Coninck) tot herziening van artikel 11*bis*, tweede lid, van de Grondwet, om een vertegenwoordiging van elk geslacht van minstens 40 % van eenzelfde geslacht te garanderen binnen de Ministerraad en de gemeenschaps- en gewestregeringen, nr. 3671/1.

- het voorstel van verklaring (de heer Patrick Dewael) tot herziening van artikel 24, § 1 en § 3, van de Grondwet, nr. 3674/1.

- het voorstel van verklaring (de heer Patrick Dewael) tot herziening van artikel 181 van de Grondwet, nr. 3675/1.

Verzonden naar de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming van de Instellingen

- het wetsvoorstel (de heer Hendrik Bogaert en mevrouw Nahima Lanjri) tot wijziging van de wet van 13 juli 1976 betreffende de getalsterkte aan officieren en de statuten van het personeel van de krijgsmacht, teneinde het verlofstelsel voor ouderschapsbescherming van militairen gelijkschakelen met dat van de personeelsleden van rijksbesturen, nr. 3669/1.

Verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging

- het wetsvoorstel (mevrouw Sonja Becq en de heer Raf Terwingen) tot oprichting van een Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens, nr. 3670/1.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

- het wetsvoorstel (mevrouw Nathalie Muylle) tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 januari 2006 tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen, nr. 3672/1.

- het wetsvoorstel (mevrouw Nathalie Muylle) tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels om geregistreerd te worden als zorgkundige, nr. 3673/1.

Verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 20 mars 2019, je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de loi (Mmes Caroline Cassart-Mailleux, Isabelle Galant et M. Benoît Friart) modifiant la loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants et l'arrêté royal du 8 janvier 2017 portant exécution de la loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle en faveur des indépendants, n° 3656/1.

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

- la proposition de loi (M. Michel de Lamotte et consorts) visant à assurer la lisibilité du droit applicable aux associations et aux fondations, n° 3664/1.

Renvoi à la commission de Droit commercial et économique

- la proposition de loi (M. Philippe Pivin et consorts) modifiant l'article 25, § 1er, de la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer, n° 3665/1.

Renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques

- la proposition de déclaration (MM. Kristof Calvo, Georges Gilkinet et Stefaan Van Hecke) de révision de la Constitution, n° 3666/1.

- la proposition de déclaration (M. Patrick Dewael) de révision de différentes dispositions de la Constitution, n° 3668/1.

- la proposition de déclaration (Mme Monica De Coninck) de révision de l'article 11bis, alinéa 2, de la Constitution, en vue de garantir une représentation d'au moins 40 % de chaque sexe au sein du Conseil des ministres ainsi que des gouvernements de communauté et de région, n° 3671/1.

- la proposition de déclaration (M. Patrick Dewael) de révision de l'article 24, §§ 1er et 3, de la Constitution, n° 3674/1.

- la proposition de déclaration (M. Patrick Dewael) de révision de l'article 181 de la Constitution, n° 3675/1.

Renvoi à la commission de Révision de la Constitution et de la Réforme des Institutions

- la proposition de loi (M. Hendrik Bogaert et Mme Nahima Lanjri) modifiant la loi du 13 juillet 1976 relative aux effectifs en officiers et aux statuts du personnel des forces armées en vue d'aligner le système de congé de protection parentale des militaires sur celui applicable aux membres du personnel des administrations de l'État, n° 3669/1.

Renvoi à la commission de la Défense nationale

- la proposition de loi (Mme Sonja Becq et M. Raf Terwingen) portant création d'un Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits de l'homme, n° 3670/1.

Renvoi à la commission des Relations Extérieures

- la proposition de loi (Mme Nathalie Muylle) modifiant l'arrêté royal du 12 janvier 2006 fixant les activités infirmières qui peuvent être effectuées par des aides-soignants et les conditions dans lesquelles ces aides-soignants peuvent poser ces actes, n° 3672/1.

- la proposition de loi (Mme Nathalie Muylle) modifiant l'arrêté royal du 12 janvier 2006 fixant les modalités d'enregistrement comme aide-soignant, n° 3673/1.

Renvoi à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société

Ik stel u ook voor in overweging te nemen:

- het voorstel van verklaring (de heer Peter De Roover) tot herziening van de Grondwet, nr. 3684/1.

Verzonden naar de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming van de Instellingen

Je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de déclaration (M. Peter De Roover) de révision de la Constitution, n° 3684/1.

Renvoi à la commission de Révision de la Constitution et de la Réforme des Institutions

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Demande d'urgence

Urgentieverzoek

29.01 Philippe Pivin (MR): Monsieur le président, je demande l'urgence pour la proposition de loi visant à modifier l'article 25 de la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer.

Le **président:** C'est le n° 3665/1.

29.02 Philippe Pivin (MR): Tout à fait, monsieur le président.

29.03 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, hier en commission de l'Infrastructure, le ministre a demandé que ce texte soit examiné en urgence. Il a donc été inscrit au premier point de l'ordre du jour de mercredi prochain, étant donné qu'il concerne un accord entre les syndicats et la direction de la SNCB. Comme ce sera discuté lors de la prochaine réunion de commission, la demande d'urgence n'est pas nécessaire.

Le **président:** Cela n'empêche qu'on puisse demander l'urgence.

29.04 Philippe Pivin (MR): Deux précautions valant mieux qu'une, je maintiens la demande d'urgence pour que ce texte soit présenté et voté mercredi en commission de l'Infrastructure.

Le **président:** Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

L'urgence est adoptée par assis et levé.

De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.

Naamstemmingen

Votes nominatifs

30 Wetsvoorstel houdende wijziging van het Wetboek van Economisch Recht met betrekking tot misbruiken van economische afhankelijkheid, onrechtmatige bedingen en oneerlijke marktpraktijken tussen ondernemingen (nieuw opschrift) (1451/8)

30 Proposition de loi modifiant le Code de droit économique en ce qui concerne les abus de dépendance économique, les clauses abusives et les pratiques du marché déloyales entre entreprises (nouvel intitulé) (1451/8)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 1)

Ja	122	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	122	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1451/9)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(1451/9)**

31 Wetsontwerp tot opening van voorlopige kredieten voor de maanden april, mei, juni en juli 2019 (3587/3+1)

31 Projet de loi ouvrant des crédits provisoires pour les mois d'avril, mai, juin et juillet 2019 (3587/3+1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)

Ja	118	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	121	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3587/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3587/4)**

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

Mevrouw Patricia Ceyskens heeft voorgestemd.

32 Wetsontwerp tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid (3340/4)

32 Projet de loi établissant un cadre pour la sécurité des réseaux et des systèmes d'information d'intérêt général pour la sécurité publique (3340/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)

Ja	120	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	120	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3340/5)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3340/5)**

33 Voorstel van resolutie betreffende de hormoonverstorende stoffen (1367/7)
33 Proposition de résolution relative aux perturbateurs endocriniens (1367/7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 4*)

Ja	93	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	28	Abstentions
Totaal	121	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(1367/8)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(1367/8)**

Reden van onthouding? (*Nee*)
Raison d'abstention? (*Non*)

34 Amendements et articles réservés de la proposition de loi portant des dispositions en matière de remboursement des spécialités pharmaceutiques ainsi que de frais d'administration, d'efficacité et de transparence des organismes assureurs (nouvel intitulé) (3555/1-7)

34 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsvoorstel houdende bepalingen betreffende de terugbetaling van farmaceutische specialiteiten alsook de administratiekosten, de efficiëntie en de transparantie van de verzekeringsinstellingen (nieuw opschrift) (3555/1-7)

Vote sur l'amendement n° 12 de Valerie Van Peel à l'article 9. **(3555/7)**
Stemming over amendement nr. 12 van Valerie Van Peel op artikel 9. **(3555/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 5*)

Ja	28	Oui
Nee	90	Non
Onthoudingen	4	Abstentions
Totaal	122	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 9 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 9 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 11 de André Frédéric cs à l'article 10. **(3555/7)**
Stemming over amendement nr. 11 van André Frédéric cs op artikel 10. **(3555/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)

Ja	40	Oui
Nee	69	Non
Onthoudingen	12	Abstentions
Totaal	121	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

M. Benoît Friart et Mme Caroline Cassart-Mailleux ont voté contre.

Vote sur l'amendement n° 13 de Karin Jiroflée cs à l'article 10. **(3555/7)**
Stemming over amendement nr. 13 van Karin Jiroflée cs op artikel 10. **(3555/7)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

(Stemming/vote 6)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 10 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 10 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 14 de Karin Jiroflée cs à l'article 11. **(3555/7)**
Stemming over amendement nr. 14 van Karin Jiroflée cs op artikel 11. **(3555/7)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

(Stemming/vote 6)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 11 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 11 aangenomen.

35 Ensemble de la proposition de loi portant des dispositions en matière de remboursement des spécialités pharmaceutiques ainsi que de frais d'administration, d'efficacité et de transparence des organismes assureurs (nouvel intitulé) (3555/6)

35 Geheel van het wetsvoorstel houdende bepalingen betreffende de terugbetaling van pharmaceutische specialiteiten alsook de administratiekosten, de efficiëntie en de transparantie van de verzekeringsinstellingen (nieuw opschrift) (3555/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)

Ja	72	Oui
Nee	28	Non
Onthoudingen	23	Abstentions
Totaal	123	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(3555/8)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3555/8)**

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

36 Voorstel tot verwerping door de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing van het wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van economisch recht wat de toepassing van dwanglicenties op geneesmiddelen betreft (3456/1-2)

36 Proposition de rejet faite par la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société de la proposition de loi modifiant le Code de droit économique en ce qui concerne le recours à des licences obligatoires pour les médicaments (3456/1-2)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)

Ja	83	Oui
Nee	40	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	123	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het wetsvoorstel nr. 3456/1 is dus verworpen.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de loi n° 3456/1 est donc rejetée.

37 Wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle betreffende de nucleaire cyberbeveiliging (3336/4)

37 Projet de loi portant modification de la loi du 15 avril 1994 relative à la protection de la population et de l'environnement contre les dangers résultant des rayonnements ionisants et relative à l'Agence fédérale de Contrôle nucléaire concernant la cybersécurité nucléaire (3336/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)

Ja	121	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	123	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. (3336/5)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (3336/5)

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

38 Wetsontwerp houdende instemming met de Multilaterale overeenkomst ter implementatie van aan belastingverdragen gerelateerde maatregelen ter voorkoming van grondslaguitholling en winstverschuiving en met de verklarende Nota, gedaan te Parijs op 24 november 2016 (3510/1)

38 Projet de loi portant assentiment à la Convention multilatérale pour la mise en oeuvre des mesures relatives aux conventions fiscales pour prévenir l'érosion de la base d'imposition et le transfert de

bénéfices et à la Note explicative, faites à Paris le 24 novembre 2016 (3510/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 10*)

Ja	121	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	122	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3510/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3510/4)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

39 Wetsvoorstel tot uitbreiding van de taxshelter naar de gaming-industrie (3078/10)

39 Proposition de loi visant à étendre le tax shelter à l'industrie du jeu video (3078/10)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 11*)

Ja	119	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	123	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3078/11)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(3078/11)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

40 Voorstel tot verwerping door de commissie voor de Binnenlandse zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt van het wetsvoorstel tot wijziging van de wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het toezicht op de uitvoering van deze wetten (2299/1-5)

40 Proposition de rejet faite par la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique de la proposition de loi modifiant les lois du 18 juillet 1966 sur l'emploi des langues en matière administrative en ce qui concerne la surveillance de l'exécution de ces lois (2299/1-5)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Chers collègues, nous allons annuler ce vote et y procéder à nouveau.

(Le vote 12 est annulé)
(Stemming nr. 12 wordt geannuleerd)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 13)

Ja	43	Oui
Nee	42	Non
Onthoudingen	39	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het wetsvoorstel nr. 2299/1 is dus verworpen.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de loi n° 2299/1 est donc rejetée.

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

41 Wetsvoorstel houdende diverse bepalingen inzake landbouw en bepaalde begrotingsfondsen en bepaling inzake maatschappelijke integratie (3551/3)

41 Proposition de loi portant dispositions diverses en matière d'agriculture, concernant certains fonds budgétaires et en matière d'intégration sociale (3551/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 14)

Ja	122	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	122	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3551/4)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(3551/4)**

Geheime stemming over de naturalisaties (voortzetting)

Scrutin sur les demandes de naturalisation (continuation)

Ziehier de uitslag van de geheime stemming over de naturalisaties. **(3630/2)**

Voici le résultat du scrutin sur les naturalisations. **(3630/2)**

Aantal stemmen	102	Nombre de votants
Geldige stemmen	102	Votes valables
Volstreekte meerderheid	52	Majorité absolue

Alle naturalisaties hebben de volstreekte meerderheid bekomen. Over het voorstel van naturalisatiewetten zal dadelijk worden gestemd.

Toutes les naturalisations ont obtenu la majorité absolue. Le vote sur la proposition de lois de naturalisation

aura lieu dans un instant.

Het voorstel van de commissie voor de Naturalisaties omvat vier delen (A, B, C en D) die elk verscheidene aan te nemen artikelen tellen.

La proposition de la commission de Naturalisations est divisée en quatre parties (A, B, C et D) comportant chacune plusieurs articles à adopter.

Voorstel van naturalisatiewetten

Proposition de lois de naturalisation

42 Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de naturalisatieprocedure en van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel A) (3630/2)

42 Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 13 avril 1995 modifiant la procédure de naturalisation et le Code de la nationalité belge (partie A) (3630/2)

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het voorstel van naturalisatiewet (deel A) zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble de la proposition de loi de naturalisation (partie A) aura lieu ultérieurement.

43 Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 1 maart 2000 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit (deel B) (3630/2)

43 Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 1er mars 2000 modifiant certaines dispositions relatives à la nationalité belge (partie B) (3630/2)

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het voorstel van naturalisatiewet (deel B) zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble de la proposition de loi de naturalisation (partie B) aura lieu ultérieurement.

44 Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel C) (3630/2)

44 Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 27 décembre 2006 portant des dispositions diverses et modifiant le Code de la nationalité belge (partie C) (3630/2)

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het voorstel van naturalisatiewet (deel C) zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble de la proposition de loi de naturalisation (partie C) aura lieu ultérieurement.

45 Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 4 december 2012 tot

wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel D) (3630/2)

45 Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 4 décembre 2012 modifiant le Code de la nationalité belge (partie D) (3630/2)

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het voorstel van naturalisatiewet (deel D) zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble de la proposition de loi de naturalisation (partie D) aura lieu ultérieurement.

Naamstemmingen (voortzetting)

Votes nominatifs (continuation)

Wij gaan over tot de stemming over het voorstel van naturalisatiewetten waarvan wij zojuist de artikelen hebben besproken.

Nous allons procéder au vote sur la proposition de lois de naturalisation dont nous venons d'examiner les articles.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Neen*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

46 Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de naturalisatieprocedure en van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel A) (3630/2)

46 Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 13 avril 1995 modifiant la procédure de naturalisation et le Code de la nationalité belge (partie A) (3630/2)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 15*)

Ja	119	Oui
Nee	4	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	123	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van naturalisatiewet (deel A) aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi de naturalisation (partie A). Elle sera soumise à la sanction royale.

M. Aldo Carcaci a voté pour.

47 Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 1 maart 2000 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit (deel B) (3630/2)

47 Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 1er mars 2000 modifiant certaines dispositions relatives à la nationalité belge (partie B) (3630/2)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 16)

Ja	119	Oui
Nee	4	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	123	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van naturalisatiewet (deel B) aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi de naturalisation (partie B). Elle sera soumise à la sanction royale.

48 Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel C) (3630/2)

48 Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 27 décembre 2006 portant des dispositions diverses et modifiant le Code de la nationalité belge (partie C) (3630/2)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 17)

Ja	118	Oui
Nee	4	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	122	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van naturalisatiewet (deel C) aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi de naturalisation (partie C). Elle sera soumise à la sanction royale.

De heer Deseyn heeft zoals zijn fractie gestemd. M. de Lamotte a voté comme son groupe.

49 Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 4 december 2012 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel D) (3630/2)

49 Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 4 décembre 2012 modifiant le Code de la nationalité belge (partie D) (3630/2)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 18)

Ja	119	Oui
Nee	4	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	123	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van naturalisatiewet (deel D) aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi de naturalisation (partie D). Elle sera soumise à la sanction royale.

50 Voorstel tot verwerping door de commissie voor de Naturalisaties van de dossiers die in haar verslag nr. 3630/1 op bladzijden 4 tot 6 zijn opgenomen

50 Proposition de rejet faite par la commission des Naturalisations en ce qui concerne les dossiers repris dans son rapport n° 3630/1, aux pages 4 à 6

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 19)

Ja	121	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	121	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan.
En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet.

51 Goedkeuring van de agenda

51 Adoption de l'ordre du jour

Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van donderdag 28 maart 2019.
Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance du jeudi 28 mars 2019.

Geen bezwaar? *(Nee)* De agenda is goedgekeurd.
Pas d'observation? *(Non)* L'ordre du jour est approuvé.

Ik wens u een aangename voortzetting.
De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 28 maart 2019 om 14.15 uur.
La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 28 mars 2019 à 14 h 15.

De vergadering wordt gesloten om 18.27 uur.
La séance est levée à 18 h 27.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 54 PLEN 276 bijlage.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 54 PLEN 276 annexe.

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	122	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	118	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden

Burre Gilles, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Yüksel Veli

Non	001	Nee
-----	-----	-----

Pas Barbara

Abstentions	002	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vuye Hendrik, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	120	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luyckx Peter, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nolle Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedeke, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	093	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedry Anne, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie,

Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Mathot Alain, Matz Vanessa, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Verherstraeten Servais, Wilrycx Frank, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	028	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Bracke Siegfried, Buysrogge Peter, De Coninck Inez, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Roover Peter, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Francken Theo, Gantois Rita, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Janssen Werner, Luykx Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Smeyers Sarah, Spooren Jan, Uyttersprot Goedelee, Van Camp Yoleen, Vandeput Steven, Van Peel Valerie, Vercammen Jan, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	028	Ja
-----	-----	----

Bracke Siegfried, Buysrogge Peter, De Coninck Inez, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Roover Peter, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Francken Theo, Gantois Rita, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Janssen Werner, Luykx Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Smeyers Sarah, Spooren Jan, Uyttersprot Goedelee, Van Camp Yoleen, Vandeput Steven, Van Peel Valerie, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercammen Jan, Vermeulen Brecht, Wollants Bert

Non	090	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Casier Yourou, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedry Anne, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Mathot Alain, Matz Vanessa, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Verherstraeten Servais, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Yüksel Veli

Abstentions	004	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Carcaci Aldo, Van Mechelen Dirk, Vuye Hendrik, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	040	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Calvo Kristof, Caprasse Véronique, Casier Youro, Chabot Jacques, Cheron Marcel, Corthouts Michel, De Coninck Monica, Dedry Anne, Delizée Jean-Marc, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Di Rupo Elio, Fernandez Fernandez Julie, Frédéric André, Geerts David, Gilkinet Georges, Henry Olivier, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Mathot Alain, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Schlitz Sarah, Temmerman Karin, Thiébaud Eric, Vanden Burre Gilles, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanvelthoven Peter, Waterschoot Véronique

Non	069	Nee
-----	-----	-----

Becq Sonja, Bracke Siegfried, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Clarinval David, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demon Franky, De Roover Peter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Jadin Katrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Yüksel Veli

Abstentions	012	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Brotcorne Christian, Carcaci Aldo, Dallemagne Georges, de Lamotte Michel, Delpérée Francis, Deseyn Roel, Dispa Benoît, Goffinet Anne-Catherine, Matz Vanessa, Pas Barbara, Vuye Hendrik, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	072	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Bracke Siegfried, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Clarinval David, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Jadin Katrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Yüksel Veli

Non	028	Nee
-----	-----	-----

Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Caprasse Véronique, Casier Youro, Chabot Jacques, Corthouts Michel, De Coninck Monica, Delizée Jean-Marc, Detiège Maya, Devin Laurent, Di Rupo Elio, Fernandez Fernandez Julie, Frédéric André, Geerts David, Henry Olivier, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lalieux

Karine, Lambrecht Annick, Mathot Alain, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Temmerman Karin, Thiébaud Eric, Van der Maelen Dirk, Vanvelthoven Peter

Abstentions	023	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Brotcorne Christian, Calvo Kristof, Carcaci Aldo, Cheron Marcel, Dallemagne Georges, Dedry Anne, de Lamotte Michel, Delpérée Francis, De Vriendt Wouter, Dispa Benoît, Gilkinet Georges, Goffinet Anne-Catherine, Matz Vanessa, Nollet Jean-Marc, Pas Barbara, Schlitz Sarah, Vanden Burre Gilles, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vuye Hendrik, Waterschoot Véronique, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	083	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Carcaci Aldo, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Clarinval David, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dispa Benoît, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luyckx Peter, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedeke, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	040	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Calvo Kristof, Caprasse Véronique, Casier Youro, Chabot Jacques, Cheron Marcel, Corthouts Michel, De Coninck Monica, Dedry Anne, Delizée Jean-Marc, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Di Rupo Elio, Fernandez Fernandez Julie, Frédéric André, Geerts David, Gilkinet Georges, Henry Olivier, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Mathot Alain, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Schlitz Sarah, Temmerman Karin, Thiébaud Eric, Vanden Burre Gilles, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanvelthoven Peter, Waterschoot Véronique

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	121	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles,

Francken Theo, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	002	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vuye Hendrik, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	121	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Pas Barbara

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	119	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedeke, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Yüksel Veli

Non	001	Nee
-----	-----	-----

Van Hees Marco

Abstentions	003	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Pas Barbara, Vuye Hendrik, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 012 (annulé/geannuleerd)

Oui	043	Ja
-----	-----	----

Ben Hamou Nawal, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Calomne Gautier, Carcaci Aldo, Cassart-Mailleux Caroline, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, de Coster-Bauchau Sybille, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Devin Laurent, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Galant Isabelle, Gantois Rita, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Laaouej Ahmed, Lalieux Karine, Mathot Alain, Matz Vanessa, Miller Richard, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Van Rompuy Eric

Non	041	Nee
-----	-----	-----

Bonte Hans, Bracke Siegfried, Buysrogge Peter, Casier Youro, De Coninck Inez, De Coninck Monica, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Roover Peter, Detiège Maya, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Francken Theo, Geerts David, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Janssen Werner, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Lambrecht Annick, Luykx Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Smeyers Sarah, Spooren Jan, Temmerman Karin, Uyttersprot Goedeke, Van Camp Yoleen, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	038	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Calvo Kristof, Caprasse Véronique, Ceysens Patricia, Cheron Marcel, De Crom Sandrine, Dedry Anne, Demon Franky, Deseyn Roel, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Gabriëls Katja, Gilkinet Georges, Janssens Dirk, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Piedboeuf Benoît, Schlitz Sarah, Smaers Griet, Somers Ine, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Mechelen Dirk, Van Quickenborne Vincent, Verherstraeten Servais, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Yüksel Veli

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	043	Ja
-----	-----	----

Ben Hamou Nawal, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Calomne Gautier, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Cassart-Mailleux Caroline, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, de Coster-Bauchau Sybille, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Devin Laurent, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Galant Isabelle, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Laaouej Ahmed, Lalieux Karine, Mathot Alain, Matz Vanessa, Miller Richard, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie

Non	042	Nee
-----	-----	-----

Bonte Hans, Bracke Siegfried, Buysrogge Peter, Casier Youro, De Coninck Inez, De Coninck Monica, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Rover Peter, Detiège Maya, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Francken Theo, Gantois Rita, Geerts David, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Janssen Werner, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Lambrecht Annick, Luykx Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Smeyers Sarah, Spooren Jan, Temmerman Karin, Uyttersprot Goedeke, Van Camp Yoleen, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	039	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Calvo Kristof, Ceysens Patricia, Cheron Marcel, De Crom Sandrine, Dedry Anne, Demon Franky, Deseyn Roel, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Gabriëls Katja, Gilkinet Georges, Janssens Dirk, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Schlitz Sarah, Smaers Griet, Somers Ine, Terwingen Raf, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Verherstraeten Servais, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Yüksel Veli

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	122	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Rover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De

Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedeke, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	119	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Caprasse Véronique, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Rover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedeke, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Yüksel Veli

Non	004	Nee
-----	-----	-----

Dewinter Filip, Pas Barbara, Vuye Hendrik, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	119	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedeke, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Yüksel Veli

Non	004	Nee
-----	-----	-----

Dewinter Filip, Pas Barbara, Vuye Hendrik, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 017

Oui	118	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedeke, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Yüksel Veli

Non	004	Nee
-----	-----	-----

Dewinter Filip, Pas Barbara, Vuye Hendrik, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 018

Oui	119	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedeke, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Yüksel Veli

Non	004	Nee
-----	-----	-----

Dewinter Filip, Pas Barbara, Vuye Hendrik, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 019

Oui	121	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Ben Hamou Nawal, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Corthouts Michel, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, De Crom Sandrine, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Francken Theo, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goffinet Anne-Catherine, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lalieux Karine, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie,

Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedeke, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vandeput Steven, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Waterschoot Véronique, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------